

poročila

■ leto 2011

■ številka 4

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

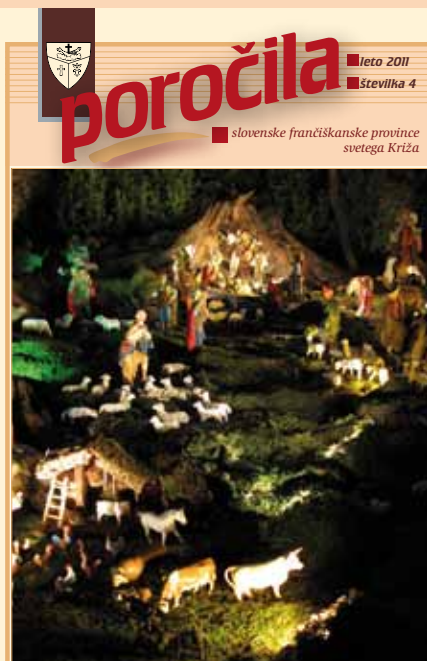
Ljubljana, Marijino oznanjenje

Novo mesto, sv. Lenart

Kolofon

Poročila leto 2011 (LXV) številka 4
Izdal: Slovenska frančiškanska provinca sv. Križa
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: br. Janez Papa
Odgovarja: br. Stane Zore
Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar, p. Tadej Inglič
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek
Grafična priprava: br. Dragan Vampola
Tisk: Repovž d.o.o., Grosuplje

poročila:

slovenske frančiškanske province
svetega Križa

Kazalo

■ Iz generalne kurije

3 Odloži svojo žalost!

■ Iz provincialata

5 Kdor se je na ledino, se je odpovedal veselju žetve

9 Odhod iz noviciata

10 Delovno srečanje generalnega ministra reda
in definitorija z Južnoslovansko konferenco
provincialnih ministrov OFM

15 Srečanje provincialnih ministrov JKPMOFM in
njihovih provincialnih definitorjev

■ Iz tajništva

17 Srečanje tajnikov za misijone in evangelizacijo
južnoslovanske konference

18 Skupščina Unije manjših bratov Evrope

20 Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija

21 Zapisnik 10. redne seje provincialnega definitorija

■ Iz življenja in dela province

22 Viteško odlikovanje p. Edvarda Kovača;
Avstralija

23 Sprejem na veleposlaništvu RS v Canberri

24 Novice s Svete Gore; Nova Gorica

25 Utrip pri Lj-Marijinem oznanjenju

26 Maribor

27 Obnova bazilike Marije, Matere Usmiljenja v
Mariboru

28 Sveta Trojica; Krojačevo 4. poročilo

■ ... in naj molijo za rajne!

30 † Kazimir Čož

32 Ob smrti Zalipnikove mame

■ Raznoterosti

33 »In izvirnega madeža ni na tebi«

34 Kdo je na potezi?

35 Romanje, ki pusti pečat

40 Zemeljski Jeruzalem

42 Predsednik ND Gorica na Sveti Gori

■ Iz medijev

43 Dokazi slovenskih korenin

44 Marjan Pavločič - Fr. Ksaverij OFM

45 Franc Rode: V nebesih bo veliko lepše ko ne bo
kardinalov

■ Jubileji bratov v letu Gospodovem 2012

46

■ Naslovník province

47

ODLOŽI SVOJO ŽALOST!

(prim. Bar 5,1)

Dragi bratje: božič je, praznik Boga-z-nami, Emanuela. Božič je, praznik Besede, ki je postala meso; Sina, ki je postal naš brat, ne da bi nehal biti Sin (prim. 2 Čel 198). Božič je oznanilo miru: „Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji” (Lk 2,14), Kristus “je naš mir” (Ef 2,14). Božič je, veselo oznanilo za vse človeštvo: Brezčutnega razvnela neizmerna gorečnost ljubezni. Da, božič nam razkriva strasten značaj učlovečenja: razodeva Božjo zavzetost za človeka. Božič je začetek poroke med Bogom in človeštvom, začetek ljubezni, ki bo močnejša od smrti (prim. Vp 8,6). In če je resnično, da je “večja sreča dajati kakor prejemati” (Apd 20,35), potem božič ni samo praznik veselja človeka, ki čuti, da je ljubljen, ampak tudi praznik veselja Boga, ker ljubi. Božič je rojstvo Boga na zemlji, rojstvo človeka v nebesih.

„Oznanjam vam veliko veselje“ (Lk 2,10). Za božič vse vabi k veselju. In razlog za to veselje je preprost, včasih celo človeško neverjeten, razumljiv samo iz vere: Bog nas je obiskal, božje meso je postalo solidarno z našo slabostjo. Končno je človeka objel tisti, ki ga ljubi. Vendar se to zgodi na popolnoma nov in nepričakovan način. Če se maliki odlikujejo po svoji „ogromni veličini“, po „izrednem blesku“ in po „groznem videzu“ (prim. Dn 2,31), če se je v drugih časih Bog razodeval kot veliki, strašni, močni in slavni Bog, Bog, ki vliva strah (1 Mz 3,10), pa sedaj ob polnosti časov (prim. Gal 4,4) Bog kaže svojo veličino v majhnosti novorojenca, svoj očarljivi sijaj v otroku, zavitem v plenice, in svoj strašni videz v otroku, ki trepetja od mraza v hlevu (prim. Lk 1,12). Prav zato, ker je velik, je Vzvišeni in Vsemogočni Gospod tudi tisti, od katerega si ne moremo zamisliti nič manjšega (prim. Lk 9,48). Bog, ki se nam razodeva v božiču, je dejansko majhen, nemočen Bog, ki potrebuje človeka; slaboten in nezaščiten Bog, ki zaupa v človeka (prim. Lk 2,7). In prav zaradi tega se izpostavi zavrnitvi (prim. Jn 1,11). Ranljivost ljubezni mora spoštovati človekovo svobodo, tistim pa, ki ga sprejmejo v njegovem uboštvu, ponižanju in ponižnosti, tistim ki ga sprejmejo v njegovi ranljivosti, da „moč, da postanejo Božji otroci“ (Jn 1,12).

Božič je vedno praznik ubogih in preprostih: Bog namreč „rad govori s preprostimi“ (Vulg. Prg 3,23). Marija je prva sprejela povabilo k veselju (Lk 1,28) in njen Magnifikat je pesem radosti vseh ponižnih (prim. Lk 1,46ss). Pastirji so prvi sprejeli veselo novico o Odrašenikovem rojstvu (prim. Lk 2,10) in odgovorili so s hvalnico (prim. Lk 2,20). Janez se je vzradoval od veselja, ko je še v materinem telesu (prim. Lk 1,44), in ko Jezus začne svoje službo, se Predhodnik „srčno veseli zaradi ženinovega glasu“ (Jn 3,29). Tudi ko Francišek, Ubožec, isti, kot na koncu svojih dni skoraj slep in v skrajnem odrekanju piše

Hvalnico stvarstva, gleda ponižnost učlovečenja in zre skrivnost božiča, pusti, da se mu srce topi v neizrekljivem vselju (prim. 1 Čel 84).

Božično veselje je sporočeno ubogim, preprostim in čistim v srcu kot so Marija, pastirji, Janez, Frančišek. Bog se ne razodeva modrim in razumnim (prim. Lk 10,21), izbere tiste, ki jih svet prezira (prim. 1 Kor 1,28). Prvi se ne razveselijo niti zaradi tega, kar Bog stori zanje. To je prilaščanje prejetega daru. Ubogi in preprosti pa se razveselijo, ker spoznajo, da so polni boga. In vsak ga sprejme toliko, kolikor ga poveljuje, poveljevat pa ga je sposoben toliko, kolikor se poniža, da pusti prostor njegovi veličini. Božič nam ne kaže samo poti, ki jo je prehodil Bog, da bi našel človeka, ampak tudi pot, ki jo mora prehoditi človek, da bi sprejel Boga: Čeprav je bil bogat, je iz ljubezni postal ubog, da bi po njegovem uboštvu mi obogateli (prim. 2 Kor 8,9); On, „veliki Pastir ovac“ (Heb 13,20), se pokaže zadnjim, kot so pastirji, ponižnim, kot je Marija in majhnim, kot je Frančišek, tistim, ki se kakor Janez umaknejo, da on lahko raste. Veličina Božje ljubezni se kaže v postati majhen. Prav tako se človekova veličina kaže v tem, da pusti prostor Njemu, zaradi katerega rojstva množica nebeške vojske slavi Boga, govoreč: „Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so mu po volji“ (Lk 2,14).

„Veselite se v Gospodu“ (Flp 4,4). Veselimo se, bratje, ker je napočil obljubljeni trenutek. Veselimo se, praznujmo, udeležimo se Božjega veselja! (prim. Sof 3,14-17). Da, obilo razlogov imamo za veselje. Tisti, ki ne znajo brati znamenj časov z Božjimi očmi, so spričo težav, skozi katere gre Cerkev – med drugim je dovolj, če pomislimo na zanje škandale; spričo težav, skozi katere gre naš red in vse redovno življenje – pomislimo na pomanjkanje poklicev; spričo težav družbe – pomislimo na gospodarsko krizo, ki zadeva vse, zlasti pa najbolj uboge, pa tudi na globoko kulturno krizo, ki jo doživljamo – prepričani, da je veliko razlogov za zaskrbljenost in prepustijo žalosti, pri čemer še druge spravijo v obupanost. Mnogim izmed njih se Bog zdi abstrakten in nepotreben, mnoge druge teži Božji molk, ne da bi to odkrito priznali. Velijo jih spričo stanja, kakršnega smo opisali in je gotovo težavno, doživlja izkustvo emavških učencev, preden sta srečala Vstalega, in se odraža v tistem „mi pa smo upali...“ (Lk 24,21). Tisti pa, ki znajo vse brati skozi Boga, odkrivajo tisoč razlogov za veselje, ne da bi zapirali oči pred resničnostjo, ki smo jo pravkar opisali. Ti ljudje resničnosti ne sprejemajo kot poraz, ampak kot izziv, priložnost in kairós. In to samo zato, ker vedo, da je Gospod prišel, da bi ostal z nami – „in se naselila med nami“ (Jn 1,14); prišel je, da bi hodil z nami vse do konca časov (prim. Mt 28,21). Ne bodo nas več mogli imenovati zapuščeni, niti ne bodo mogli naši deželi reči opustošena (prim. Iz 62,4). Obiskal nas je tisti, ki smo ga pričakovali: Odrešenik, Mesija, Gospod (prim. Lk 2,11).

Ce je vir veselja v posedovanju poznane in ljubljene dobrine, v srečanju in v občestvu z drugimi, smo kot verniki in kot manjši bratje toliko bolj upravičeno poklicani, da doživljamo veliko veselje, ko vstopamo v globoko občestvo z Bogom, ki je najvišje dobro (prim. FhBN 3), tudi sredi zime in temne noči, skozi katero morda kdo hodi.

„... da bo vaše veselje popolno“ (Jn 15,11). V teh kočljivih in trdih časih je bolj kot kdajkoli potrebno pričevati za veselje. Mi, ki „tesneje“ hodimo za Kristusom, smo poklicani, da smo deležni Jezusovega veselja: „To sem vam povedal, da bo moje veselje v vas, in da bo vaše veselje popolno“ (Jn 15,11). Popolno veselje ni možnost in ne utopija. Za verujoče je odgovornost. Če veselje „povzroča odkritje, da se čutimo zadovoljeni“ (H. G. Gadamer), če je veselje doživetje polnosti, potem mora tisti, ki je občutil Božjo ljubezen in ga ljubi z odprtim in hvaležnim srcem, doživeti to veselje, ki mu ga ne more nihče vzeti: ne siske, ne kakršnokoli trpljenje in nasprotovanje (prim. 2 Kor 7,4; Kol 1,24). Še več, odkril bo, da mora veselje, ki preplavlja njegovo srce, izpričevati med tistimi, ki doživljajo iste razmere. Njegovo življenje bo kot pesem: pesem veselja, ki pogreza svoje korenine v gotovost, da hodimo skupaj s tistimi, ki živijo v istih razmerah. Njegov o življenje bo pesem: pesem veselja, ki pogreza svoje korenine v gotovost, da hodimo skupaj z Bogom-z-nami. Njegova pesem bo življenja drugih naredila bolj odprta za upanje. Za nas, ki verujemo v Kristusa, je božič, je za nas nujno

povabilo, naj bomo priče veselja v žalostnem svetu, kljub tolikim zabavam, ali pa morda zaradi tolikih zabav, ki ga oddaljujejo od pravega razloga za veselje: od Jezusa Kristusa.

Dragi bratje: ker je veselje odgovornost za nas, kolikor smo kristjani in še več, Frančiškovi sinovi, sveta ne moremo prikrajsati za pričevanje o tem neizrekljivem in poveljčanem veselju (prim. 1 Pt 1,8-9), ki se rodi iz vere v Kristusa in ki obstaja v življenju v Bogu.

Nekateri bi se lahko vprašali: kako, kdaj in kje naj izpričujemo to veselje? Da bi odgovorili na ta vprašanja, mislim, da bi morali predvsem pokazati veselje naše poklicanosti. Poklicanost nas je dosegla, ne da bi jo mi izzvali. V določenem smislu bi lahko rekli, da smo se spotaknili ob Njega in smo jo odkrivali postopoma, ko smo mu dovolili, da je vstopil v naše srce preko poslušanja Besede in udeležbe pri zakramentih, in toliko, kolikor smo sprejeli posredništva, ki nam jih je Gospod sam postavljaj na našo pot, da bi razumeli njegov načrt z nami. In počasi, skoraj ne da bi se zavedali, se je rojevala velika vnema za Kristusa, ki nas je pripeljala do tega, da smo šli za njim, ko smo evangelij sprejeli kot vodilo in življenje, ter se oklenili Jezusovega življenja: pokornega, brez lastnine in v čistosti (prim. FPVod 1,1). Istočasno se je rodila vnema za druge, zlasti za najnižje, ter vnema za Cerkev, ker smo odkrili, da ne moremo hoditi za Jezusom, če pokažemo hrbet obrazom Jezusa, ubogega in križanega, in da Kristusa ne moremo ljubiti na obrobju Cerkve. Z vsem srcem smo se posvetili prinašanju daru evangelija drugim, ker čutimo, da On prebiva v nas. Kakor v primeru Samarijanke se je potešena žeja spremenila v oznanilo in poslanstvo (prim. Jn 4,1ss).

Mnogi bratje tudi po dolgih letih in sredi vsakovrstnih preizkušenj še naprej izpričujejo veselje nad svojo poklicanostjo. Mislim na brate, ki z veseljem živijo, ne da bi imeli kaj svojega in so zaradi tega v resnici svobodni vseh skrbi zaradi oblasti in lastnine: tako ubogi so, da imajo samo Boga, in to jim zadošča, ker so odkrili, da je „naše bogastvo do zadostnosti“ (FhBn 4). Tako ubogi so, da čutijo veselje evangeljske svobode. Mislim na brate, ki živijo iz logike daru, presegajo kakršnokoli kulturno, versko in zemljepisno pregrado in si brezpogojno prizadevajo, da bi veselo oznanilo evangelija prinesli vsem, bližnjim in daljnim. Mislim na tiste, ki so preizkušeni v bolezni ali tako kot Pavel čutijo bolečino trna, ki je zasajen v meso (prim. 2 Kor 12,7), pa vseeno še naprej podarjajo nasmehe in sejejo veselje med tistimi, ki jih obdajajo, ker čutijo, da jih ljubi Bog, ki je ljubezen (prim. FhBn 4). Mislim na tiste, ki se zavedajo, da svojo poklicanost nosijo v glinenih posodah (prim. 2 Kor 4,7), a so prepričani, da se v njihovi krhkosti kaže Gospodova moč (prim. 2 Kor 12,9), še naprej dan za dnem prenašajo težo in vročino dneva, z roko na plugu, ne da bi se ozirali nazaj, čeprav so tla, ki jih je treba zorati, trda in morajo računati s številnimi kamni in plevelom, ki ogrožajo rodovitnost semena. Končno mislim na tiste, ki z veseljem sprejmejo dar bratov (prim. FOp 14) in se istočasno vztrajno posvečajo graditvi bratstva, ne da bi v povračilo pričakovali karkoli razen bratovo dobro. Bratje, hvala vam, da ste misijonarji veselja!

Skupaj s temi brati so drugi bratje, v katerih se nevarnost navajenosti, brezvoljnosti, žalosti, povprečnosti in pomanjkanja navdušenja v predanosti kaže v njihovem življenju in se razodeva na njihovih obrazih. Trpijo in, ne da bi to hoteli, povzročajo trpljenje, ker se ne čutijo srečni. V takih primerih, če nekdo noče stopiti na pot brez povratka, se je potrebno vrniti k prvotni ljubezni in ponovno odkriti Boga-z-nami. Treba se je vrniti k molitvi, k studencu, iz katerega vre veselje srečanja z Gospodom, ogenj proti mrazu brezbrčnosti, brezvoljnosti in žalosti. Ko molimo, se naše srce osvobodi tolikih odpadkov in nas osvobodi muh nestalnega razpoloženja. Poleg tega ko gremo v svojo sobo in na skrivnem molimo k Očetu (prim. Mt 6,6), doživimo novo veliko veselje: veselje prošnje za druge. Tako kot za Frančiška mora biti za nas doživetje Boga prvi vir veselja. Po drugi strani pa je potrebno odkriti lepoto bratstva, ki je odprto Cerkvi, svetu in vsemu stvarstvu. Zime, skozi katero gremo v redovnem in frančiškanskem življenju, pa tudi v samem življenju Cerkve, ne smemo videti kot pot smrti, ampak kot čas obrezovanja, kot primeren čas za delo na koreninah, za vrnitev k bistvenemu, da dovolimo, da nas Bog ponovno sreča. Drugo bo naredil On in vaše življenje bo spet postalo pesem veselja.

Odloži svojo žalost! (prim. Bar 5,1). Brat, ki živiš, ovit v žalost, odloži jo, ker že tvoj Bog že kraljuje (prim. Iz 52,7), ker je novorojeni Emanuel, Boga-z-nami (prim. Mt 1,23). Vi, ki greste skozi temno noč in mislite, da ste prišli do konca, „ne žalujte in ne jokajte [...], kajti Gospodovo veselje je vaša moč“ (Neh 8,9-10). Božič nas v globini sprašuje, ali živimo veselje Boga-z-nami ali ne. Človeštvo potrebuje krščansko in frančiškansko življenje, ki bo presevalo Kristusa in se bo izražalo v popolnem, veselem in navdušenem darovanju. To bo velika ponudba poklicanosti. Misijonarji smo bolj po tem, kar smo, kot po tem kar delamo ali govorimo. Biti veseli, spreminjati našo brezvoljnost, negativnost in malodušnost v navdušenje, pozitivnost in napoved upanja je nujni pogoj pastorage poklicanosti in verodostojnega oznanjevanja evangelija. Frančišek nam kaže pot k sejanju veselja: dovoliti, da Kristus pride v naša srca, v naša življenje, in hoditi z roko v roki z drugimi: najprej z brati, ki nam jih je Gospod dal, s katerimi delimo življenje in poslanstvo, potem pa z vsemi ljudmi, ki jih Bog ljubi, zlasti z zadnjimi in izključenimi.

Z objemom Mir in dobro vam vsem voščim: vesel in srečen božič!

Rim, 8. novembra 2011
praznik blaženega Janeza Duns Skota

*Vaš brat, minister in služabnik
br. José Rodríguez Carballo ofm
generalni minister OFM*

Pismo provincialnega ministra za božič 2011

KDOR SEJE NA LEDINO, SE JE ODPOVEDAL VESELJU ŽETVE

Spoštovani bratje,
Gospod, ki je v Jezusu Kristusu postal človeku
tako blizu, da mu je bil enak v vsem,
razen v grehu, naj vam podari svoj mir!

Letošnji advent in božične praznike doživljamo v letu, ki ga je Cerkev na Slovenskem namenila našemu skupnemu razmišljanju o družbenem nauku Cerkve, moto leta pa je Pravičnost v ljubezni. Ob svetovni gospodarski in finančni krizi, ki s posebno velikimi koraki napreduje zlasti v naši državi, čutimo, da je razmišljanje o teh vprašanjih še posebej pomembno. Nekateri ljudje nam ob tem vedno znova povedo, da se kriza ne začneja ne v gospodarstvu in ne v financah, ne v tovarnah in ne v bankah – kriza se začneja v človeku in v njegovem odnosu do sočloveka, ki nujno vključuje tudi njegov odnos do Absolutnega, do Boga. Zato nam ti ljudje, ki so dovolj ponižni, da so sposobni stopiti v globino razmišljanja in se dotakniti bistvenega, povedo, da so v krizi vrednote. Morda bi morali korak narediti do konca in povedati, da je v krizi v resnici človek.

Ko o tem beremo, razmišljamo in se pogovarjamo, vidim, da na nas vedno znova preži prastara skušnjava odtrganosti od odgovornosti. Vzroke in dejavnike za nastale razmere iščemo zunaj, pri drugih. Ne pravim, da tega ne smemo. Ne samo, da smemo, celo moramo. Vendar pa se ne smemo ujeti v past, da bi izvzeli sami sebe. V tem primeru bi se namreč kriza – izbira, odločitev, razsodba – nas ne dotaknila, nas ne prečistila in nas s tem tudi ne obogatila.

Ker smo kristjani in redovniki, ker smo v liturgičnem času Kristusovega rojstva, mislim, da se moramo nujno ozreti v način delovanja, ki nam ga skozi zgodovino odrešenja razodeva naš Bog. Nekdanji generalni minister br. Hermnan Schalück je napisal razmišljanje Napolniti zemljo s Kristusovim evangelijem. To je naše poslanstvo. Posreduješ pa lahko samo tisto, kar imaš. To prastaro resnico vsi dobro poznamo. Če torej hočemo posredovati Kristusa in njegov evangelij, če hočemo z njim napolniti zemljo, mora najprej postati resničnost beseda apostola Pavla: „To mislite v sebi, kar je tudi v Jezusu Kristusu“ (Flp 2,5).

Na začetku zgodovine, ki sta jo pisala Bog in človek, je človek zelo hitro zašel v krizo. Tudi takrat je šlo za krizo odnosov, za krizo zaupanja, ki se je izrazila v želji po imeti nekaj, kar ni moje, kar mi ne pripada, kar nisem. Postati kakor Bog tako, da nehaš poslušati Božjo besedo, da nehaš verjeti njegovi ljubezni in dvomiš vanjo, te ne vodi v uresničitev, ampak te pripelje v popolno razgaljenje, v strah in sram. Sram dejansko že lahko pomeni odpiranje za odnos, do katerega pride preko spoznanja, priznanja in kesanja. Vendar je človeštvo potem iznašlo

krinko „cesarjevih novih oblačil“. Golota še vedno ostaja golota, strah še vedno ostaja strah, le da se vsi delamo, da nismo ne goli in ne prestrašeni. Kdaj pa kdaj sicer kdo zakriči, da je cesar gol – vendar mi še vedno navdušeno ploskamo in vzklikamo „cesarjevi obleki“ - njegovi manipulaciji s seboj in nami.

Kako se je Bog odzval na krizo človekovega odnosa, človekove zvestobe. Ni zaprl vrat svojega srca. Sicer so se zaprla vrata raja, iz katerega je bil človek izgnan, vendar je skozi ta vrata za človekom odšel tudi Bog. Kljub človekovi odločitvi je hotel ostati Bog tega človeka. Odločil se je za solidarnost s človekom. Ta solidarnost je pomenila, da bo s človekom hodil njegovo pot. In to pot je do konca prehodil v Jezusu Kristusu, v njegovem učlovečenju, v njegovem uboštvu, v njegovi pokorščini, v njegovi zavrženosti, v njegovem trpljenju, smrti in pokopu. Bog, ki je s svojimi rokami „iz zemeljskega prahu izoblikoval človeka“, je bil pripravljen z lastnimi nogami kot človek mesiti prah te zemlje in si pustiti prebosti roke z žebli, da bi v tem človeku ne umrla za vekomaj podoba in podobnost, po kateri ga je ustvaril. V istem času si je nekdo drug kot človek pred tem učlovečenim Bogom umil roke nad krivdo človeštva. Solidarnost ni umivanje rok v znamenje nedolžnosti. Solidarnost je sestop v krizo. Je prihod v hlev, v katerega se je spremenilo življenje nekega človeka, vsega človeštva. Solidarnost je obed s cestinarji in grešniki. Solidarnost so pribite roke in noge ter prebodeno srce.

Kako naj danes mi, manjši bratje, v času in razmerah, v katerih živimo tako v družbi kot v Cerkvi, postajamo solidarno pravični in ljubezni? Pred časom sem poslušal predavanje g. Pavla Raka. Zastavil si je vprašanje, kaj lahko Cerkev danes ponudi svetu oziroma kaj je tisto, kar svet danes od Cerkve potrebuje? Ni uporabljal izrazov, ki so med nami „moderni“ - nič besed o novi evangelizaciji, še o evangelizaciji sami ne. Po mojem razumevanju je zanj edini odgovor, s katerim lahko Cerkev stopi pred današnjo družbo in svet, najbrž tudi edini odgovor, s katerim Cerkev lahko stopi sama pred sebe, „urjenje“ v prvotnem pomenu besede. Za nič drugega ne gre kot za askezo (askesis – vaja, urjenje). Pa ne gre za bičanje, za dolgotrajna bedenja (čeprav koliko ur danes prebedimo, ne da bi pri tem imeli v mislih večje zbližanje z Bogom, za kar so si prizadevali asketi nekega časa), za pretirane poste. Gre za vajo, kot pravi Pavle Rak, s pomočjo katere najprej pridemo do sposobnosti, da skušnjava prepoznamo v prvem trenutku, ko se pojavi pred našimi vrati. Sam si to razlagam tako, da se moramo v tolikšni meri odpreti za božje, da se pred nami v trenutku razgali vse, kar je nebožje. Drugi korak tega urjenja pa človeka usposobi za to, da skušnjava v istem trenutku, ko jo prepozna, že tudi zavrne. Da ji ne dovoli niti, da bi postavila nogo med vrata, kaj šele da bi sedla v naslonjač v prostoru njegovega srca.

Za nas so takšne vaje vsakdanja opravila našega življenja. Zjutraj je treba vstati in se pridružiti bratom pri molitvi. Z brati je treba vztrajati tudi v skupni meditaciji, čeprav se nam ponuja in tudi sami iščemo celo vrsto utemeljitev, da to ni potrebno. Vse te utemeljitve ne sežejo dlje od našega praga. Takšna vaja je redna molitev rožnega venca, skrb za iskreno zakramentalno življenje, pa tudi razna odrekanja in post: oči, jezika in trebuha. Vse to je lemež pluga, ki počasi, a vedno globlje zareže v ledino našega srca. Odpira nam srce, da postane ranljivo za Boga, za njegovo bližino, za njegovo besedo, za njegovo pravično solidarnost in ljubezni. To je pot, po kateri lahko današnjemu človeku spet prebudimo željo po Bogu, mu vrnemo Boga. Mislim, da je po Pavlu Raku to celo edina verodostojna pot – da namreč s svojo askezo ljudi učimo askeze, ki jih bo osvobodila za Boga.

Dragi bratje. Jezus Kristus se je rodil v krizo, v katero je zašlo človeštvo. Jezus Kristus se rodi tudi v krizo, v katero zaide vsak človek, v katero sem morda zašel tudi jaz sam. Morda pa smo v tem božiču povabljeni, da na njegovo rojstvo v našem času pogledamo skozi takšno optiko. Morda bomo tako jasneje doumeli, da more tudi današnji čas postati milostni čas srečanja med Bogom in človekom, če si ne bomo „umivali rok“, ampak si jih bomo pustili prebosti. Morda bi takšna drža lahko postala novo božje rojstvo v vsakem srečanju s človekom.

Blagoslovljene božične praznike in bogato žetev v novem letu, ki bo zorela iz preorane ledine.

*br. Stane Zore,
provincialni minister*

Odhod iz noviciata

Novinec Klemen Mate se je odločil, da ne bo nadaljeval noviciata. Pri pogovoru mi je povedal, da je že v postulatu večkrat razmišljal, če bo mogel živeti redovno življenje v polnosti in predanosti. Ta razmišljanja in dvomi so se v noviciatu nadaljevali in zato se je odločil, da bo nadaljeval študij teologije, ne bo pa nadaljeval z noviciatom. Pri tem se iskreno zahvaljuje za vse brate, ki jih je v tem času srečal, pa tudi za vse, kar so mu bratje dali. V soboto, 19. novembra 2011 pri kosilu so se od njega poslovili bratje na Sveti Gori in v soboto popoldne ga je oče odpeljal domov.

Želimo mu božjega blagoslova na njegovi poti vere in iskanja, obenem pa tudi božjega blagoslova za nas, da bi v resnici postajali tako pričevanjsko redovniški, kakor nas je videl Klemen.

Spoštovani p. provincial,

V samostan sem stopil z Bogom in upam reči, da prav tako z Njim iz njega odšel. Gnala me je želja in me še vedno žene, da bi vedno služil Bogu in bil v njegovi neposredni bližini, zdaj morda le v drugačnih okoliščinah. V letu postulature na Viču in v dobrih dveh mesecih noviciata na Sveti Gori sem razmišljal o sebi kot celovitem jazu in spoznal, da bi v samostanu težko prebil vse svoje življenje, ter da bi se lažje uresničil in izpolnil svoje poslanstvo zunaj, v svetu. Navdajala me je tesnoba, če sem pomislil na to, da sem se odpovedal nekaterim vrednotam, ki so mi bile, poleg seveda Boga, od nekdanj svetih npr. družici, mogoče družini. Odločitev je bila težka in tragična, upam reči, celo najtežja v mojem življenju. Izgubil sem nekaj kar me je notranje razveseljevalo, uresničevalo in k čemur sem se čutil poklicanega, vezanega tudi po dolžnosti, poklicanosti. Vseeno sem skušal ravnati odgovorno, kajti razumel sem, da je izstop z leti čedalje težji in pretresljivejši in ob tem sem se bal, da kasneje ne bi imel moči za ta korak. Zdelo se mi je, da me Bog kliče takšnega kot sem, z vsemi razsežnostmi in hoče sodelovati z mano, ne da bi na silo odstranjeval nekatere prvine, ki se tičejo mene kot celovitega Klemena, kakr-

šen stojim pred Gospodom, z vsemi vrednotami in tudi osebnimi notranjimi potrebami, ki se na koncu koncev zmeraj tičejo Njega. Bivanje v bratstvu je bila zame ena najlepših izkušenj v mojem življenju in me je notranje nepopisno obogatila. Kolikor sem notranje napredoval in bil dejaven ter ustvarjalen v tem času je res velika milost. Vsem bratom, na čelu z Vami p. provincial in obema magistroma, p. Zdravkom in p. Tadejem, sem dolžan le iskreno in srčno zahvalo. Želim, da bi vedno ostali bratje.

Vsi mi boste zmeraj ostali v najboljšem spominu in vsem sem od srca hvaležen za vso toplino, dobroto in spodbudo ter prizadevanje. V bratstvu nisem nikoli doživel kaj resnično slabega in hudega, ampak veliko, res veliko lepega. Ravno zato je bilo tako težko oditi od tako prijaznega okolja in to bratom v obraz priznati. Vendar verjamem, da boste razumeli in vedeli, da je ta odločitev notranja in ne pogojena od zunanjih dejavnikov. Upam, da bomo zmeraj ostali v dobrih stikih in povezani v molitvi ter se bratsko srečevali na poteh življenja.

Mir in dobro,

Klemen Mate

Delovno srečanje generalnega ministra reda in generalnega definitorija z Južnoslovansko konferenco provincialnih ministrov OFM

Split, Frančiškanski klerikat o. fra Ante Antić, 19. – 22. 9. 2011.

V frančiškanskem samostanu na Trsteniku, v frančiškanskem klerikatu »O. fra Ante Antić« je bilo od 19. do 22. septembra 2011 delovno srečanje generalnega ministra in generalnega definitorija OFM z Južnoslovansko konferenco provincialnih ministrov OFM. Srečanje je bilo v duhu uresničevanja 4. naročila generalnega kapitlja, ki zahteva, da ima generalni minister s svojim definitorijem v šestletju delovno srečanje z vsako konferenco.

Na srečanju so sodelovali: br. José R. Carballo, generalni minister, br. Michael Perry, generalni vikar; generalni definitorji: br. Vincent Mduduzi Zungu, br. Paskalis Bruno Syukur, br. Francis Walter, br. Roger Marchal, br. Vicente-Emilio Tapia, br. Vincenzo Brocanelli, br. Ernest Siekierka, br. Nestor Inácio Schwerz, br. Julio Cesar Bunader; provincialni ministri: br. Željko Tolić, predsednik JKPMOFM, br. Lovro Gavran, br. Ivan Sesar, br. Stane Zore, br. Željko Železnjak, in tajnik br. Nikola Vukoja. V tajništvu in organizaciji srečanje je bil zelo dejaven br. Frano Doljanin.

Torek, 20. septembra 2011.

1. Predstavljanje udeležencev, provinc in JKPMOFM

Po jutranji sv. maši, ki jo je vodil br. Željko Tolić, predsednik konference ob sodelovanju vseh udeležencev in krajevnega bratstva, se je z molitvijo in predstavitvijo vseh sodelujočih začelo delovno srečanje.

Nato je br. Željko Tolić, predsednik JKPMOFM na kratko predstavil našo konferenco in frančiškanstvo na našem področju od prihoda sv. Frančiška na Hrvaško leta 1212, pa vse do danes. Poudaril je važno vlogo frančiškanov v zgodovini naših narodov in krščanstva na tem področju, zlasti v času osmanske oblasti in komunizma. Prav tako je poudaril, da je OFM pri nas najbolj številna redovniška skupnost, zato je na naši konferenci še večja odgovornost za redovništvo, posebno za frančiškanstvo v teh krajih. Govoril je o naši župnijski pastoralni, ki je značilna za naše frančiškanstvo in pokazal zgodovinsko nujnost takšnega načina življenja in evangelizacije. Čeprav nas nekateri vidijo predvsem kot župnijske delavce, je pri nas vseeno tudi polno drugih oblik evangelizacije, o katerih se morda ne govori dovolj. Omenil je dejstvo, da nas je veliko (1.145 bratov s slovesnimi zaobljubami, vsega skupaj 1.182 bratov skupaj z novinci). To nas obvezuje, da še več po-

zornosti posvetimo trajni frančiškanski in splošni formaciji. Omenil je svetle in temne strani življenja in dela naših bratov, vendar je jasno pokazal, da je veliko več tega, česar se lahko veselimo in na kar smo lahko ponosni. Priznal je, da glede na veliko število bratov, tudi mlajših bratov, morda nismo dovolj navzoči v misijonih, v različnih projektih reda. Ko govorimo o medprovincialnosti, je dejal, da o tem še nismo začeli resno govoriti, vendar bo tudi to potrebno, saj se stanje spreminja.

Sledila je kratka predstavitev vsake province in to tako, da so dobili konkretna vprašanja, na katera je bilo treba odgovoriti: trenutno stanje province, medprovincialnost, modeli evangelizacije, pastoralna duhovnih poklicev, začetna in trajna formacija, svetle strani in sence province. Izzivi in obeti za prihodnost.

2. Pogovor z definitorji o poročilih provincialnih ministrov

Generalni minister se je najprej zahvalil za iskrenost in točnost pri predstavitvi stanja, pozitivnosti, problematike, svetlih strani in senc, zlasti pa pripravljenosti, da od dobrega preidemo k boljšemu. Pomembno je, da smo med seboj iskreni, saj se ne srečujemo, da bi sodili drug drugemu, ampak da si medsebojno pomagamo, da pa moremo to storiti, moramo biti iskreni in prositi za pomoč v tistem,

v čemer nam drugi lahko pomagajo, da se srečamo z vso resničnostjo in da popravljamo tisto, kar je potrebno, še bolj pa da si upamo začeti z novimi oblikami evangelizacije.

Posebej je izpostavil dve temi, ki jima je potrebno posvetiti vso pozornost, njemu pa se zdi, da nista bili izrecno omenjene v poročilih posameznih ministrov. Ker je velikokrat obiskal naše province in meni, da dokaj dobro pozna stvarno stanje, misli, da lahko upravičeno reče, da je potrebno k **ekonomskemu vprašanju**, finančni preglednosti in duhu solidarnosti pristopati odgovorno in iskreno ter videti, kaj lahko popravimo in kako lahko povečamo solidarnost. Druga tema pa je **izstopanje iz reda**. Manjka poglobljena analiza izstopov iz reda: kakšni so vzroki, zlasti v začetni formaciji. Temu je dodal, da ima vtis, da **sodelovanje na ravni konference** ni tako intenzivna kot bi lahko bila, saj nas je veliko in smo precej močni, kar zadeva intelektualni, pastoralni in ekonomski potencial.

V pogovoru je bilo poudarjeno, da bi bilo treba veliko več pozornosti posvetiti odgovornemu razločevanju pri sprejemanju kandidatov. Na tem področju včasih nismo dovolj odločni in odgovorni. Br. Željko Tolić je sklenil, da nas to spodbuja, da na ravni konference in v medprovincialnem sodelovanju več delamo na področju trajne in začetne formacije, zlasti na trajni formaciji vzgojiteljev. Rečeno je, da je magistrom treba dati podporo, tako s strani provinciala kot bratstva, in to ne samo z besedami, ampak s sodelovanjem na vseh področjih.

Br. Ernesto Siekierka, naš generalni definitor, se je zahvalil za odprtost in iskrenost, ki so jo provinciali pokazali v svojih poročilih. Posebej se ga je dotaknilo, da provinciali niso dosti govorili o medprovincialnosti. Sedaj je čas. Iz poročil je vidna zavest provincialov, da so zlati časi minili in se je potrebno soočiti z vprašanji medprovincialnega sodelovanja in solidarnosti. Pri tem sta pomembna razločevanje in modrost, ne biti pod pritiskom logike števila. Prav tako vprašanje misijonov ad gentes zasluži vso pozornost konference. K temu nas je ponovno močno spodbudil generalni kapitelj.

S tem se je dopoldansko delo končala in bratje so šli na skupno kosilo

3. Predavanje generalnega ministra

Popoldansko delo se je začelo z molitvijo, zatem pa nam je spregovoril naš generalni minister. Izrazil je veselje, da je ponovno med nami in priznal, da je čustveno posebno povezan z brati v naših krajih, ker je med njimi imel precej kolegov na študiju, poleg tega pa je tolikokrat obiskal vaše kraje, da se v resnici počuti doma. Tukaj povzemamo njegove najpomembnejše misli, obljubil pa je, da bo poslal svoje poročilo, ko ga bo dodelal.

Iz poročil provincialnih ministrov se že kažejo določena **znamenja upanj**, in tega ne govori samo zaradi spodobnosti, ampak je v resnici tako. Vidi se, da

so frančiškani na področju naše konference, torej v Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem in v Sloveniji, povezani z ljudmi kot redkokje drugod. V resnici so ljudski bratje. Ko ob svojih obiskih drugih provinc govorim o potrebnosti bližine z ljudmi, rad poudarim da frančiškanom v Bosni pravijo »strici«, imajo jih za člane družin.

Poleg tega imate občutek za pripadnost frančiškanskemu redu. Ponosni ste, da ste frančiškani. Imate veliko dobro tako intelektualno kot pastoralno usposobljenih bratov. Morda tega niti ne uporabljate toliko v korist celotne Cerkve in reda, kot bi lahko. Tudi izdajateljska dejavnost je pri vas zelo močna. Pohvaliti moram vaše delo s FSR in s FRAMO, pa tudi nasploh sta pastoralna gorečnost in prizadevnost očitni. Veliko vas je, imate dobro povprečje mladih in spodbudno povprečno starost bratov. Tajništvo konference je zelo učinkovito pri prevajanju vseh dokumentov reda, pa tudi bratje v Sloveniji, čeprav jih je malo, to delajo z enako velikodušnostjo.

Poleg vsega tega in drugih ne omenjenih pozitivnih stvari pa so tudi takšne, na katere je potrebno opozoriti, da bi napredovali. Predvsem je pri vas čutiti močan individualizem, to pa je nevarna bolezen, ki načenja celoten red. Pri vas je v tem smislu položaj še nevarnejši zaradi župnij, na katerih je en sam brat. Ob vsej potrebnosti župnijske pastore se mi vseeno zdi, da ste preveč osredotočeni na župnijsko pastoralo. Ne pravim, da to ni dobro, ampak da je tega preveč.

Veliko vas je, vendar se mi zdi, da je **vaša prisotnost v misijonih nesorazmerna** z vašim številom. To je izpostavil tudi predsednik konference in obljubil, da boste več delali na spodbujanju misijonske razsežnosti v formaciji bratov. Vaše razmere dobro poznam in lahko rečem, da tudi slog življenja bratov postaja počasi vedno bolj **posveten**. Ne moremo reči, da sta povsod opazni frančiškanska majhnost in skromnost. Obstaja tudi **ekonomska neodvisnost**, ki ne gre na roko preglednosti in solidarnosti.

Čeprav imate relativno veliko bratov v začetni formaciji, me vseeno začena skrbeti **upadanje števila poklicev** in vse pogostejši **odhodi iz reda**. Leta 2006 ste imeli 117 bratov z začasnimi zaobljubami, leta 2010 pa ste jih imeli samo še 90. V primerjavi z drugimi je to še vedno lepo število, vendar mora to za vas biti izziv, da se resno in odgovorno vprašate, kaj narediti, da bi osvežili začetno in trajno formacijo. Nimate preveč izstopov iz reda, ponosni ste, da ste frančiškani, in morda tudi to vpliva na vztrajanje v poklicu. Drugod izstopajo, da bi bili župniki, pri vas pa to ni tako poudarjeno. Seveda pa je bilo vseeno veliko izstopov. Skupaj z vzgojitelji se morate veliko ukvarjati.

Naš generalni kapitelj je poudaril potrebo po oživiljanju karizme. Ni dovolj, če se posvetimo samo preobrazbi struktur, pač pa moramo pristno živeti svojo karizmo. Ne smemo biti samo upravitelji

tega, kar nam je bilo zaupano, kako se bomo lotili manjšanja števila bratov, ampak si moramo upati tudi graditi novo prihodnost. Preden se posvetimo obnovi struktur, se moramo odprto soočiti z znamenji časov in krajev, da bi lahko našli prave odgovore in rešitve.

Zahtevam in vas prosim, da se odgovorno soočite s tremi stebri posvečenega življenja, kakor je pred nedavnim tudi papež prosil višje redovne predstojnike.

1. **Duhovnost.** Pred očmi moramo imeti to, kar nam govori PŽ 77. »*Posvečene osebe imajo namreč nalogo, da tudi med nekristjani ponavzočijo Kristusa, ki je čist, ubog, pokoren, ki moli in ki je misijonar.*« Kolikor bolj bomo živeli s Kristusom in v Kristusu, toliko bolj bomo v službi bližnjih. Mislim, da je oživljanje duhovnosti nujno potrebno. Boga moramo narediti za središče svojega življenja, zlasti tako, da gojimo osebno in skupno molitev. Biti moramo ljudje molitve. Oživljati moramo duhovnost, ki je zakoreninjena v moljenju Božji besedi (prim. Verbum Domini 83). Tako Cerkev kot reda govorita o molitvenem branju Besede. To je pomembno tudi za naše delo z vernimi laiki. Spominjam, da Naročilo 11. našega generalnega kapitlja zahteva, da oživimo molitveno branje Božje besede. Pomembno je tudi veliko več pozornosti posvetiti vzgoji v veri. Generalni kapitelj nas je opozoril in spodbudil, da moramo biti pozorni, da ne bi bili v krizi vere (Dokument kapitlja NdE 12). Velika in resnična kriza reda ni v upadanju števila bratov, ampak v krizi vere. Vzgojo v veri imam za pomembno tako v začetni kot tudi v trajni formaciji. Brez pristne duhovnosti vse drugo pomeni sejati v puščavi.
2. Drugi steber je **bratsko življenje**. Za nas frančiškane je to **neločljivo od majhnosti**. To dvoje gre skupaj. Bratsko življenje nas napravlja za ikono Presvete Trojice, majhnost pa za ikono Kristusa. Posebej poudarjam, da moramo paziti na graditev bratstva ad intra – da ga moramo narediti človeškega in počlovečujočega. Oživeti moramo človeško razsežnost in **vrednote**: prijaznost, pristrčnost, iskrenost, dobrohotnost, preprostost, pristopnost in veselje v uspehu z drugimi. Prav tako je potrebno bolj gojiti logiko daru, tako med seboj kot z ljudmi. Rasti moramo v razpoloženju gratuitas, da ne bi bili koristoljubni. Začeti je treba pri preprosti stvari, da imamo čas biti skupaj na rekreaciji. Logika daru – to bi morala biti oznaka našega bratskega življenja. Bratstvo mora gojiti skupnost (prim. GK 32-34). Res je to ideal, vendar ga moramo imeti stalno pred očmi. Na žalost pa so tudi v naših bratstvih krivice..
3. Tretji steber je **skupnost src** – da ljubimo drug drugega. Drug za drugega moramo skrbeti, drug drugemu smo varuhi in zato ne

smemo pozabiti tudi na **dragocenost bratskega opominjanja**.

Nenehno moramo krepiti medsebojno komunikacijo (prim. NdE 27). Brez nje ni bratstva. Pri tem je treba slediti metodi Emavsa.

Bratstvo ad extra – najprej z drugimi vajami prvega reda. Nikakor ne smemo pozabiti na gojitev bratstva med brati vaših provinc in v tej smeri morate ukreniti nekaj konkretnega. Ne mislim na spajanje, ampak na večje sodelovanje na področju začetne in trajne formacije. Morda je treba začeti razmišljati o **skupnih noviciatih** (najprej morebiti na dveh krajih). Zakaj ne bi razmišljali o **skupni trajni formaciji gvardijanov, ekonomov, župnikov, itd.** Prav tako je pomembno, da več razmišljate o možnostih novih oblik evangelizacije na ravni konference.

Na kratko je omenil še nekatere stvari, ki se mu zdijo pomembne, da se o njih govori in išče način, kako bi jih v provincah še bolj poživili:

- gojiti **minoritas**, majhnost – biti pozorni na slog življenja in obnašanja;
- paziti na **preglednost** in medsebojno **solidarnost**, pa tudi na **odgovornost** za to, da živimo od svojega dela;
- morda imate tudi prazne prostore, s katerimi bi bilo potrebno bolj odgovorno ravnati;
- **misijonska razsežnost**. Oprta mora biti na močno izkustvo Boga, na majhnost in na sodelovanje z laiki (prim. NdE 12);
- **župnijska pastoralna**. To je vaša posebnost. Dobro bi bilo preštudirati dokument o frančiškanskem načinu dela na župnijah. V tem smislu poudarja **5 razsežnosti**, ki so značilne za frančiškanski način služenja v župnijah: **1. Vztrajen in živ odnos z Besedo; 2. Močna skrb za zdravo liturgično življenje v župniji; 3. Gojenje skupnosti in bratstvu tudi pri delu, skupinsko delo in iskreno sodelovanje z verniki laiki, zlasti s FSR in FRAMO; 4. Diakonija – majhnost; 5. Skrbno negovanje misijonske razsežnosti tudi v vernih laikih.**

Omenil je tudi **tri nevarnosti**, ki ovirajo frančiškanski način dela na župnijah: **1. Stabilitas in navajenost**. Izenačiti način našega dela z delom škofijskih duhovnikov. Naš frančiškanski način mora imeti svojo posebnost, mora dati nekaj novega, zlasti pri delu z laiki; **2. Individualizem** – razdeljenost v načrtovanju in delovanju.; **3. Relativizem**, oziroma **minimalizem**. Frančiškan mora vedno in v vsakem delovanju goreti in izgorevati.

Da bi se ti trije stebri stalno gradili in postajali vedno močnejši, je pomembno, da vso pozornost posvetimo trajni in začetni formaciji, saj je ta humus za vse tri stebre. Kaj je treba posebej izpostaviti?

- Potrebno je resno in odgovorno razločevanje pri sprejemanju kandidatov v celotni začetni formaciji. Ne smemo biti odvisniki od števila in učinkovitosti. Odločno in odgovorno odločanje.
- Resno spremljanje bratov v vzgoji.
- Pripravljenost vzgojiteljev. Ni dovolj imeti samo študijski naslov, pomembno je tudi, da so resnični frančiškani. Potrebno jih je pozorno izbrati in jih usposobiti za to službo. Imamo magistrski študij za vzgojitelje na Antonianumu v Rimu. To je treba izkoristiti.
- Okrepiti formacijo za misijonsko razsežnost, misijoni inter in ad gentes. Zato mora biti naša formacija zahtevnejša, samo radikalnost obeta.
- Več skrbi posvetiti gojitvi poklicnosti bratov laikov. Bratstvo je brez teh bratov osiromašeno.
- Bolj paziti na sestavo vzgojne skupnosti.
- Povečati skrb za intelektualno pripravljenost novih moči. Vi imate slavno tradicijo (Balič, Melada in mnogi drugi). Spodbujati večje sodelovanje med vašimi profesorji. Veliko jih imate in so zelo usposobljeni, morajo pa se naučiti bolje sodelovati v korist reda in Cerkve.
- Skrbeti za pastoralo poklicev in se na opirati samo na mala semenišča. Iskati nove vire poklicev.
- Iskati nove evangelizacijske navzočnosti in oblike. Morda bi bilo dobro premisliti in preobraziti tradicionalne oblike.
- Prilagajanje potrebam in možnostim – ne samo v smislu gašenja ali zmanjševanja navzočnosti, ampak tudi spremeniti način dela in iskati nove oblike evangelizacije.

Nato je poudaril **nekaj izzivov**, ki jih vidi pred našo konferenco:

- Vztrajati pri pomenljivosti naše navzočnosti in delovanja. Velik izziv je doseganje vedno večje jasnosti podobe naše frančiškanske identitete.
- Poiskati načine, da vsi posamezni bratje v bratstvih in posamezno preverijo način življenja in delovanja v smislu treh stebrov, na katerih je treba graditi.
- Bolj gojiti popotništvo, ker smo tujci in popotniki na tem svetu. Imate pripomoček za trajno formacijo o 4. poglavju GK. Če tega še niste prevedli, potem bi bilo potrebno to storiti.
- Kvalitetna formacija za sedANJI čas. Pri tem lahko pomagajo različni pripomočki, ki jih je red pripravil in ki se jih v veliki meri prevedli.
- Važno se mi zdi, da izkoristimo dobrobit Asisija in drugih frančiškanskih krajev, Svete dežele in podobno. Zlasti za tiste, ki obhajajo 20, 25, 30, 35, 40 let življenja v zaobljubah.

- Spodbujati medprovincialnost, zlasti na področju trajne in začetne formacije.
- Mislim, da je za vas izrazit izziv, da ustanovite medprovincialno hišo za nove oblike evangelizacije, ki so sedaj posebno potrebne v vaših razmerah.
- Bolj spoznavati, preučevati, meditirati in ureničevati naše GK.
- Pomanjkanje bratov laikov, tudi to je izziv. Razmišljati o tem, kako pri vas obogatiti frančiškansko karizmo z večjim številom dobrih bratov laikov.

Predsednik konference se je zahvalil generalnemu ministru za iskren, skrben in bratski govor, v katerem je dal priznanje za toliko lepih stvari, ki se že delajo, prav tako pa je očetovsko opozoril na pomanjkljivosti in nevarnosti, ki ogrožajo resničnost naše frančiškanske karizme. Posebno je koristno, da je zelo konkretno pokazal na nekatere izzive in možnosti, ki so pred nami in s katerimi se je treba soočiti, če hočemo graditi prihodnost.

Provincialni ministri so ob nekaterih opazanjih generalnega ministra povedali svoja pojasnila, da bi lahko resničnost še bolj razumeli, so pa priznali, da so generalova analiza, izzivi in predlogi povsem natančni. Po iskrenem in rodovitnem dialogu je bilo odločeno, da se na osnovi vsega povedanega (poročilo generalnega ministra, predsednika konference in posameznih provincialov ter generalnih definitorjev) lahko oblikujejo nekatera konkretna vprašanja in teme, o katerih se bo govorilo v delovnih skupinah, da bi potem lahko naredili določene predloge in zaključke tega delovnega srečanja.

Bratje so si potem ogledali znamenitosti Splita, slovesne večernice skupaj z brati iz samostana je v kapelici osrednjega samostana province Presvetege Odrašenika vodil podpredsednik konference br. Lovro Gavran. Nato so bratje večerjali z bratstvom samostana na Dobrom.

Sreda, 21. septembra 2011

Hvalnice in evharistično slavlje je vodil br. Ernesto Siekierka, generalni definitor za slovanske province. Sledilo je delo po skupinah in sadovi dela so bili vidni v poročilih posameznih skupin, iz katerih je skupina koordinatorjev naredila končno formulacijo predlogov, ki jih bo potrebno izglasovati.

Po delu po skupinah in plenumu so se vsi sodelujoči odpravili v frančiškanski samostan na Poljudu, kjer so si ogledali in spoznali delo Frančiškanskega inštituta za kulturo miru, katerega ravnatelj je br. Mijo Džolan, dolgoletni član naše konference. Sledile so večernice v cerkvi sv. Antona, potem pa bratska večerja v starodavni obednici samostana. Skrben in velikodušen gostitelj je bil skupaj s krajevnim bratstvom br. Josip Sopta, provincialni minister province sv. Hieronima, ki ji pripada poljudski samostan.

Četrtek, 22. september 2011.

Sklepnemu evharističnemu slavu je predsedoval generalni minister, ki je v homoliji opogumil brate, naj po zgledu svetega Frančiška tudi danes z življenjem in delom gradijo Kristusovo Cerkev. Sledilo je izglasovanje predlogov, ki jih navajamo v celoti.

1. Konkretni koraki na ravni medprovincialnega sodelovanja med provincami JKPMOFM, zlasti kar zadeva generalno kurijo in provinco sv. Hieronima iz Zadra:

A) Generalna kurija

- JKPMOFM bo sodelovala na področju osebja (za hiše, odvisne od generalnega ministra in za misijone) in na ekonomskem področju (Fond Tajništva za formacijo in študij ter stipendije za študij).

B) Med provincami

- JKPMOFM naj enkrat letno organizira srečanje provincialnih ministrov in njihovih definitorijev, da bodo razmišljali o medprovincialnosti in da bodo načrtovali formativna srečanja za gvardijane in ekonome (ob navzočnosti strokovnjakov).

C) Provinca sv. Hieronima (Zadar)

- Postopek preučevanja sodelovanja s provinco sv. Hieronima iz Zadra mora začeti sama provinca.
- Ker bo imela provinca kapitelj leta 2012, se že sedaj zahteva, da je glavna tema kapitlja sedanost in prihodnost province, kateri samostani so zanjo pomembni in jih je treba ohranjati, katere pa bi lahko zaprli.
- Nato naj provinca predstavi JKPMOFM konkreten predlog sodelovanja.

2. Spremembe, ki jih je nujno potrebno narediti v začetni in trajni formaciji ob upoštevanju sedanjega stanja

- Provincialni ministri JKPMOFM naj ob spoštovanju pluralnosti provinc, ki jo tvorijo in v skrbi za dobro naših bratov v vzgoji v naslednjih dveh letih skupaj z vzgojitelji proučijo možnost, da se naredijo skupni noviciati.
- Enkrat na leto naj provincialni ministri srečajo vse vzgojitelje, da se pogovorijo o problemih in izzivih, ki so pred mladimi v vzgoji, in kako nanje odgovoriti.

- Provincialni ministri naj leta 2012 ali 2013 pripravijo kapitelj bratov z začasnimi zaobljubami ter povabijo generalnega ministra in generalnega tajnika za formacijo in študij.
- Provincialni ministri naj spodbujajo ustanovitve centra za frančiškanske študije, po možnosti skupaj z vso Frančiškovo družino.
- Provincialni ministri naj izkoristijo možnost, ki jo ponuja magistrski študij za vzgojitelje (PUA – Rim) za dobro pripravo magistrov.

3. Pobude za spodbujanje novih oblik evangelizacije

- JKPMOFM naj po svojem predsedniku ali njegovem delegatu sodeluje na srečanjih ali seminarjih o novih oblikah evangelizacije, ki jih organizira naš red.
- JKPMOFM naj resno preuči možnost novih oblik evangelizacije, da bo imela jasna merila v luči nalog generalnega kapitlja 2009 (prim. naročila 13 in 20).
- Na sledečem srečanju UFME bo ena od glavnih tem nove oblike evangelizacije. Provincialni ministri JKPMOFM naj pripravijo svoje specifične predloge za naše področje.
- Ker je naš red misijonski red, je potrebno okrepiti misijonsko razsežnost v začetni formaciji (prim. naročilo 17 generalnega kapitlja 2009).

4. Usmeritve, ki jih je treba sprejeti, da bi bilo čim manj bratov, ki živijo sami

Ker so naše GK zelo jasne, kar zadeva zahtevo, da bratje živijo v bratstvu, se predlagata dve rešitvi:

- že sedaj resno iskati možnosti, kako zapreti navzočnosti, kjer so bratje sami;
- vzgajati brate, ki živijo sami, da bi morali živeti in delati v bratstvu in na ta način skrbeti za župnije, ki so jim zaupane.

Zaključek delovnega dela srečanja

Br. Željko Tolić, predsednik konference in gostitelj srečanja se je zahvalil vsem udeležencem delovnega srečanja, zlasti generalnemu ministru in našemu generalnemu definitorju br. Ernestu Siekierki, ki je veliko pomagal pri organizaciji srečanja. Naše goste je povabil, naj povedo svoje vtise o srečanju. Izrazili so veselje in hvaležnost, da so lahko sodelovali na tem srečanju. Ozračje je bilo bratsko, iskreno in delavno. Čutili so, da so med brati doma. Po njihovem mnenju je bilo tudi delo rodovitno in upajo, da bo tako tudi z obveznostmi, ki so bile sprejete. Nekateri spo poudarili, da sedaj bolje razumejo naš položaj in prosili, naj varujemo nekatere svoje posebnosti, ki so obogatitev za celoten red. Pouda-

rili so, da je bilo srečanje dobro pripravljeno, ozračje delavno in pogovor iskren.

Na koncu je generalni minister dejal, da se strinja s tem, kar so povedali generalni definitorji, posebej pa ga veseli, da je bil pogovor bratski in iskren in se provincialni ministri niso bali podeliti z njimi tudi svoje stiske in težave. To je pot rasti. Naloge, ki so zastavljene, so velike. Poudaril je, da vedno rad pride v te kraje, ker doživlja, da vedno pride k bratom in prijateljem.

Zahvalil se je za bratski sprejem, celotno srečanje pa je bilo pravo slavlje bratstva. Cilj srečanja je bil dosežen: boljše medsebojno spoznanje, podelitev življenja in poslanstva ter nekaj pogledov v prihodnost. Imate veliko možnosti. Gospod vas blagoslavlja s poklici, vse to pa zahteva veliko odgovornost do vzgajanih, do sebe, do pristnosti karizme, do reda in naroda.

Provincialne ministre je prosil, naj še naprej skupaj razmišljajo o življenju in poslanstvu bratov, naj znotraj konference oblikujejo skupine za razmišljanje (profesorje, vzgojitelje) in skupine za uresničevanje tega, kar je bilo domišljeno. **Prosil je, naj**

ne bomo upravitelji propadanja in izginjanja, ampak graditelji upanja. Pri tem moramo biti pogumni. V njem in v definitoriju bomo imeli oporo in pomoč. Red nam je hvaležen za veliko zgodovino ne samo z ljudmi, ampak tudi z redom, saj so hrvaški in slovenski frančiškani veliko naredili za ves red in za Cerkev.

Kot zvesti sinovi Cerkve so vsi bratje obiskali splitskega nadškofa dr. Marina Barišića, ki jim je predstavil stanje v metropoliji, besede pohvale in hvaležnosti pa je spregovoril tudi za življenje in pastoralno delovanje frančiškanov v njegovi nadškofiji.

Pri bratski mizi se je generalni minister zahvalil vsem, zlasti gvardijanu in bratom iz bratstva, ki so te dni za vse bratsko skrbeli. Tudi provincialni ministri so se zahvalili br. Željku Toliću in vsem bratom v samostanu za bratsko gostoljubje, pa tudi br. Josipu Sopti za gostoljubje na Poljudu. Posebej so se zahvalili br. Frani Doljaninu za njegovo uslužnost in pomoč v vsem, kar je bilo potrebno.

Br. Nikola Vukoja, tajnik

Srečanje provincialnih ministrov JKPMOFM in njihovih provincialnih definitorijev

Medjugorje, Dvorana „Janeza Pavla II.“, 30. 11. – 01. 12. 2011.

V skladu s sklepi s srečanja generalnega ministra in generalnega definitorija s provincialnimi ministri Južnoslovanske konference provincialnih ministrov OFM, ki je bilo v Splitu od 19. do 22. septembra 2011, je bilo v Medjugorju od 30. 11. 2011 do 1. 12. 2011 delovno srečanje povincijalnih ministrov in vseh šestih povincijalnih definitorijev.

Gostitelj srečanja je bila hercegovaška frančiškanska provinca Marijinega vnebovzetja in Medjugorsko bratstvo. Srečanje se je začelo z molitvijo Dnevne molitvene ure in klicanjem Svetega Duha. Vse navzoče je pozdravil Medjugorski župnik br. Petar Vlašić, ki jim je povedal najpomembnejše podatke o delu bratov na božji poti in rekel, da bo letošnje leto v mnogih pogledih rekordno. Izrazil je veselje, da je srečanje prav v Medjugorju, ki je na določen način postalo kraj tolikih pomembnih dogajanj, in je zato dobro, da se tudi tako pomemben frančiškanski dogodek odvija tukaj.

Nato je br. Lovro Gavran, podpredsednik JKPMOFM na kratko pojasnil, čemu to srečanje in kakšen je njegov cilj. Sodelujoče je seznanil z dnevnim redom in nalogami, ki jih je potrebno narediti.

Br. Nikola Vukoja, tajnik JKPMOFM je predstavil najpomembnejše točke in smernice priročnika generalnega definitorija, ki ste ga bratje dobili v Poročilih, da bi to besedilo – skupaj s sklepi v Splitu – bili gradivo za delo po skupinah in za sprejemanje določenih

predlogov za močnejše medprovincialno sodelovanje in solidarnost.

Provincialne definitorje je najprej na kratko spomnil na nekatere vidike njihove službe v lastnih provincah, potem pa tudi na odgovornost za frančiškansko življenje in poslanstvo v naši konferenci ter po vsem svetu. Poudaril je, da je danes zelo pomembno, da se definitorji zavedajo, da njihovo služenje povincijalnemu in vesoljnemu bratstvu ne traja samo v času definitorialnih sej, ampak je to trajna služba s polnim delovnim časom.

Zatem je povzel prizadevanja reda v zadnjih desetih letih. Red si prizadeva resno razmišljati in iskati najboljše načine, kako danes pristno in zvesto živeti frančiškansko karizmo in vse, kar smo frančiškani z zaobljubami obljubili. Da bi to zmogli, je potrebno trezno in razsodno preveriti in videti, ali lahko to naredimo ob vseh tistih delih, obveznostih in na krajih, v katerih bratje živijo in evangelizirajo. Zlasti če se zavedamo, da v vseh enotah frančiškega reda število bratov pada, povprečna življenjska doba se daljša, prihajajo pa tudi nove oblike evangelizacije.

Ob resnem, odgovornem in treznem prizadevanju, da bi premislili, kako priti do prave mere naše dejavnosti in kako te dejavnosti spremeniti na osebni, krajevni in povincijalni ravni, nujna pa je tudi močnejše medprovincialno sodelovanje in solidarnost ter negovanje duha pripadnosti redu ter odgovornosti vseh bratov za celoten red.

V svojem predavanju je omenil tudi precej konkretnih možnosti sodelovanja in solidarnosti, zlasti na področju začetne in trajne formacije, na področju evangelizacije in evangeliziranja kulture, kot pomoč za delo po skupinah pa je sodelujočim dal veliko idej in predlogov, ki so lahko izhodišče za delo.

Bratski dialog je ponudil možnost, da se nekatere ideje osvetlijo in vsaj nekoliko bolje dodelajo. Ostalo se bo lahko domislilo in dodelalo v delu po skupinah, ki je bil predviden.

Zatem so imeli bratje priložnost obhajati zakrament sprave, moliti in voditi molitev rožnega venca z romarji v cerkvi. Večerni sveti maši je predsedoval v edinosti z vsemi sodelujočimi na srečanju br. Lovro Gavran, podpredsednik konference, homilijo pa je imel br. Nikola Vukoja, tajnik.

Tukaj objavljamo povzetek razprave in oblikovane predloge, ki jih bomo poslali vsem provincialnim definitorjem in JKPMOFM, da se bodo lahko odločili o načinu in času njihove uresničitve.

- a) Vse skupine so izrazile pripravljenost, da podprejo vse pobude in projekte, ki pospešujejo in krepijo **medprovincialno sodelovanje in solidarnost** v vseh razsežnostih življenja in poslanstva bratov.
- b) Vse tri skupine predlagajo, da se čim prej organizirajo **formativna srečanja za gvardijane in ekonome**. Premisliti je treba, kako to storiti, da bi bilo učinkovito in kvalitetno. Izglasovan je bil predlog, da bi to srečanje najprej organizirali samo za nove gvardijane, vendar moramo imeti pred očmi, da je to potrebno za vse. Kako in kje naj se to organizira prepuščamo JKPMOVM, da to uresniči po medprovincialnem tajništvu za formacijo in študij.
- c) **Oblikovanje inštituta ali centra za frančiškansko**. O tem se govori že nekaj časa in vsi udeleženci se zavedajo, da to potrebujemo, zlasti če imamo pred očmi potrebe celotne frančiškanske družine. Br. Lovro Gavran je že prej začel s to pobudo in dejal, da je Frančiškanska teologija v Sarajevu, ki ima že določene strukture, profesorski kader in logistiko, pripravljena biti nosilec uresničevanja te pobude. O tem so govorili tudi na Svetu frančiškanskih skupnosti, vendar zaradi premajhne jasnosti še ni bilo sprejeto. Br. Bože Vuleta je omenil še drugo možnost. Frančiškanski inštitut za kulturo miru namreč ravno tako lahko prevzame organizacijo tega projekta. V okviru inštituta je veliko že narejenega glede pospeševanja frančiškanske teologije in duhovnosti, lahko pa bi se naredilo še veliko več. Na koncu je bilo sklenjeno, da je potrebno izdelati natančen elaborat tega skupnega projekta na ravni Sveta frančiškanskih skupnosti. Pomembno je animirati celotno frančiškansko družino in dobro narediti projekte ter finančno konstrukcijo.
- d) **Skupne duhovne vaje**. O tem se je veliko razpravljalo in na koncu je bil dan predlog, da vsaka provinca tudi v drugih provincialnih glasilih objavi, kdaj in kje ima duhovne vaje, na katere so po-

vabljeni tudi bratje iz vseh naših provinc. Te duhovne vaje naj bi imele frančiškansko tematiko. Z njimi bi lahko začeli že letos, potem pa bomo videli, kaj je možno še narediti.

- e) **Sodelovanje in solidarnost s provinco sv. Hieronima** (Zadar). O tem so govorili v vseh skupinah. Iz dolgega pogovora o tem na plenumu je bilo jasno, da so vsi udeleženci to bratsko in resno razumeli in da so vsi pripravljeni solidarno pomagati. Vendar pa ni vedno jasno, kakšna bi bila prava pomoč (dati samo nekaj bratov, pomagati pri pospeševanju poklicev, začasno prevzeti nekatere samostane, itd.), čeprav se na prvi pogled zdi, da bi bilo najbolj preprosto, da vsi dajo nekaj bratov, ki bi pomagali, da bi provinca še nekaj časa zdržala. Vseeno je na kraju prevladalo mišljenje, da je dober sklep iz Splita, ki pravi, da bo bližnji provincialni kapitelj v Zadru dobro razmislil o položaju in podal konkreten predlog: katero in kakšno pomoč pričakujejo. Tedaj se bo lahko sprejelo tudi pravilne odločitve.
- f) Čutiti je potrebo po ustanovitvi hiše, kjer bi lahko vsi skupaj nudili **pomoč odvisnikom**, ki so v naših bratstvih. To je dober predlog in za njegovo reševanje bo potrebnih več podatkov (ali to kake province, škofije to načrtujejo; ali imamo osebje, ki bi to lahko kvalitetno delalo, itd.). V vsakem primeru je o tem problemu potrebno še naprej razmišljati in zanj skupaj iskati rešitev.
- g) **Skupna hiša za „moratorij“**. – To je priporočilo našega generalnega kapitlja 2009, pa tudi mi to čutimo, ker imamo brate, ki čutijo, da so »pregoreli« in potrebujejo odmor za razločevanje ter duhovno osvežitev. Temu bo potrebno nameniti veliko več pozornosti in čim prej predlagati rešitev.
- h) **Srečanje bratov z začasnimi zaobljubami**. To je želja našega generalnega ministra, pa tudi sami čutimo potrebo, da bi s takšnimi srečanji spodbujali medsebojno spoznavanje in čut pripadnosti redu.
- i) **Formativno srečanje za brate do 10 let slovesnih zaobljub**. Tudi za to je treba zadolžiti medprovincialno tajništvo za formacijo in študij.
- j) Ker je novincev vse manj, moramo v naših provincah začeti razmišljati o **skupnem noviciatu**, na enem ali dveh krajih, da bi se noviciaški program lahko bolje uresničeval. Morda bi lahko za začetek imeli vsaj en mesec skupnega intenzivnega programa za vse novince na enem mestu.
- k) Vsi udeleženci so se strinjali, da so potrebna tudi takšna srečanja definitorijev naših provinc (po možnosti enkrat letno), treba pa jih je bolje pripraviti in trajajo naj vsa dva polna delovna dneva.

Te predloge bodo obdelali provincialni definitoriji vseh šestih provinc, da bi jih lahko skupno uresničevali.

Br. Nikola Vukoja, tajnik

Srečanje tajnikov za misijone in evangelizacijo južnoslovanske konference

Medjugorje 12. in 13. oktober 2011

Vseh 6 provinc združenih v južnoslovanski konferenci je poslalo svoje predstavnike (vsega skupaj 20), med njimi so bili provinciali, vikarji provinc, tajniki za evangelizacijo in misijone, frančiškanski profesorji in gost karmeličan-etnolog, ki raziskuje romanja v Olovu. Iz naše province sva se ga udeležila p. Stane Z., provincialni minister, in jaz. Iz Rima je prišel mehiški brat Arturo Rios Lara, generalni animator za evangelizacijo. Naslov študijskega srečanja je bilo Romanje v službi evangelizacije.

Program je bil skrbno pripravljen in zelo natrpan s predavanji in razpravami po njih. Čutili smo duha bosanskih in hercegovski fratrov, utrip verskega življenja v teh dveh provincah, veselje v pastoralnem delu, težave, probleme in skrbi. Ko je šlo za slednje sva s p. Stanetom, ki sva zastopala našo provinco, odkrila podobnost problemov kot v Sloveniji: odpad birmancev, težave v pastoralni z mladimi, kriza družin, splošni upad vernosti, težave z veroukom v šolah, prodiranje liberalnega razmišljanja in potrošniškega življenja, ki se borita proti tradicionalnim krščanskim vrednotam. Bosna živi še tezo poveljne razdeljenosti krščanskega in muslimanskega sveta, tezo odnosa (dialoga) med njima. Odmeva tudi nerazumljivo nagajanje mostarskega škofa frančiškanom v Medjugorju. O slednjem naj povem kot zanimivost, da množice vernikov z vsega sveta kar naprej prihajajo. Na navadni delavnik jih je bilo vse polno. Pri večerni mednarodni sv. maši so napolnili široki odprti prostor ob cerkvi; zvečer pa jih je bilo še več na večerni adoraciji. Veliko se moli, časti Boga, spoveduje, moli rožni venec in križev pot, dela pokoro, pripravlja verska predavanja, pogovore in razmišljanja... Čuti se močno duhovno vzdušje, ozračje Božje milosti.

Na srečanju so fratri pripravili 8 predavanj, ki so bila patristično, biblično obarvana, dotikala so se romanja mladih v Bosni, v Sveti deželi, predstavljeno je bilo spravno delo zakramenta sv. spovedi in obhajanja sv. evharistije v Medjugorju. Beseda je tekla o romanju v Sinju in o romanju kristjanov in muslimanov v Olovo, kjer živijo v etično in versko razklani Bosni zgleden verski dialog in sožitje obeh verskih skupnosti.

Od vseh zgornjih tem se bom na kratko omejil le na motive *človekovega romanja* v preteklosti in danes:

- 1) Romanje je človekova potreba, ker je človek potnik (*homo viator*) na zemlji: od rojstva do smrti, od človeškega k Božjemu, od vidnega k nevidnemu.
- 2) Romanje me spominja in mi daje, da doživim odrešitev že v hoji, molitvi in srečevanju med potjo in končno tudi na kraju romanja samega.
- 3) Romanje so nastajala v asketskih gibanjih, kjer je romanje iz kraja v kraja, od svetišča do svetišča bil stil življenja in je imel stalno obliko. Šlo je za odločitev: biti romar stalno, vse življenje.
- 4) Romanje nosi v sebi tudi motiv radovednosti in želja po pustolovščini, ki je pa kljub vsemu bila utemeljena na verskem dejanju, na srečanju z Bogom. Smisel vsakega romanja je hoditi za Kristusom in nekim svetnikom, h kateremu smo šli in prosili za njegovo priprošnjo. Človekovo življenje je kot posoda za olje. Romanje ga hoče napolniti z vonjem Božje bližine, topline, ljubezni, miru, odrešenja, da bi ta vonj dolgo trajal v meni in se širil tudi na življenja drugih.

Sodobni človek sebe doživlja kot stalno potujočega človeka, ki je zaznamovano z iskanjem. Hodeč, potujoč, človek išče Boga, sebe, beži iz sekulariziranega sveta in išče (vsaj neko) obliko svetega. Današnji čas ponovno oživlja romanja, jih ima rad in ustvarja celo ustvarja profana romarska središča, ki jih počasi sakralizirajo (tudi v svetu glasbenih idolov, ali drugih svetih krajev). Sodobni človek hoče z romanjem preseči kategorijo časa: živijo »zunaj« časa. Slednji ni več pomemben in človek ni njegov suženj. Sodobna oživitve romanj govori o najosnovnejši potrebi biti in živeti odnos do sebe, do drugih, do smisla svojega življenja.

Sodobna romanja se pojavljajo tudi zunaj Cerkve in relativizirajo vsako uradno avtoriteto (tudi avtoriteto škofa, teologov) ter ustvarjajo čisto svoj način verovanja, svoje obrede, molitve, navade.

Romanja se pojavljajo na periferiji (na polju, v nara-
vi), ne v velikih centrih. Tudi romanje v Compostelo
(sv. Jakob) se je začelo na polju, vstran in zunaj
mesta (zunaj centra).

Ko gre za večje romarske kraje, morajo ti nositi v
sebi univerzalnost (vseh barv, jezikov, navad, obi-
čajev). V Bosni pridejo b katoliška romarska sve-
tišča tudi muslimani, pravoslavni. V romarskih sve-
tiščih je potrebno imeti vesoljno (vse obsegajoče)
srce. Pri tem še moramo biti zlasti pozorni na agno-
stike in ateiste, ki večkrat iščejo neko resnico in to
prav na romanjih. V nagovorih je dobro biti na to
pozoren in govoriti tako, da se jih oznanjena Bese-
da lahko dotakne v njihovem iskanju Resnice. So-
dobni ateisti so kot Zahej, nočejo hoditi z množico,
in prav Zaheja je Jezus opazil. Ali jih mi opazimo,
te sodobne »Zaheje«?

V romarskih svetiščih prihaja veliko izgubljenih
ovc. Ali jih v nagovarjanju iščemo? Pripeljemo na-
zaj k njihovem Gospodu?

Romanja lahko v našem času dobijo tudi obliko
upornosti do določenih režimov, zlobnih struktur
in so jim uteha, ko narod v takih režimih in struk-
turah trpi.

Zakramentalno in molitveno življenje na romanjih:
V Bosni ugotavljajo, da ljudje grejo na romanje, da
tam na hitro in površno opravijo spoved, ker je veli-
ko spovedancev, nekaj zmolijo – molitvice, ki so jih
navajeni – v resnici pa nimajo nobenega osebnega
in globljega odnosa do sv. evharistije.

V romarski pastoralni je pomemben lepi sprejem ro-
marjev; ne biti hladen do njih.

Človek se doživlja kot minevajoče, umrljivo bitje,
zato išče, kje bo trdno stal. Temeljno vprašanje glo-
bine in resnosti romanja za sodobnega človeka je:
Ali hoče kot očak Abraham prehoditi notranjo pot
spremembe, da pride do trdne in zaupne vere do
Boga, ali pa mu gre le za kopičenje izkustev?

Romarska svetišča, kjer se lahko zbere večje število
ljudi, so odlični kraji reevangelizacije ljudskih mno-
žic. Naj se jim na kratko pove o Jezusu Kristusu, o
bistvenih osnovah naše vere, naj si očistijo srce gre-
hov in zavest napačnih predstav o Bogu. Na romar-
skih mestih je možno notranje očiščenje romarjev.
Romarskih kraj je torej kraj katehiziranja.

Ob sklepu srečanja je fr. Arturo prosil fr. Mata To-
pića, organizatorja srečanja in tajnika južnoslovan-
ske konference za misijone in evangelizacijo, naj
pripravi sintezo vseh anket, ki so jih poslali tajniki
iz posameznih provinc in jih pošlje v Rim. Povabil
ga je tudi na naslednje srečanje tajnikov v Rimu in
na še tesnejše sodelovanje konference s tajništvom
v Rimu.

Določili smo, da bo naslednje srečanje tajnikov je-
seni 2012 v Samoboru, Hrvaška.

P. Pepi L.

Skupščina Unije manjših bratov Evrope

V Lizboni je bila od 17. do 22. oktobra 2011 X. skupščina Unije manjših
bratov Evrope, na kateri je sodelovalo 50 provincialnih ministrov in
kustosov, generalni minister br. José Rodríguez Carballo in štirje ge-
neralni definitorji za Evropo: br. Ernest Siekierka, br. Vincenzo Broca-
nelli, br. Roger Marchal in br. Vicente Felipe Tapia. Z njimi je bilo tudi
petnajst bratov, ki so skupaj s tajnikom Vlatkom Marićem pomagali, da
je bila delovna dinamika skupščine učinkovita. Na skupščini so sodelo-
vali tudi provincialni ministri naše Južnoslovanske konference s svojim
tajnikom.

Naloga skupščine je bila obdelati in odobriti *Pro-
jekt frančiškanske navzočnosti*, to je življenja in po-
slanstva frančiškanov v Evropi, s posebnim poudar-
kom na sledečem: premisliti in določiti o pomenlji-
vejšem načinu frančiškanske navzočnosti v Evropi,
iskanje novih oblik evangelizacije ob upoštevanju
zmanjšanja števila frančiškanov, dvigu povprečne
življenjske starosti bratov in novih izzivov, ki jih
pred nas postavljata Cerkev in družba v Evropi; najti
konkretna načina podpore in bratske solidarnosti z
mlado Fundacijo bizantinskega obreda v Ukrajini;
okrepiti prizadevanje za reševanje težkega vprašanja
vse večjega števila migrantov v Evropi, zlasti v neka-
terih državah; ozavestiti pomembnost evangelizacije

mladih v Evropi, zlasti v duhu tega, kar predlaga *Od-
bor za mlade znotraj UFME*; poiskati načine, kako
podpreti in okrepiti pobude, ki že obstajajo, kot sta
Na poti v Santjago in *Frančiškansko romanje v Lurd*.
Na skupščini so provincialni ministri, navzočih je
bilo 49, izbrali novo vodstvo za sledeči dve leti. Za
predsednika je izbran br. Karlo Serri, provincialni
minister iz Abruzzov, za podpredsednika dosedanji
predsednik br. Vitor José Melicias Lopes, provinci-
alni minister iz Portugalske. V *Stalni svet UFME* je
bil izvoljen tudi naš br. Lovro Gavran, provincialni
minister Bosne Srebrene.

Ob delovnem delu skupščine so provincialni mini-
stri poromali in obhajali sveto mašo v Marijinem

svetišču v Fatimi in v cerkvi na kraju, kjer je bila rojstna hiša sv. Antona. Srečali so brate portugalske province v Lizboni, Leiri in Varatoju, kjer je hiša noviciata. S tega srečanja so provincialni ministri Evrope poslali tudi sporočilo bratom v Evropi, ki ga objavljamo v celoti.

Sporočilo skupščine Unije manjših bratov Evrope

vsem frančiškanom v Evropi

UNIO FRATRUM MINORUM EUROPÆ

*Predragi bratje,
Gospod naj vam da mir!*

1. Kot provincialni ministri Unije manjših bratov Evrope smo se zbrali v Lizboni od 17. do 22. oktobra 2011. Živelimo smo intenzivne dneve, uživali v bratski in velikodušni gostoljubnosti bratov iz Portugalske, romali v rojstno hišo sv. Antona, prvega velikega pridigarja reda, da bi prosili za milost, da bi s preprostostjo oznanjali evangelij miru, bili smo romarji v Fatimi, da bi iz Marijinega „Fiat-da“ zajeli moč in da bi brezmadežni Devici zaupali svojo pot kot evropski frančiškani. Skupščina nas je prepričala, da je bratsko srečanje še pred izmenjavo informacij in razprave o raznih temah, samo po sebi veliki zakrament, ki nasičuje bratsko edinost in razžari skupno željo, da bi frančiškansko karizmo živeli „tukaj in sedaj“ naše „skupne evropske hiše“.
2. Med delom smo prisluhnili civilni družbi in Cerkvi, ki živita v Evropi. Sprejel nas je župan Lizbone Antonio Costa in lizbonski patriarh kardinal José de Cruz Policarpo, ki sta nas povabila, naj ponovno oživimo temelje naše duhovnosti in vedno bolj pospešujemo dialog med kulturami kot dragocene prispevke, da stari celini ponovno vrnemo dušo. Gospod Staffan Nilsson, predsednik Evropskega ekonomskega in socialnega odbora (CESE), nas je spomnil na težave, povezane z ekonomskimi in finančnimi krizami, ki jih danes doživljajo številne države in ljudje. Predstavil nam je izzive vzdržnostnega, solidarnega in do stvarstva pozornega razvoja. P. Duarte da Cunha, tajnik Sveta škofovskih konferencev Evrope, nam je orisal panoramo luči in senc v „Poslanstvu Cerkve v Evropi danes“, in nas povabil, da sodelujemo v nalogi oznanjevanja, ki ima v svojem središču Jezusa Kristusa.
3. Generalni minister nas je zatem spodbudil, naj bomo učenci Vstalega, naj z očmi upanja gledamo na zapleteno sedanost, da bomo stopili ob svoje sodobnike s tisto simpatijo, ki je sv. Frančiška naredila za brata vseh. Pozval nas je k več domišljije in ustvarjalnosti, ki sta tipični značil-

nosti naše frančiškanske zgodovine, in naj bomo vedno z ljudmi, da bomo skupaj z njimi delili „veselje in tesnobo, skrbi in upanja“. Prav tako nam je pokazal svetopisemsko ikono, ki nam danes lahko pomaga pri našem evangelizacijskem delu: majhno gorčično zrno s svojim jasnim spominjanjem na majhnost, na biti manjši, na mero majhnega, ponižnega in skritega.

4. Živa želja, da bi si prizadevali za izgradnjo skupne evropske hiše kot hoše miru in kot znaka miru, *donum et signum pacis*, se na poseben način kaže na sledečih poteh.

Prva pot je pot *nove evangelizacije*, ki jo Cerkev tako zelo želi, evangelizacije, ki je „nova po gorečnosti, metodah in izrazih“ (Janez Pavel II., Haiti 1983). Prepričani smo, da je izraz „nova“ predvsem notranja dimenzija. Svojega poslanstva ne bomo mogli obnoviti, dokler ne bomo obnovili svojega življenja. Zgled Frančiška, ki se je napolnjeval z Bogom v samotiščih in zapuščenih cerkvah, da bi ga potem dajal bratom na ulicah in trgih, nas spominja, da mora imeti drevo evangelizacije, če hoče obroditi sadove, korenine potopljene v odnos z Bogom. Tako v novih oblikah kot v tradicionalnih se bo naša evangelizacija lahko izrazila skozi posebne projekte, tako misijonske kot skozi projekte nove evangelizacije, v skladu z jezikovnimi in zemljepisnimi področji, ter v bratstvu in majhnosti, vendar z dejavnim vključevanjem laikov, v zvestobi današnjemu človeku. Prav ob 25. obletnici zgodovinskega srečanja Janeza Pavla II. z voditelji glavnih verstev v Assisiju se nam zdi posebno pomembno prizadevanje za medverski in medkulturni dialog v prid miru. Pri tem skušamo nadaljevati prizadevanje, ki ima v srečanju Ubožca s sultanom pomenljivo znamenje za naš čas.

5. *Pot obnove*. Prepričani smo, da moramo veliki napor, ki ga v teh letih province manjših bratov v Evropi vlagajo v ponovno risanje zemljevida svoje navzočnosti, razumeti kot milostno prilžnost, čeprav doživljamo žrtev obrezovanja vejic. Resničnosti, ki se rojevajo, nam odpirajo nova obzorja, preko katerih je potrebno iti, in druge njive, na katerih je treba sejati. V tem kontekstu smo zadovoljni, da smo lahko začeli novo frančiškansko navzočnost pri evropskih ustanovah v Bruslju. Popirati, spremljati in razvijati nameravamo „nova bratstva“ (NdE, naročilo 13), da bi mogli bolje na novo kvalificirati svoje frančiškansko življenje in poslanstvo v Evropi. Prav tako želimo nadaljevati s pomočjo mladim navzočnostim v Ukrajini – Provincio in Fundacijo bizantinskega obreda – in to s konkretnimi oblikami solidarnosti. Kot prilžnost za srečanje in izgradnjo frančiškanske Evrope razumemo tudi navzočnost Na poti v Santiago in Frančiškansko romanje v Lurd.
6. *Pozornost do mladih*. Zdi se nam pomembno, da posebno pozornost pokažemo do mladih, ki ži-

vijo v Evropi in pogosto doživljajo, da jim upanje v prihodnost pokvarijo gospodarska kriza, kriza vrednot in kriza smisla življenja. V tej luči želimo podpreti in pomagati *European Franciscain Meeting*, ki bo leta 2012 na gori Sv. Ane na Poljskem. Vse vas vabimo, da opogumite mlade, ki obiskujejo naša bratstva, da sprejmejo to priložnost za srečanje.

7. *Pot migrantov*. Veliko število bratov in sester, ki trkajo na vrata naše celine, je že našlo prostor sprejema pri mnogih naših evropskih bratstvih. V logiki čutiti se brat tudi s tistimi, ki so popotniki in tujci, mi smo namreč to po poklicanosti, nameravamo nadaljevati s tem prizadevanjem, zavedajoč se, da dajemo gostoljubje Jezusu, tujcu

in popotniku. Priporočamo poglobljanje smernic *Pastorale migrantov*, ki jo je potrdila Skupščina UFME.

8. *Vas, dragi manjši bratje Evrope, prosimo, da se odločno oprijete te poti, da se Projekt Evropa*, ki je projekt evangeljskega življenja, lahko utelesi v naših bratstvih, kakor se je Beseda utelesila v Marijinem sprejemajočem naročju.

*Vaši bratje provincialni ministri Evrope,
zbrani na X. skupščini UFME.*

Lizbona, 22. oktobra 2011.

Št.: 175/2011

Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija

Šiška, 4. oktober 2011

Deveta redna seja provincialnega definitorija je potekala v samostanu sv. Frančiška Asiškega v Šiški v Ljubljani, 4. oktobra 2011. Začela se je ob 9.15 uri, udeležili pa so se je provincialni minister br. Stane Zore, provincialni vikar p. Marjan Čuden, definitorji province p. Nikolaj Žvokelj, p. Pavle Jakop, br. Miran Špelič, p. Pepi Lebreht in p. Simon Peter Berlec ter tajnik province br. Janez Papa. Sejo smo pričeli z molitvijo dnevne ure v samostanski kapeli, ki jo je pripravil br. Janez.

I. Sprejem zapisnika

Zapisnik sprejet.

II. Radijski misijon (25.-31. marec 2012)

Ekipo za pripravo misijona (Miran Špelič, Marjan Čuden, Niko Žvokelj in Pavle Jakop) se je že enkrat zbrala in pripravila nekaj predlogov: *Začnimo bratje*, oz. nekaj bolj v smislu socialne pravičnosti. V prihodnjih dneh bodo dodelali vsebino po dnevih in poiskali izvajalce oz. sodelavce misijona. Poiskali bodo način, kako bi vključili celotno provinco v molitveno pripravo.

III. Obisk generalnega ministra (19.-21. april 2012)

Provincialni minister se je v septembru v Splitu srečal z generalnim ministrom br. Joséjem Rodríguezom Carballom in generalnim definitorjem br. Ernestom Karolom Siekierko.

Generalni minister se želi srečati z mlajšimi brati (vzgoja in OFM10), definitorijem, z vsemi brati, s sestrami klarisami. V mašnem slavlju pa se želi srečati tudi s širšo Frančiškovo družino (kapucini, minoriti, FSR, ženski redovi izhajajoči iz karizme sv. Frančiška).

Imenovali smo odbor za pripravo obiska. Predlagan je bil predstavnik vsake skupine, s katerimi se generalni minister želi srečati.

IV. Votacija za diakonat za br. Jana Cvetka

Po predstavitvi mnenja sveta vzgojiteljev in glasovanja v vzgojni hiši se je razvila razprava o življenju in delu kandidata za diakonat. Razpravi je sledilo posvetovalno glasovanje provincialnega definitorija.

V. Razno

- Dopis *Franciscans International*, ki deluje v OZN. V poročilu je predstavljeno njihovo delo v Ženevi, New Yorku in Bangkoku ter drugod po svetu. Prosijo za donacijo za njihovo delovanje. ustanova je pozitivna, ampak ne moremo v polnosti ugoditi njihovi prošnji. Darujemo 500€ na leto v naslednjih treh letih.
- Obravnavani so bili še nekateri dopisi bratov.

VI. Naša skrb za provinco (načrtovanje dela ob sklepih generalnega in provincialnega kapitlja)

Naša prvenstvena naloga je animiranje province. Lani smo pregledali sklepe provincialnega kapitlja in si postavili smernice delovanja.

Prvi sklep je bil upoštevanje naročila št. 10 generalnega kapitlja v Assisiju, ki se nanaša na premor (moratorij). Ta sklep je bil poverjen *Odboru za trajno formacijo*. Morda bi povezali ta odbor s *Svetom za duhovnost*, da bi skupaj naredili načrt duhovnih obnov in kapitljev.

Predlagano je bilo, da bi se srečali vsi voditelji tajništev in svetov ter pregledali in uskladili svoje delovanje.

Prihodnja seja bo v torek 8.11.2011 ob 900 v Centru.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 12.40 uri.

*br. Janez Papa
tajnik province*

Zapisnik 10. redne seje provincialnega definitorija

LJ - Center, 8. november 2011

Deseta redna seja provincialnega definitorija je potekala v samostanu Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani, 8. novembra 2011. Začela se je ob 9.00 uri, udeležili pa so se je provincialni minister br. Stane Zore, provincialni vikar p. Marjan Čuden, definitorji province p. Nikolaj Žvokelj, p. Pavle Jakop, br. Miran Špelič, p. Pepi Lebreht in p. Simon Peter Berlec ter tajnik province br. Janez Papa. Sejo smo pričeli s kratko molitvijo, ki jo je pripravil p. Pavle.

I. Sprejem zapisnika

Zapisnik sprejet.

II. Poročilo o srečanju UFME v Lizboni (17.-22.10.2011)

Provincialni minister je predstavil nekaj utrinkov s srečanja provincialnih ministrov evropskega področja. Podrobnosti bodo v poročilu, ki bo izšlo v Poročilih.

Generalni minister je spodbudil, da bi bili učenci vstalega Kristusa, da bi bili ob svojih sodobnikih, ob ljudeh, z ljudmi.

Pogled na situacijo v Evropi nam pove, da se posamezne province združujejo (Španija, Italija). Belgijska nefrancosko-govoreča provinca je zaprla noviciat in ne bo več sprejemala novih članov. Postavilo se je vprašanje, ali si lahko privoščimo, da naš red v neki državi umre? Neizpodbitno pa je, da mora provinca sama želeči živeti. Če bolnik hoče umreti, mu zdravniki ne morejo pomagati. Veliko pozornosti v Evropi se namenja novim oblikam navzočnosti med ljudmi (emigranti, ...). V tem je morda ena možna priložnost navzočnosti frančiškanov v Evropi.

Na samem zasedanju je bilo sprejetih nekaj sklepov, ki bodo objavljeni v Poročilih. Provincialni minister je dodal, da so v Evropi različne situacije glede številčnega stanja, življenja in dela po provincah.

III. Srečanje provincialnih definitorjev v Medžugorju (30.11.2011-1.12.2011)

V okviru južnoslovanske konference je prišlo do sklepa, da bi se vsi definitorji vseh šestih provinc dobili skupaj. Prvi dan naj bi bil duhovno-formativni, drugi dan pa naj bi bil namenjen operativni pripravi srečanj za gvardijane, magistre in druge redovne službe.

Med provincami južnoslovanske konference so velike razlike v načinu dela in pastorage, lahko pa se skupaj naučimo kakšnih novih prijemov in spoznanj. Poudarjeno je bilo, da mora biti na definitoriju več vsebinskih, strateških rešitev za vizijo življenja in dela v provinci. Zavedati se moramo razlik v

generacijah, ki prihajajo. Pomembno je spremljanje in izkustvo, ki ga dobi mlad človek ob srečanju s frančiškani. Ustvarjati je treba pogoje za oblikovanje nagovora, začetne iskrice, spodbude ...

IV. Mednarodni kapitelj OFM10 (Mehika od 2. do 10. junija 2012)

III. mednarodni kapitelj mlajših bratov iz OFM10 bo potekal v Guadalajari in v Mexico Cityju. Vsaka provinca naj bi imenovala vsaj enega kandidata iz OFM10, ki bi se udeležil tega srečanja.

Definitorij je po pogovoru izbral dva brata: Andraža Arka in Andreja Pollaka, ki naj uredita svoje obveznosti, da se bosta lahko nemoteno udeležila kapitlja.

V. Radijski misijon (25.-31.3.2012)

Predlog gesla za radijski misijon: *Predrami se, človek, ki spiš!*

Pripravljalni odbor bo v prihodnjem tednu pripravil dokončni načrt radijskega misijona.

VI. Obisk generalnega ministra (19.-21. april 2012)

Pripravljalni odbor se bo sestal konec novembra. Provincialni minister je povedal, da generalni minister hoče obhajati mašo s celotno frančiškovo družino (I., II. in III. red ter vse redovne skupnosti, ki izhajajo iz frančiškove karizme), srečanje z brati v vzgoji, z vsemi brati, s klarisami in z definitorijem.

VII. Razno

• Duhovne vaje v letu 2012:

12.-17.2.2012 – Brezje, p. Krizostom Komar
17.-22.6.2012 – Nazarje, p. Krizostom Komar
19.-24.8.2012 – Sveta Gora, p. Krizostom Komar
25.8.-1.9.2012 – Sveta dežela, p. Marjan Čuden
Kandidati za duhovne vaje se prijavite na elektronski naslov tajnik@ofm.si.

• **Avstralija:** od 6. decembra 2011 do 19. januarja 2012 bo provincialni minister na pastoralni pomoči in vizitaciji v Avstraliji. P. Stane je predstavil problematiko *Doma Matere Romane* v Kew (Melbourne) in smernice reševanja nastalih težav. Provincialni definitorij se strinja, da se nadaljuje z aktivnostmi v tej smeri.

• **Strunjan:** P. Niko je predstavil zadnji predlog dogovora med občino in samostanom/župnijo.

• **Srečanje za ministrante** bo za Bežigradom 10.12.2011.

Prihodnja seja bo v torek 31.1.2012 ob 900 v Kamniku.

Sejo smo sklenili z molitvijo ob 13.04 uri.

br. Janez Papa
tajnik province

Viteško odlikovanje p. Edvarda Kovača

Osemnajstega oktobra je bila na Francoski ambasadi v Ljubljani slovesnost, med katero je naš pater Edvard Kovač prejel francosko odlikovanje: vitez reda umetnosti in leposlovja. Poleg njega sta odlikovanje prejela še Boris A. Novak in Ana Kržišnik. Slovesnosti so se udeležili sorodniki in prijatelji prejemnikov. Provincio sva zastopala s p. Pavlom Jakopom.

Francoska ambasadorica v Sloveniji ga. Nicole Michelangeli je podelitev imenovanja za viteza reda umetnosti in leposlovja takole utemeljila:

»Dragi Edvard Kovač, razdvojeni ste med Francijo in Slovenijo, med Toulousom, kjer ste profesor na Katoliškem inštitutu in Ljubljano, kjer poučujete na Teološki fakulteti in Filozofski fakulteti. Vaše številne delovne obveznosti so dokaz, da ste hkrati goreč slovenski udeleženec medkulturnega dialoga in izreden promotor francoske kulture v Sloveniji.

Kot neizprosni humanisti ste se odločili, da boste svoj talent uporabili za poučevanje in širjenje znanja. Leta 1985 ste namreč na pariškem Katoliškem inštitutu doktorirali iz filozofije in vaša doktorska naloga je bila deležna čestitk komisije. Tema vaše doktorske teze je nakazala vašo privrženost enemu izmed največjih mislecev dežele, znanilcu goreče etike in utemeljenega laičnega judovstva, Emmanu-elu Levinasu.

Bil je nedvomno vaš duhovni učitelj in ste njegov dostojen naslednik. Tudi vi, tako kot ta francoski filozof, si prizadevate, da bi z vašimi številnimi dejavnostmi šitili sporočilo strpnosti in odprtosti do bližnjega.

Ste velik učenjak in teolog, neutrudni zagovornik medverskega dialoga, še posebej v okviru bolečega palestinsko-izraelskega konflikta. Predsedujete Mirovnemu odboru slovenskega Pen kluba in nikoli ne zamudite priložnosti, da ne bi v svoj krog povabili znanih literatov in predstavnikov francoske ali frankofonske misli, kot so Marek Halter, Jean-Luc Marion, Ismail Kadare, če omenim le zadnje izmed povablencev.

Ste esejist, prevajalec in avtor številnih del, med njimi tudi izjemnega eseja, ki je bil objavljen pri prestižni založbi Cerf pod naslovom: »Više in bolj intimno, esej o modrosti in lepoti«.

Za vaše številne talente ste bili že odlikovani. Leta 2006, ko še nisem bila v Sloveniji, ste prejeli odlikovanje viteza nacionalnega reda za zasluge. Nocoj pa mi je v veliko osebno zadovoljstvo, dragi Edvard, da vam izrazim hvaležnost Francije za vaš neizčrpen entuziazem pri širjenju kulture miru in strpnosti in

za vaše izjemno intelektualno in duhovno dostojanstvo, po katerem ste znani v Sloveniji in Franciji.

Edvard Kovač, v imenu ministra za kulturo in komunikacijo vas imenujem za viteza reda umetnosti in leposlovja.«

Patru Ediju čestitam za podeljeno odlikovanje. Bil sem presenečen, da je v Franciji tako prepoznaven in da ga tako ceni krog umetnikov, ki se je zbral na podelitvi, pa najbrž tudi drugi, ki jih na podelitvi ni bilo. Slovesnost na francoski ambasadi mi p. Edija ni odkrila v novi luči, mi je pa na novo osvetlila njegove kvalitete, ki sem jih zaradi navajenosti, da je med nami, imel za same po sebi umevne. O p. Ediju rad pripovedujem anekdote, zlasti iz let skupnega življenja v Šiški, včasih pokomentiram njegovo razpetost med Toulousom in Ljubljano in njegove izvirne govorniške pristope h kakšnemu problemu, a nocoj je v meni prebudil ponos na sobrata, ki mu iz srca želim, da bi bil še bolj tak, kot ga je opisala ga. ambasadorica v obrazložitvi za podelitev odlikovanja.

p. Marjan Čuden

Avstralija

Letos mineva 60 let od prihoda prvih slovenskih frančiškanov v Avstralijo in 60 let izhajanja revije MISLI. Ta jubilej bomo proslavljali s provincialom Slovenske frančiškanske province, patrom Stanetom Zoretom, ki je bil med nami tudi pred desetimi leti za zlati jubilej. Med nami v Viktoriji bo od 8. do 26. decembra 2011, v Južni Avstraliji od 27. decembra 2011 do 5. januarja 2012 ter v NSW, ACT in v QLD od 5. do 17. januarja 2012. Pripravljamo vrsto duhovnih srečanj v adventnem in božičnem času, saj bo 60. obletnica bolj v duhovni obnovi, pripravi in lepem slovenskem božičnem praznovanju. O vsem tem ter seveda o vsem drugem našem delu in poslanstvu pod Južnim križem lahko berete v naši reviji MISLI, ki jo redno pošiljamo na vse naslove naših samostanov. Misli so pa tudi na internetu - na Stičišču avstralskih Slovencev na naslovu: <http://www.glasslovenije.com.au> tam kliknete na MISLI.

Pripeta je naslovna stran Misli november - december 2011 s slovensko zimsko idilo na vrhnji fotografiji ter s praznovanjem svetih Treh kraljev in 85. rojstnega dne p. Valerijana Jenka, 6. januarja 2011 v Sydneyu in z logom 60. obletnice Misli, ki jo je naslikala umetnica Zorka Černjak iz Melbournea.

Blagoslovljen božič in požegnano novo leto 2012 vsem bratom, sestram klarisam ter bratom in sestram FSR. Bog živi!

p. Ciril A. Božič, Melbourne

Sprejem na veleposlaništvu RS v Canberri

V soboto, 1. oktobra 2011, je bil v dvorani Slovensko-avstralskega društva Canberra 37. slovenski mladinski koncert pod geslom »Žive priče v pesmi in besedi«. Koncert so organizirala slovenska verska in kulturna središča Sydney, Melbourne in Adelaide – letos je bilo glavno breme na Sydneyu in tako na plečih p. Darka Žnidaršiča; gostitelj pa je bilo Slovensko društvo Canberra, ki ga vodi predsednik g. Franc Čulek. Nastopajoči in poslušalci so prišli iz Adelaide, Melbourne, Brisbane, Wollongonga, Sydneya, Newcastla in seveda domačini iz Canberre. Tudi letošnji koncert je dal več, kot smo pričakovali. Razveseljevali so nas mladi pa tudi starejši talenti in večer je bil zares prazničen. Po koncertu so nam gospodinje društva pripravile okusno večerjo, za ples in veselje pa so skupaj zaigrali in zapeli mladi glasbeniki iz Canberre ter različnih krajev Avstralije. O koncertu in koncertnem dogajanju bo seveda še precej zapisanega in v reviji Misli predstavljeno z mnogimi fotografijami.

mi. Tu bi radi sedaj povedali o prijetnem presenečenju pred koncertom.

V soboto, dve uri pred koncertom, je naš prvi slovenski veleposlanik v Avstraliji dr. Milan Balažic pripravil sprejem za predstavnike slovenske skupnosti v Avstraliji, ki so prišli na koncert v Canberro. Gostoljubno, s širokim srcem, sta nas sprejela in pozdravila gospod veleposlanik dr. Milan Balažic s partnerico gospo Nino Krajnik ter sodelavkama Metko Čuk in Jožico Koštrica. Po prijaznem pozdravu in rokovanju z vsemi udeleženci nam je veleposlanik spregovoril o delu veleposlaništva in svojih sedanjih aktivnostih, nazdravili smo Sloveniji in Avstraliji – saj je bila miza v sprejemni sobi polna dobrot za pod zob in dobre kapljice. Potem nas je vse popeljal po prostorih veleposlaništva, kjer je rezidenca veleposlanika in v spodnjih prostorih uradi veleposlaništva v lepi, prostorni in moderno zasnovani hiši - vili v novem naselju Canberre na naslovu 26 Akame Circuit, O'Malley ACT 2606. V tem delu mesta je sedaj že tudi več drugih veleposlaništev raznih držav. Ustavili smo se ob knjigah, ki jih je napisal dr. Milan Balažic, jih prelistali, pa tudi občudovali opremo knjig – na njih je večkrat podoba veleposlanikove sopotnice Nine. Veleposlanik dr. Balažic je avtor naslednjih knjig, ki smo jih lahko tam vzeli v roke: Gospodstvo; Slovenska demokratična revolucija 1986 – 1988; Slovenski berlinski zid; Psihoanaliza politike; Politična antifilozofija; Znanost in realno; Rojstvo slovenske demokracije iz duha državlanske vojne; Slovenski plebiscit; Samostojna Slovenija. Nekdo iz Melbournea pa je pri ogledu prostornega balkona, od koder je lep pogled na bližnje hribe, ugotovil, da tam ni BBQ-ja. Sklenili smo, da če ga Ljubljana ne bo odobrila, ga bomo poslali iz Melbournea.

Na sprejemu, za katerega je menda dal pobudo g. Florjan Auser, član Sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter direktor Slovenian Media House iz Sydneya, ki je ta sprejem in koncert tudi ovekovečil s fotografijami, so bili poleg njega tam tudi g. Alfred Brežnik – častni generalni konzul z ženo Jeni in njeno sestro Mari Lenarčič iz Slovenije, predsednik Slovenskega društva Canberra Franc Čulek, predsednica slovenskega društva Tivoli iz Newcastla Marija Grosman z možem Emilom, predsednik Slovenskega kluba Planica iz Wollongonga Ivan Rudolf z ženo Marinko, p. Darko Žnidaršič iz Sydneya ter p. Ciril A. Božič in Marija Anžič iz Melbournea s kar celotno skupino, ki je bila na poti že od četrтка. Pater Ciril se je v imenu prisotnih zahvalil gospodu veleposlaniku in vsej njegovi ekipi za zares prijazen sprejem in dobrodošlico in jim obljubil, da so vedno dobrodošli tudi pri njih. Lepo pa je bilo tudi pozneje, saj smo se ponovno srečali že po slabi uri na koncertu, kjer smo preživeli prijetne ure vse do bližajoče se polnoči v pravem domačem, prijaznem, spoštljivem in prijateljskem razpoloženju.

p. Ciril A. Božič, Melbourne

Novice s Svete Gore

Poletje in jesen sta se zamenjala. Poletje je s toploto seglo daleč v jesen, s tem pa delavcem na samostanski strehi in fasadi dalo dobre pogoje za delo. Lepo in toplo vreme je tudi velikega pomena za romarje, še posebej ob sobotah in nedeljah, ko je število romarjev večje kot med tednom. Romanja so se pred praznikom vseh svetnikov zaključila z več spovedovanja.

V nedeljo, 2. oktobra, je škof Jurij Bizjak blagoslovil Družinski center Sveta Gora, ki zdaj že služi svojemu namenu. Zdaj je na vrsti Romarski dom, ki ga vedno bolj pogrešamo. Tja bi se namreč romarji lahko umaknili zlasti v slabem in hladnem vremenu, tisti, ki imajo kosilo iz popotne torbe, pa bi se lahko usedli za mize in v miru pojedli. V Romarskem domu bodo lahko tudi srečanja dekanijskih duhovnikov in različni tečaji. Seveda bodo potrebna precejšnja sredstva in domiselni načrti, ki naj bi se izvajali postopoma. Vse naenkrat ne bo mogoče. V ta namen je že bilo nekaj sestankov in ogledov.

Zdaj je nastopilo zatišje, ki nam nudi čas za duhovno življenje in razmišljanje, aktualno pa je tudi načrtovanje postavitve jaslic v baziliki (za mah sta že poskrbela br. Ambrož in Klemen). Pripravljamo se tudi na razstavo jaslic.

Noviciatsko življenje je do danes (19. november) potekalo v prepletanju obveznosti, dela, molitve in študija. V dneh od 7. do 11. novembra smo se udeležili seminarja za novince in novice v Šentjakobu v Ljubljani. V tem času smo gostovali v centralnem samostanu, za kar smo gostiteljem iskreno hvaležni. 6. oktobra smo se, da bi se razgibali, s provincialom podali na Matajur in uživali v naravnih lepotah.

Polovica novincev (Klemen) se je s p. Mihaelom povzpela tudi na Mangart, 15. novembra pa smo se stoodstotno udeležili izleta po Soški dolini in se ustavili v Gregorčičevem rojstnem kraju in na njegovem grobu. Ogledali smo si tudi kostnico v Kobaridu (ta nas je prevzela), le napis je polovico novincev motil. Nadaljevali smo pot do izvira Soče, potem pa se ob Soči predali sončnim žarkom in posvetili molitvi.

Naslednji dan, 16. novembra, pa je br. Klemen razodel, da je spoznal, da ne bo mogel vztrajati na tej poti – poti posvečenega življenja. Odločitev zanj ni bila lahka, a je moral z njo na dan. Sprejeli smo jo, saj vemo, da ni bil naš, ampak nam je bil le posojen, da smo lahko spoznavali in občudovali, kako ga je Bog obdaroval s talenti. Vprašali smo se, ali je bil morda za nas prevelik dar, ki ga nismo bili vredni! Kdo ve? Težko, a lepo in bratsko smo se poslovili v soboto, 19. novembra, in mu zaželeli srečo na nadaljnji poti, predvsem pa, da bi izpolnil načrte, ki jih ima Bog z njim.

Lep pozdrav s Svete Gore!

P. Z.

Nova Gorica

Podelitev nagrade p. Stanislava Škrabca, štipendij Škrabčeve ustanove in podaritev »Iconothece Valvasoriane« – 19. oktober

Ustanova p. Stanislava Škrabca se je za letošnjo podelitev štipendij študentom jezikoslovja in nagrade p. Stanislava Škrabca vrnila v svoj rojstni kraj, na Kostanjevico. Leta 2003 je bila ustanovna listina slovesno podpisana prav na Kostanjevici.

Štipendije je prejelo sedem novih štipendistov, **nagrado pa je prejela prof. dr. Majda Merše.** Častni gost, ki je nagrado podelil, je bil predsednik SAZU, akademik prof. dr. Jože Trontelj, ki je imel tudi slavnostni govor. Ob podelitvi štipendij in nagrade Ustanove p. Stanislava Škrabca je g. Janez

Škrabec, so-ustanovitelj Škrabčeve ustanove, podelil Škrabčevi knjižnici na Kostanjevici **Iconotheco Valvasoriano**, faksimile zbirke 7.752 grafik, ki jih je zbral Janez Vajkard Valvasor (1641-1693). Uredil jih je v 18 volumnov, od katerih pa se je eden izgubil. Znamenito zbirko je predstavil njen urednik umetnostni zgodovinar dr. Lojze Gostiša. Zbirka je bila tiskana v sto oštevilčenih izvodih – naš ima številko 54 in je sedaj na razstavi v knjižnici.

Dvigalo ob našem samostanu

Že spomladi smo pričeli s postavljanjem dvigala na severni strani našega samostana. Zaradi nepredvidljivosti rezultata posameznih faz (gradbena dela, kovinska konstrukcija, jašek) so se dela zavlekla, saj posameznih faz nismo izvajali sočasno, kar

se pokazalo za dobro rešitev. Čeprav še urejamo in zbiramo dokumentacijo (kar je, kot izgleda, bolj zapleteno, kot sama postavitve dvigala), dvigalo že uporabljamo in eden prvih se je »na izlet« do ceste za samostanom popeljal tudi p. Bruno.

Dvigalo seveda ne prispeva k lepšemu izgledu zverne fasade samostana. Ker v okviru celostne prenove samostana (projekta, izdelanega pred nekaj leti) nismo našli rešitve, da bi lahko dvigalo postala

vili znotraj samostana, in bi doseglo vse nivoje, se je tudi Zavod za varstvo kulturnozgodovinske dediščine strinjal, da ga postavimo zunaj. Ker je pa to »funkcionalni dodatek« zgodovinskemu objektu, mora biti dvigalo »panoramsko«, da se jasno loči od originalne arhitekture.

Seveda je bil projekt zajeten tudi finančno. Zahvaljujemo se provinci oz. vsem bratom, saj smo dobili 30.000 € iz našega solidarnostnega sklada. Naj služi vsem, predvsem našim starejšim bratom!

p. David

Utrip pri LJ-Marijinem oznanjenju

Že ste lahko brali o veselju, ki je zaznamovalo naš samostan in vso provinco: Br. Jan CVETEK je na dan slovesnih zaobljub 7. oktobra 2011 v naši cerkvi izrekel Gospodu slovesni DA za vse življenje. Pri slovesni sv. maši smo začutili bohinjski val, tako na pevske koru, kot v cerkveni ladji, po slovesnosti pa še skupaj z ostalimi v samostanskem atriju, ki se je šibil pod mizami dobrot in je odmeval od veselja druženja in pogovora.

Klerikat je na začetku novega akademskega leta dobil novega (starega) dekana in ekonoma, uvajamo se na nov način življenja z mesečno »žepnino« in vsak mesec se trudimo, da bi naredili korak naprej v frančiškanskem življenju: oktobra smo se učili DATI PRVENSTVU BOGU, v novembru pa hočemo rasti v BITI BRAT. S prof. Jožetom FAGANELom pa v osebnih pogovornih vajah iščemo optimalno izrazno moč pri branju Božje besede.

Zelo smo veseli, da br. Jan C. kot študent 6. letnika prve dni v tednu še prihaja med nas. Pastoralni letnik šestoletnikov je sedaj zamišljen kot kombinacija študija-predavanj (na začetku in koncu zimskega in poletnega semestra za dobo 3 tednov) in pastoralne prakse v župniji, kjer diakon vodi pastoralni dnevnik pod vodstvom svojega župnika-spremljevalca.

Kleriki smo 22. oktobra v Vipavskem križu dejavno sodelovali na 25. obletnici Duha Assisija. Z molitveno poluro in udeležbo pri pestrih dejavnostih tistega lepega sobotnega dne smo odšli z mirom obogateni in za graditelje miru poslani.

V župniji smo sredi oktobra obhajali sv. birmo veroukarjev, ki jo je bolj »na dolgo« opravil kanonik Vegelj. P. Pavle J. je s katehumeni bil na pripravljanih duhovnih vajah v Nazarjah.

Na vernih duš dan nas je v zemeljskem življenju za vedno zapustil p. Kazimir (Janez) ČOŽ. Na hitro in zelo nepričakovano je ugasnil. Zjutraj smo še v UKC LJ skupaj kovali načrte, opoldne istega dne pa je bil že v »drugem« svetu, kjer se Gospoda gleda »iz obličja v obličje«. Njegova smrt je bila priložnost za zbližanje z njegovimi najožjimi sorodniki, za sre-

čanje med brati na njegovem pogrebu in pogostitvi (hvala vsem bratom, ki ste mogli priti), pa tudi za obujanje spominov nanj.

Prihajajoči mraz in advent sta nas spomnila, da bo kmalu potrebno začeti delati jaslice, zato je ekipa br. Ksaverja, klerikov in pomočnikov kar mahnila na kočevsko in tam ogulila nekaj kamnov svojega zelenega mahovnega pokrivala.

Kolikor moremo, tudi obiskujemo in se s pogovorom vključujemo v Nikodemove večere in druge prireditve, izobraževanja in srečanja, ki jih v LJ ne manjka. Še zlasti smo veseli naših bratov profesorjev, ki s svojim razmišljujočim delom javno nastopajo. S svojo navzočnostjo jih želimo podpirati.

Za STOPNICE PRED CERKVIJO smo ponovno sprožili postopek za prenovo. Čakamo na mnenja konservatorja. Skupaj s prenovo stopnic bi radi naredili tudi ograjo, ki bi nočnim pohodnikom-gostom preprečevala onesnaževanje stopnišča.

OZVOČENJE V CERKVI bo potrebno zamenjati, okrepiti, bolje izkoristiti, ali pa obnoviti. Mojster si je trenutno stanje že ogledal in je zaenkrat obstoječe ozvočenje le izboljšal v boljšo slišnost in jakost. Tudi cerkev na Rožniku kliče po novem ozvočenju (staro ne dela). Če bomo zamenjali ozvočenje v samostanski cerkvi, potem bi slednje šlo v cerkev na Rožniku.

EVHARISTIČNA KAPELA poleg rednega češčenja doživlja bolečino nedostojne uporabe, posebej še, ko je slabo vreme, saj se v kapeli zbirajo brezdomci, ki so brez spoštovanja do Najsvetejšega (opravljajo potrebe v sami kapeli ali pri vhodu, ležijo po klopeh; na prejete opomine, da se to ne sme delati, odgovarjajo z zmerjanjem, žalijo in včasih celo grozijo tistemu, ki jih opominja. S pitjem alkohola v njej, jo spreminjajo v svojo "vinsko klet"). Takšno stanje je žaljivo in nedostojno za Najsvetejše, mnogim vernikom pa vzbuja ogorčenje in se večkrat za to pritožujejo.

Iščemo rešitev v smeri: potrebno bi bilo ta prostor (vsaj začasno) zapreti in prestaviti češčenje Najsvetejšega v Loretsko kapelo (kot je nekoč že bilo). O tem se bo – med drugimi – pogovarjal tudi župnijski svet.

29. novembra, na obletnico sprejetja Vodila manjših bratov, pričakujemo bratski obisk bratov minoritov (samostanske družine in klerikata) iz Lj-Št. Peter, saj so od začetka tega pastoralnega leta naši sosedje. Hočemo nadaljevati plemenito tradicijo povezanosti in sodelovanja med brati minoriti in nami.

Ravno ta konec tedna (od 18. 11. naprej) prihaja papež Benedikt na pastoralni obisk v Benin, Afrika, zato je prav, da nam ob tej priliki prinese frančiškansko spodbudo za mir nadškof in metropolit Pascal N'Koue (Parakou, Benin):

»In kdo so delavci za mir?

Tisti, ki z vsemi ljudmi živijo v miru. Tisti, ki jih ni strah, da osebni mir žrtvujejo za to, da posežejo v nesoglasjih drugih, da bi jih spravili iz njihove razdeljenosti.

Tisti, ki so pripravljeni na žrtve, da bi druge osrečili. Tisti, ki vse naredijo, da se ne pusti krivice nekaznovane, kar je grozna stvar! Greh mora biti kaznovan in krepost nagrajena! Tega ne moremo uresničiti, če ni v nas strahu (spoštovanja) Božjega.«

Prijazen pozdrav od Marije, od angela pozdravljene. Ne pozabite, pričakujemo vas, vedno ste dobrodošli. Obogatili se bomo! Mir v dobrem!

p. Pepi L.

Maribor

Življenje našega bratstva v Mariboru sta letos znamenovali predvsem dve stvari: zlata maša p. Bogoljuba 10. julija in obnova zvonikov in pročelja bazilike. Ob koncu poletja pa smo se poslovili od br. Tomaža Pinterja in jeseni sprejeli v naše bratstvo br. Jana Cvetka. Z br. Janom smo se veselili tudi njegovih večnih zaobljub in diakonskega posvečenja.

Na zlato mašo se je p. Bogoljub dolgo in skrbno pripravljaj. Najprej je razmišljal, koga bo povabil. Povabil je tiste, s katerimi se je v življenju srečal in so del življenjske poti prehodili z njim v šoli, bratstvu, pri delu... Oblikovati je bilo treba povabila in jih odposlati. Razmišljal je tudi o spominskih podobah in jih že več let zbiral prav za to priložnost. Bratje smo mu po svojih močeh pomagali. Še posebno skrb je imel župnik p. Tomaž, ki je želel ob tej slovesnosti razgibati celo župnijo. Tako so mladi in starejši sodelovali pri bogoslužju, krašenju, čiščenju in pogostitvi po maši. Pred praznikom zlate maše smo imeli tridnevniko, ki so jo vodili p. Zdravko, Lavrencij in Silvin. Zadnji večer so mu sorodniki podarili nov zlatomašni plašč. Pridigar je bil njegov prijatelj upokojeni mariborski nadškof dr. Franc Kramberger, ki je orisal njegovo življenjsko pot in dar mašništva. Po slovesnosti smo se ob dobrotah dobrih gospodinj zadržali pred cerkvijo, nato pa se odpeljali na kosilo, ki ga je popestrilo tudi obujanje spominov g. Karla Vogrina na leta v klerikatu, ko je »strašilo« in se dogodilo še marsikaj zanimivega.

P. Bogoljub se je zlate maše iskreno veselil in večkrat poudaril, da je bilo malo patrov v našem samostanu, ki so dočakali ta jubilej.

Kmalu po zlati maši je moral v bolnišnico in nato še nekajkrat. Vesel je vsakega obiska in hvaležen za vse molitve. Za geslo na spominskih podobnicah pa je izbral: »Duše učimo z besedo, rešujemo pa jih s trpljenjem«.

Obnovo cerkve pa je popisala gospa Ljiljana Brecl, ki je del vseskozi spremljala.

p. Jože Urbanija

Obnova bazilike Marije, Matere Usmiljenja v Mariboru

Konec julija 2011 se je začela druga faza obnove vzhodne fasade bazilike. Ta del obnove je bil zelo zahteven, saj vključuje dva 60 m visoka stolpa. Ker so različni dejavniki preko sto let nažirali stavbo je bil to zadnji čas, da se prične z obnovo. S postavitvijo gradbenega odra do stolpnih križev je bila dana možnost za dejansko ocenitev poškodb. Največje poškodbe so bile najdene prav v zgornjem delu stolpov in fasade. Na stolpih so bile vidne razpoke, mnogo opek je bilo počenih, zlomljenih in celo v razpadajočem stanju. Fuge so bile uničene ali izprane. Manjkajoča, zarjavela in poškodovana pločevina na zidcih, trikotnih čelih in na strehi je močno poškodovala kamen ter celo tram v ostrejšju stolpa. Kamniti deli stavbe so bili močno okrušeni, izlivniki odlomljeni, na stebrih in kamnitih delih vrat so bile vidne razpoke. Pločevinaste številčnice stolpnih ur

so bile razjedene od rje. Na nekaterih oknih so bila zlomljena stekla in poškodovane zaščitne mreže. Rja je načela tudi kavlje za lestev na vrhu strehe in z obeh 3m visokih križev so že odpadli nekateri okraši. V zelo slabem stanju so bila tudi barvna okna v rozeti, mozaik v timpanonu in podoba Marije.

Po celotnem temeljitem pregledu fasade se je začela prepotrebna obnova. Preko 7000 opek je bilo restavriranih ali zamenjanih, okoli 1600m² površine je bilo zafugirane, restavriran in očiščen je bil kamen, zamenjana je bila vsa uničena ali manjkajoča pločevina in obnovljen je bil strelovod. Številčnice stolpnih ur in kazalci so obnovljeni po prvotnem stanju. Po 126 letih sta stolpna križa obnovljena in ponovno pozlačena. Prav tako je ponovno obnovljena in pozlačena Marijina podoba na cerkvi.

Zaradi izčrpanih finančnih sredstev, ki jih delno krije provinca in 41,80% Ministrstvo za kulturo, je izostala prepotrebna obnova barvnih oken v rozeti in poškodovani mozaik v timpanonu.

Upamo, da bomo z božjo pomočjo uspeli obnoviti še JZ fasado in samostan in tako preprečili nadaljnje propadanje.

*Ljiljana K. Brecl,
umetnostna zgodovinarica*

Sveta Trojica

V mesecu septembru smo praznovali življenjski jubilej - 70 letnico - našega p. Mateja Papeža. Slavje smo pričeli s slovesno sv. mašo pri kateri sta sodelovala mešani župnijski zbor in otroški zbor. Slavnostni pridigar pa je bil dr. p. Viktor Papež. Po maši smo se zadržali v prijetnem druženju ob prigrizku na samostanskem dvorišču. Slavje pa smo nadaljevali v samostanski obednici, skupaj s sorodniki jubilaranta, dekanijskimi duhovniki in našima poslovljencema.

Sv. Trojica je še vedno sorazmerno priljubljena romarska destinacija kakor tudi turistična točka. V poletnih mesecih nas obiščejo mnogi posamezniki, zakonci, družine in manjše skupine, ki preživljajo dopust v bližnjih termah. V jesenskih mesecih pa romarji, največ seveda na jesensko kvatrnico. Vse več pa je izletnikov, na pol romarjev, ki nas prosijo, da jim predstavimo zgodovino trojiške cerkve in samostana. Na romanje pa smo se podali tudi mi in sicer dvakrat po Prekmurju: najprej naš mešani župnijski pevski zbor, nato pa še naše pridne čistilke, ki skrbijo za čistočo in urejenost naše cerkve.

Vse več ljudi obišče prenovljeno samostansko klet - Protokolarno klet sv. Martina -, kjer je bil blagoslov novega vina, bolj natančno, prvo peneče vino »Martin« v zgodovini trojiških vinogradnikov. Na Martinovo zvečer pa je bil v cerkvi zelo obiskan koncert vrhunske vokalno instrumentalne skupine Dzvinka

iz Ukrajine. Gre za ansambel banduristk (bandura je avtentično ljudsko glasbilo v Ukrajini), ki vsako leto gostuje v Belgiji in Franciji ter zbira finančna sredstva za Ukrajinske sirotišnice.

Upanje, da bi romanja pri Sv. Trojici ponovno zaživele, je tudi dejstvo, da se nahaja na sečišču dveh evropskih romarskih poti in sicer: **Romarske poti sv. Martina iz Sombotela v Turs (via savaria)** in pa **Marijine romarske poti**. Marijina romarska pot je del mednarodne kulturne romarske poti Čenstohova (Poljska - Levoča (Slovaška) - Mariazell (Avstrija) in poteka skozi Sv. Trojico, Ptujsko Goro, Svete gore nad Bistrico ob Sotli ter na Hrvaško v Marija Bistrica. 409 km dolga pot v Sloveniji in 393 km na Hrvaškem je namenjena romarjem, pohodnikom, ljubiteljem narave in kulturne dediščine ter vsem tistim, ki želijo spoznati še neodkrite in zanimive kraje. Na Marijini romarski poti je 45 kontrolnih točk, kjer je mogoče dobiti žig poti, ki jih lahko zbirate v romarski knjižici. Marijino romarsko pot obeležuje lepa informacijska tabla.

Sicer pa nam v tem pastoralnem letu zmanjkuje prostorov za delo po skupinah, tako da že razmišljamo, da »zgradimo« prizidek samostanu.

Lep bratski pozdrav iz samostana, kjer sonce najprej vzide.

p. BG

Krojačevo 4. poročilo

V dopolnilo prejšnjemu oglašanju s poizvedovanjem osebnih števil označevanja perila se zahvaljujem bratom za poslane odgovore. Čeprav niso odgovorili vsi, je bilo možno ugotoviti »proste« številke za označevanje, ki jih ne uporabljajo in ne potrebujejo, da bodo novi kandidati »prištevni« oziroma »všteti«. Bogu hvala!

Habiti - serijsko?

Kljub osmim izdelanim habitom doslej se mi vsak posebej zdi unikat že zaradi različnih postav in zahtev bratov, to pa me primora k sprotnemu spoznavanju zakonitosti spreminjanja velikosti. Pred časom sem v čakanju na blago izdelal serijo osmih polnil za kapuce, saj terjajo dobršno mero pošivanja in torej tudi navijanja številnih navitkov spodnjega sukanca. Pri najbolj trdih kapucah (eni jih želijo zaradi amikta) pa se zgodi, da pri gostem strojnem prešivanju s polno hitrostjo tisočeri vbov pride do pretrganja sukanca zaradi razgrete šivanke. Brez heca! Doslej se mi kaj takega ni zgodilo tako zaradi bolj počasnih strojev kot zaradi manjših debelin izdelkov. Intenzivno proizvodnjo čutim tudi ob izrabi šivank, njihovih konic ali nenadnemu ukrivljenju in zlomu na zadebeljenem delu izdelkov. To so edini občutki serijskega dela. No ja, in občasno šivanje

obešank (jermenov) za cingul na metre in podlistkov za žepe in vratni razpor, ki so povsod enaki.

Drugače pa je pri izdelavi vsakega habita kaj novega, tudi kako neljubo presenečenje ali napaka ... nič manj zanimivo pa ni popravilo habitov in plaščev iz »stare šole«, obeleženih s skrbnimi ročnimi šivi, ki jih – razen notranjih in skritih ročnih vbodov – po večini nadomeščam s strojnimi.

Materiali za izdelavo

V tem času so mi pošle zaloge rjavega sukanca, travkov, žepovine in še česa, zato sem iskal novo zalogo primerne kakovosti (glede na tržišče s cenenimi ali precenjenimi materiali). No, za ščitni trak me zdaj ne bo tako skrbelo, dokler obstaja slovenski proizvajalec. Do zaloge pravega rjavega sukanca za naslednje pol leta pa sem prišel pri bližnji šivilji z veliko mestno obrtjo. Dobrotniki te vrste še obstajajo. Ona take barve ne potrebuje, ker ni moderna. Ob tem mi je izrazila zaskrbljenost nad preskrbo s kvalitetnim sukancem, ki je skromnejša zaradi ugašanja firm, tudi dobrih proizvajalcev iz pregovorno trdnega nemškega gospodarstva. Glede kakovostnega blaga se ta problem pozna že dlje časa ... Zahvaljujem se napotkom bratov za iskanje pravih ponudnikov drobne opreme kot so večji zapenci (»hakeljni«) in močnejše verižice za obešanke plaščev, da ohranimo starodobni videz in uporabnost.

Redovni plašči ali telovniki

Jesensko-zimsko vreme nam daje občutiti ranljivost za mraz in željo po oblačilu, ki nas ščiti. Podal sem se v izdelavo redovnega plašča in ja, gre in »rata«, le primerno debelega blaga nimam več. Z zanimanjem pa se čudim razvoju in spreminjanju okusa za oblačenje v provinci. Iz »edinega pravo-vernega« redovnega plašča gladko prehajamo na pletene jope in »lajb'če«, krojene telovnike, čeprav je bilo tako ogrinjanje v mojem zgodnjem času povod za nelepe opazke. Takrat so kapucini s termoflis jopami in telovniki veljali skoraj za izobčence. Hvala Bogu je praktičnost teh oblačil prispevala k preraščanju predsodkov. Z nekaj preračunavanja pa ugotavljam, da s povprečno količino blaga za redovni plašč (štiri metre), lahko dobimo do šest (ja, 6!) telovnikov. Seveda pa v padavinah in vetru plašč do pod kolen edini ščiti v taki meri, zato verjetno ne bo prišel iz uporabe, dokler si še upamo iz samostana v redovni obleki brez zavetja avtomobila.

Oblekel sem Kristusa

Novomeški Praški Jezušček je nekaj let nazaj iz podstrešja prišel do razstave v stiškem Muzeju krščanstva na Slovenskem. Ob vrnitvi iz muzeja je po posegu restavratorjev to jesen zasijal v obnovljeni lepoti v obnovljeni niši na lastnem podstavku v tukajšnji cerkvi svetega Lenarta. V Pismu Galačanom

beremo: »Vsi, ki ste bili krščeni v Kristusa, ste oblekli Kristusa«. Zase pa lahko rečem to dobesedno, saj kot krojač oblačim Kristusa ob vsaki menjavi liturgičnega časa (prilagam podobico). Tu pa pride do izraza še veselje do vezenja in izvirnih dodatkov »kraljevskih« oblačil.

Ne najdem lepšega pozdrava od želje, da bi vsi, začeni z menoj, »slekli starega človeka z njegovimi deli vred in oblekli novega, ki se prenavlja za spoznanje, po podobi svojega stvarnika« (Kol 3,9b-10). Tako nam bo vse zemeljsko in minljivo bolj prav in dobro!

brat Tilen

† Kazimir Čož

Spoštovani bratje in sestre,

Med nami živijo ljudje, ki se jih do te mere navedimo, da postanejo del našega življenjskega okolja, nekakšen del našega „življenjskega inventarja“. Ne da bi se tega posebej zavedali, jih imamo umeščene v določen okvir svojih dni, svojega dela, tudi svojih srečevanj in odnosov, čeprav po drugi strani ostajajo skoraj neopazni.

Mislim, da je bil takšen spremljevalec našega samostana pri Marijinem oznanjenju na Tromostovju v Ljubljani, vsaj v zadnjih letih svojega življenja, tudi naš p. Kazimir Čož, od katerega se danes s tem pogrebnim obredom poslavljamo.

Njegova smrt je bila za večino presenečenje. Sam sem ga v zadnjem približno letu dni opazoval in videl, da Kazimir, ki je bil suh, odkar sem ga poznal, postaja vedno bolj suh. Kadar sem kdaj ponoči prišel domov, ali pa zgodaj zjutraj odhajal od doma, sem slišal, da kašlja. Večkrat sem ga vprašal, kako je z njegovim zdravjem. Če je bil kaj pri zdravniku? Pa mi je v duhu svoje življenjske filozofije razložil, da mora človek zdraviti samega sebe. Zadnjič sva o tem govorila morda teden dni pred smrtjo, ko je priznal, da težko je in si je zato naložil samozdravilni post. V ponedeljek, 31. oktobra pa nas je presenetil. Ko smo prišli h kosilu, je p. Kazimir še sedel pred samostansko obednico in potožil, da so mu odpovedale noge. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili, da se mu je zamašila žila v nogi. Po operaciji, ko so zaplet rešili, so ga zadržali na opazovanju, da bi ga temeljiteje pregledali. Na vernih duš dan dopoldne je bil pri njem samostanski vikar p. Pepi. Povedali so mu, da ga bodo dali na gastro kliniko, kjer bodo opravili potrebne preiskave. Ko pa sem sam prišel na obisk isti dan popoldne, pa je bila njegova postelja že prazna in zdravnik je povedal, da je prišlo do nenadnega poslabšanja. Skušali so ga oživljati, vendar jim ni uspelo. P. Kazimir je naredil še eno – zadnjo nepričakovano potezo svojega življenja – odšel je v večnost.

Rodil se je 11. decembra 1942 v Ljubljani, očetu Maksimiljanu in materi Alojziji z dekliškim priimkom Kosanc. Krščen je bil 16. decembra in pri krstu so mu dali ime Janez.

In Janez se je odločil, da bo postal frančiškan. Ko je Frančiškanskemu provincialatu v Ljubljani poslal

prošnjo za sprejem v red, je napisal, da je „dokončal gimnazijo z veliko maturo in diplomiral na Pedagoški akademiji iz angleščine, kar odgovarja univerzitetni diplomi prve stopnje.“

Preoblečen je bil v našem samostanu na Kostanjevici v Novi Gorici, in sicer 10. oktobra 1967. Leto in dan pozneje, 11. oktobra 1968 je v isti hiši naredil prve zaobljube.

Ko je prišel v Ljubljano, je živel v skupnosti bratov z začasnimi zaobljubami in obiskoval Teološko fakulteto. Slovesne zaobljube je naredil 11. oktobra 1971 v Ljubljani v roke tedanjega provincialnega ministra p. Marijana Valenčaka. Po prejemu vseh nižjih redov, takrat še od tonzure naprej, je bil v diakona posvečen 11. marca 1973 v Ljubljani, duhovniško posvečenje mu je podelil nadškof dr. Jožef Pogačnik, 29. junija 1973 v ljubljanski stolnici. Skozi ves čas od tedaj naprej je razen nekaj kratkih mesecev, ki jih je preživel v naši tedanji Kustodiji sv. Križa v Združenih državah in misijonarskega poskusa v Čilu v Južni Ameriki, ostajal član samostanske družine v hiši pri Marijinem oznanjenju v Ljubljani.

sem posebej iskal človeških zaveznikov, se sklicujem na evangelij. Po tem evangeliju sem osvobojen službe črki. To svobodo sem prejel pri krstu, jo zopet priklical v zavest pri obljubah. Ker pa pojmem svobodo kot služenje, sem še posebej izbral vašo skupnost, da ji služim ... Moje karte so: velikopoteznost, tveganje, pogum, fantazija. Želim si: soustvarjalnosti, različnosti v edinosti, izmenjave in pomnožitve talentov, delati z lastnimi rokami. Želim si biti eksperimentator, raziskovalec in inovator. Delati želim ne samo v domovini, ampak tudi v mednarodnem in svetovnem smislu.“ Razen v zadnjih letih, ki jih je preživel v branju in študiju – p. Kazimir je vedno veliko bral in kritično

Pravim, da je ostajal član samostanske družine, vendar ga je njegov duh vabil, včasih bi morda bolj prav rekli, da ga je klical v najrazličnejša iskanja osebne izpolnitve. Mnogokrat teh njegovih idej in pobud nismo znali razumeti. Pravzaprav mislim, da lahko mirno rečemo, da jih nismo mogli razumeti, saj se je duh p. Kazimirja gibal po drugačnih obzorjih, kot so bila naša. Naša obzorja so bila obzorja pastoralnega dela in apostolata. Vsakdanji red, ki ga narekujejo redovno življenje, delovne obveznosti in osebna zavzetost. Obzorja, po katerih se je gibal nemirni duh p. Kazimirja, so bila precej drugačna. Za boljše razumevanje načina razmišljanja, ki je vodilo p. Kazimirja, naj navedem nekaj misli iz pisma, ki ga je napisal provinci alatu province sv. Križa avgusta leta 1976. „Ker ni-

pristopal k prebrani snovi – je vedno znova začutil klic, da bi nekaj tega, kar je zapisal, uresničil. V misijonih, v študiju kultur in etničnih značilnosti Indijancev, v delu na kmetiji, v potujočem misijonarjenju ... Kot bi mu bil frančiškanski svet premajhen, obenem pa je ostajal dovolj velik, da je p. Kazimir vedno znova v njem spet odkril svoj dom in brate, ki ga nismo znali vedno razumeti in mu pritrjevati v njegovem prav, kljub temu pa smo ga vedno znova hoteli in zmogli sprejeti kot brata, da je imel med nami dom.

Dragi p. Kazimir, sedaj si v večnosti, pri njem, pri svojem Bogu, ki si ga želel oznanjati na svoje izvirne načine. Sedaj so se ti razprostrla obzorja, o katerih tudi v svojih najdrznejših sanjah nisi upal sanjati. Sedaj se iz obličja v obličje pogovarjaš z njim, ki v svoji velikopoteznosti in ustvarjalnosti presega vsako fantazijo. Obenem pa boš še naprej ostal z nami, v molitvi, v daritvi svete maše, kakor nam naročajo naša redovna pravila, ki jih nisi mogel vedno razumeti, pa tudi naš bratski čut do tebe. In ne zameri, če se bomo kdaj spomnili nate v hudomušni domislici, v spominu na neko srečanje s teboj, na neko besedo – na delček tvoje posebnosti, ki je hodila z nami skozi življenje. Brez hude misli – kot bratje.

P. Kazimir, Gospod naj ti podari svoj mir in njegova večna luč naj ti sveti.

p. Stane Zore

OB SMRTI ZALIPNIKOVE MAME

V četrtek, na god sv. Irene, mučenke, je prenehalo biti Tvoje srce, draga Zalipnikova mama Jožefa Zore. Obdana z domačimi, malodane v pogovoru z njimi, se je Tvoja duša preselila v večnost. Bog Te je poklical k sebi, da Ti podeli zaslužen plačilo za vse dobro, kar si storila za nas, ter za vse preizkušnje in trpljenje, ki si ga vdano prenašala.

Rodila si se 10. marca 1922 v Beli peči, na domačiji Logarjevih, kot deseti otrok. Bila si marljiva, vednoželjna deklica, pripravljena prijeti za vsako delo na kmetiji. Šolo si obiskovala na Selih. Že v mladih letih si vstopila v Marijino družbo, kjer si bila zelo dejavna. Gospod župnik Te je kot dvajset letno dekle povabil, da si mlajše poučevala verouk, ki se je odvijal kar v domači hiši, in jih pripravljala na prejem prvega svetega obhajila. Tedaj so bili težki, vojni časi. Zgodilo se je, da si morala verske knjige pred gotovim uničenjem skriti v kozolec. Slovenski jezik in vera sta Ti pomenila neprecenljivo vrednoto.

Julija 1957 so selski zvonovi oznanjali poročni dan Slavka Zoreta in Jožefe Poljanšek. Dom sta si ustvarila v Znojilah, pri Zalipnikovih. Življenje sta podarila štirim otrokom. Nudila sta jim toplo ognjišče in brezpogojno ljubezen. Vzgajala sta jih v duhu poštenosti, skromnosti, delavnosti in življenja po evangeliju. Svojim otrokom si vedno prisluhnila. Upoštevala si njihove želje, načrte, hotenja. Bodrila in spodbujala si jih, kot si vedela in znala. Verjemi, da so ti že danes za vso podporo zelo hvaležni.

Življenje Ti je prinašalo najrazličnejše preizkušnje, ki si jih vdano prenašala in premagovala. Neizmer-no hvaležno in veselo je bilo Tvoje srce, ko je najstarejši sin Slavko 14. julija 1985 pel novo mašo, lani pa kot pater frančiškan in njihov provincial v Ljubljani obhajal srebrno mapo tukaj na Selih. Tudi hčerko Mici si spodbujala, da se je izšolala za medicinsko sestro. Ko Ti je zaupala, da bo vstopila v red šolskih sester sv. Frančiška, si to s ponosom in hvaležnostjo sprejela. Ob vstopu v skupnost je Mici prevzela redovno ime sestra Cirila. Tudi sestra Cirila se je lani veselila 25. obletnice večnih obljub.

Tako kot njune odločitve si z veseljem sprejela tudi novico, ko sta Ti hčerka Joči in nekoliko kasneje tudi sin Franci sporočila, da si bosta ustvarila družino. Čutila si, da je to njuno pravo poslanstvo. V naročje si tako sprejela šest vnukov in enega pravnuka. Vsak od njih ti je prinesel nekaj novega, ne-

znanega. Joži in Franci sta vso versko doto, ki sta jo prejemale v mladih letih, prenesla tudi na svoje otroke. Hvala Ti, ker si z zgledom in molitvijo krepila versko življenje teh mladih duš.

V življenju so Te, draga Zalipnikova mama, doletele različne preizkušnje. Nekatere od njih si premagala s svojo modrostjo, življenjsko izkušnostjo, s pomočjo moža in sorodnikov, a nekatere si razrešila le s pomočjo vere in neomajnega zaupanja v Božjo pomoč in previdnost. V molitvah in dobrih delih si se življenjsko krepčala, se v njih Bogu zahvaljevala in ga prosila za milosti. Slavila si ga tudi kot dolgotrajna cerkvena pevka. In v to lepoto petja si vpeljala tudi hčerko Joži.

Mama Zefka, kot smo Te večinoma klicali, hvala za tvojo blagost in milino, za zgled krščanskega življenja. Trdna in neomajna si bila v Gospodovi postavi. Radi smo se srečevali s Teboj, poklepetali o pre mnogih stvareh. Izkušnost in pozitivna naravnost, ustrežljivost in preudarnost, veselje do življenja, smisel za humor in globokost hrepenenja – vse to so bile Tvoje vrline.

Radi se Te bomo spominjali, živela boš v naših mislih in preko molitve ostala povezana z nami.

V mesecu rožnega venca si odšla. V Marijinem mesecu. Le Ti veš, kolikokrat so utrujene in zgarane roke prebirale jagode domačega rožnega venca. Le Ti veš, kolikokrat si se obrnila k nebeški Materi Mariji in jo v stiskah prosila. Dano Ti je bilo dolgo tuzemsko življenje, dano Ti je bilo, da si se od tu poslavljal v miru, obdana z domačimi, najbližjimi, najljubšimi. Odšla si pomirjena z Bogom in z ljudmi. Verjamemo, da že gledaš Stvarnikovo obličje. Hvala, ker boš tudi v nebesih ostala z nami.

*Hvala Tebi in Bogu za Tvoje plemenito življenje,
hvala za čas, ljubezen, skrbi,
hvala za bisere, vtkane v trpljenje,
draga mama, naj Ti večna lučka gori.*

Zalipnikova mama, ohranili Te bomo v lepem spominu.

Počivaj v Božjem miru!

msgr. Alojz Uran, upokojeni ljubljanski nadškof

»In izvirnega madeža ni na tebi«

V molitvi »Tota pulchra es Maria«, ki je nastala na čast Devici Mariji že v 4. stoletju, in ki so jo razni avtorji potem večkrat po svoje "preurejali", se že koj v začetku prepeva: »et macula originalis non est in te«. Teh besedic seveda angleško govoreči narodi niso mogli kar tako pustiti na miru in so takoj dodali besedico "sin", tako da bi se njihov prevod po slovensko glasil: »in madeža izvirnega greha ni na tebi« (Internet, Tota pulchra). Njim so zvesto sledili liturgisti, tudi slovenski, ki so v 2. večernicah odpev za praznik brezmadežnega spočetja priredili takole: »Vsa lepa si Marija in madeža izvirnega greha ni na tebi«. Ti popravki nam pa tudi jasno kažejo, da izraza "madež" in "greh" nista istovetna, in da bi ju teologi in pridigarji morali razlikovati pri pridigah na praznik Brezmadežne.

Pri tem si ne morem kaj, da ne bi omenil, da si moderni avtorji katekizmov in teoloških učbenikov ne bojijo uvajati termin greh, kjer ga nihče ne bi smel omenjati, to je v sami definiciji verske resnice o brezmadežnem spočetju. Papež Pij IX je namreč 8. decembra 1854 ta nauk proglasil za versko resnico s temi besedami: »Določamo... da je bila Blažena Devica Marija v prvem trenutku svojega spočetja obvarovana vsakega madeža izvirne krivde«, katehisti in teologi pa papeža drzno popravljajo in namesto besede "krivde" mirno pisarijo "greha", čeprav bi morali vedeti, da ni vsaka krivda tudi greh.

Vsaj na kratko moram tudi omeniti, da je bl. papež Janez Pavel II popravil latinski svetopisemski prevod sv. Pavla Rimljanom 5, 12 in odstranil iz njega vsako omembo Adama, tako da tudi nam ni več dovoljeno kriviti Adama za vse kazni za greh. Isti papež je tudi jasno razglasil, da biblicisti ne prevajajo dobro 7. verz Psalma 50 (51), ko pišejo: »v grehu me je spočela moja mati«; v izvirniku namreč piše "v vročici", to je v orgazmu, ki pa pri objemu poročenih ni greh, ampak del liturgičnega akta.

Pojem "madež" se nanaša na razne duševne motnje, ki jih podedujemo od naših staršev, dedov in pradedov. Ena od najbolj razširjenih je nasilnost, ki jo je že Adam podedoval od svojih pradedov in jo prenesel na Kajna, na katero do sedaj nismo bili dovolj pozorni. Tako je n.pr. slavni Mojzes, ki ga častimo kot svetnika, svojim rojakom strogo zabičeval, da morajo neizprosno pobiti svojega lastnega brata, ali sina, ali lastno ženo, ki bi jih zavajali k malikovanju (5 Mz 13, 7-10); morajo tudi popolnoma iz-

trebiti prebivalce mest, v katerih častijo malike, to je ne samo moške, ampak tudi ženske, celo vse otroke in vse njihove domače živali (v. 13-18). Veliki svetniški prerok Elija je zapovedal poklati 450 Baalovih svečnikov (1 Kr 18, 40), in prerok Zaharija je starešemu zapovedal, da morajo sami pobiti svoje lastne otroke, ki bi jih zasačili pri malikovanju (Zah 13, 3). Še do nedavnega smo vsi kleriki in nune z veliko pobožnostjo molili Psalm 137 (136), v katerem so Judje v babilonski sužnosti molili: »Blagor mu, ki zgrabi in trešči otročiče babiloncev ob skalo« (v. 9). Tudi v naši dobi nam statistike poročajo, da je vsako leto spolnih posilstev žena okoli 80 milijonov, da tudi verni in v cerkvi poročeni možje večkrat dobesedno podivjajo in se znašajo nad svojimi ženami in otroki. Danes nam moderni psihiatri in psihoterapevti opisujejo nešteto dušnih madežev, ki se pojavljajo pri otrocih, ki so posledica zlorab, ki so jih utrpeli njihovi starši in jih potlačili globoko v sebi, ki pa se potem z vso silovitostjo na novo prebudijo v njihovih otrocih.

Praznik Marije Brezmadežne nam torej v prvi vrsti zagotavlja, da sveti Joahim ni, recimo, vpil nad sv. Ano v 9 mesecih njene nosečnosti; da Devica Marija ni imela nobenih duševnih motenj, ki bi jih deda in pradedi Joahima in Ane prenesli nanjo, in da tudi ona sama ni z nobenim svojim dejanjem prenesla kakršno koli duševno motnjo na svojega Sina Jezusa.

Fr. Bruno Korošak

Kdo je na potezi?

»Kdo je na potezi?« se sprašujemo, ko govorimo o prenovi sveta, Cerkve in redovništva. Najlažje se izognemo odgovornosti, če rečemo, da se mora najprej prenoviti svet, človeška družba. Koncil pa je poudaril, da je Cerkev luč narodov (Luč sveta, Benedikt XVI.). Če so nekoč teologi rekli, da izven Cerkve ni zveličanja, danes dodajajo, da ga tudi izven sveta ni. Redovništvo pa je v Cerkvi. Kvas ne začne delovati zunaj testa, ampak znotraj. Ko začne seme kliti, se najprej premakne v »srcu stvari«. Za tako poslanstvo se je odločila Mala Cvetka: »V srcu Cerkve hočem biti ljubezen.«

Zgodovina Cerkve nam postreže z različnimi modeli prenove Cerkve. Katari so npr. sebe imeli za »čiste« in vse druge za nečiste. Poznamo tudi Lutrov način in še druge bolj ali manj poznane. Brez dvoma je reformiranje Cerkve oz. stalno obnavljanje/prenavljanje vedno potrebno. Pomembno pa je, kako in kdo to izvaja. Poznamo nekatera gibanja, ki se okličejo: »Mi smo Cerkev«. Nato začnejo škofom oponašati naslonjače in priboljške ter očitati napake, ki jih seveda ni mogoče zanikati itd. Oni bi na mah naredili v Cerkvi red in rešili vse probleme. Prava prenova pa je drugačna. Osnovno je, da nismo nasilni (Gandi), da ne kažemo na druge, kdo je na vrsti. Sv. Benedikt je začel: »Moli in delaj!« Sv. Frančišek Assiški: »Gospod papež, dovoli nam živeti po evangeliju ... Naše življenje je spolnjevanje evangelija ... in radi smo se zadrževali v cerkvah!« Ni prišel navzkriž z bogatim in mladim papežem Inocencem III., ko so drugi vzklkali: »Gospod, pomagaj svoji Cerkvi, papež je premlad!« »Politična« svetnica sv. Katarina Sienska bi lahko ustanovila svojo Cerkev, pa je ni, ker je vedela, da bi bila slabša od že obstoječe. Je pa zanjo veliko trpela in dosegla, da se je papež vrnil iz Avignona v Rim. Terezija Velika je z redovno prenovno dosegla, da je njen vpliv »segel v vse javno življenje takratnega sveta«. Bog ob vsakem času kliče posameznike in skupnosti, ki v svojem času kažejo pravo smer. Tudi naš čas pozna take »svetilnike«: bl. Mati Terezija, bl. Janez Pavel II., ki je objel ves svet, sedanji papež Benedikt XVI., ki želi ta objem poglobiti ...

Moje mnenje je, da smo za prenovu v Cerkvi na potezi redovniki, in to brez odlašanja. Včasih imamo vtis, da smo prazna guma. Kako jo napolniti? Brez odločne volje ne bo šlo. Cerkev je od leta 1962 izdala kar 25 različnih dokumentov, ki govore o redovnikih ali pa jih vsaj posredno omenjajo. Iz dokumentov lahko razberemo, da je bilo redovništvo vedno avangarda evangelizacije. Če naj tako ostane, se ne sme prepuščati 'lagodni brezbriznosti' in 'lahkotni površnosti'. Če se bo prenovilo redovništvo, bo ta prenova vplivala na Cerkev, in če se bo prenovila Cerkev, se bo to prej ali slej odražalo tudi v družbi.

Kako to narediti? Vzpostaviti je treba redovno disciplino nasproti razpuščenosti, nujno potrebno je dati prednost duhovnemu življenju pred namišljenimi službenimi dolžnostmi (»laufu«). Pošteno je pastoralnemu delu se posvetiti z vsem srcem, ves dan, ne le »ob uradnih urah« ali poleg drugih opravkov ali s klikom na »miško«. Več pozornosti je treba posvetiti »nevidni« Cerkvi. O cerkvenih dokumentih (štev. 15, 23, 57, 65, 100) in naše redovnih dokumentih bi bilo treba ponovno razmišljati ...

Vem, da ima vsak svojo glavo, misel in rešitev. Mor-da je dobro že to, da z razmerami nismo zadovoljni. »Bratje, začnimo, doslej smo malo storili!«

P. Zdravko

Romanje, ki pusti pečat

Na tem svetu smo romarji in popotniki. Velikokrat smo si že povedali ta stavek in ga tudi prebrali. Pove nam, da je za nas kristjane ta svet minljiv in da resnično živimo samo nekaj let, ki so nam podarjeni, da potujemo in romamo ter ob tem doživljamo takšne in drugačne dogodke; dogodke, ki so bežni in dogodke, ki se nam zasidrajo v spomin, pustijo sled ali celo močan pečat. No, o dogodku, ki je pustil v meni pečat želim napisati nekoliko več misli. Ta dogodek se imenuje romanje po poti velikega Slovenca, misijonarja Friderika Ireneja Baraga. Mislim, da je ta veliki Slovenec poznan, vsaj nam kristjanom, še posebej vsem tistim, ki se malo zanimamo za misijonsko dogajanje med Slovenci v zgodovini in tudi danes. Za Barago bi lahko zapisali, da je bil eden prvih pogumnih Slovencev, ki se je podal na dolgo pot čez ocean in na drugem kontinentu pustil močan, neizbrisen pečat misijonarstva in tudi slovenstva.

Odšli smo na pot

Potem, ko sem napisal prošnjo za sobotno leto, leto, ko sem oproščen večjih pastoralnih obveznosti in služb in ko sem dobil prošnjo pozitivno rešeno sem začutil, da se mi želja biti na romanju po poteh Friderika Ireneja Barage more uresničiti. Novo bratstvo na Brezjah, kjer sedaj živim, sem prosil, če se lahko udeležim tega romanja. Bratje so dovolili in tako je bila odprta pot, da ponovno vstopim na ameriški kontinent, tokrat tudi kot romar. S tem se je strinjala tudi moja provinca, ki je dala zadnji pozitivni glas, da lahko grem. Prijavil sem se na Društvo prijateljev Svete dežele, ki je organiziralo to romanje in se tako pridružil skupini 34. romarjev, ki smo se v zgodnjih jutranjih urah 16. septembra podali na več tisoč kilometrov dolgo pot. Z avtobusom najprej do letališča v Benetkah in nato do Pariza, kjer nas je velika jeklena ptica Air France popeljala v Ameriko, v vele mesto New York. Žal zaradi resnih bolezenskih težav ni mogel z nami poleteti tisti, ki je to romanje do potankosti zrežiral in nam tudi pripravil priložnostno skripto preko katere smo lahko sledili vsakodnevnim poti. Priletel je za nami čez en teden. Temu možu je ime Franci Jereb, po poklicu je splošni zdravnik in deluje v Zdravstvenem domu Idrija; Ameriko ima rad in jo zelo dobro pozna že iz študentskih let. Za duhovne spodbude in ostale podrobnosti je skrbel komisar za Sveto deželo p. Peter Lavrih; poleg njega sva bila še dva duhovnika: g. Vinko Podbevšek, župnik v Nevljah in dekan Kamniške dekanije in jaz, p. Krizostom.

Dva dni v New Yorku

Prvi dve noči smo prenočili na jugovzhodnem vogalu Centralnega parka, ki je srce Manhattana. Park je zelo velik, poln jezerc, zelenja, skal in raznih sprehajalnih poti; Njujorčani ga zelo ljubijo, v njem preživljajo prosti čas, prirejajo piknike na tratah in se radi rekreirajo; vse polno je tekačev, kolesarjev ter sprehajalcev štirinožnih živali. Hotel, kjer smo prenočevali je bil precej slab, mislim, da najslabši od vseh v katerih smo bili; tudi skromen zajtrk, na katerega smo čakali po pol ure in več, je kazal vse prej kaj drugega kot Ameriko. Res pa je, da je bil hotel sredi mesta in smo tako imeli zelo primerno izhodno točko za ogled. Na Kennedyevem letališču v New Yorku nas je pričakal zelo prijazen šofer Gregor, ki nas je s precej starim avtobusom prevahal po Manhattanu in naprej do Marquette, kar tri četrtine načrtovane poti. Po šoferjevi zaslugi smo se mogli res hitro popeljati po New Yorku in videti velike ulice ograjene z nebotačniki. Pot pa nam je predstavil izvrsten poznavalec življenja v 20-milijonskem mestu, turistični vodič, po rodi iz Srbije. V svojem domačem jeziku, nam dobro znanem in razumljivem, je govoril kot navit. Pri vsaki stolpnici je vedel zgodbo o nekem človeku, ki tam biva, kako veliko stanovanje ima, koliko denarja in tudi kdo je bil z njim ali je trenutno pri njem; ob vsem govorjenju pa je povedal še kakšno srbsko šalo – težko je opisati doživetje tega vodiča. Morda bi potrebovali še kakšno uro, da bi videli še kaj več, vendar New

York se nam je močno vtisnil v spomin. Tudi naša slovenska cerkev Sv. Cirila in Metoda, ki letos praznuje 95-letnico. Prvi dan nas je prijazno sprejel p. Tadej Strehovec, ki je nadomeščal župnika p. Krizologa; ta pa se nam je pridružil drugi dan, ko nam je po nedeljski sv. maši predstavil župnijo in dogajanja v njej. Cerkev, kakor tudi hiša ob njej, kjer stane župnik, sta bili pred leti lepo prenovljeni.

Iz NYC, NY preko New Jerseyja naprej do glavnega mesta Washington

New York in New Jersey, ki je počitniška država Američanov, loči velik most poimenovan po nekdanjem županu New York Citya Verrazzanu. Preko njega smo se popeljali in kmalu ugotovili,

do so velike nebotičnike zamenjale manjše zgradbe. Ob obali, ki spominja recimo na Jadransko, smo se ustavili v Atlantic Cityju, kjer je mesto polno najrazličnejših igralnic in drugih zabaviščnih klubov, trgovin in lokalov za nočno preživljanje časa. Urni postanek je dal zaslutiti, da je v tem mestu resnično »noro«. Kmalu smo zapustili igralniško mesto in odšli preko Philadelphije do Baltimora. Philadelphia, ali po naše Bratoljubje je veliko mesto – ime si je sposodilo od bibličnega mesta s tem imenom na mestu današnje Jordanske prestolnice Amman; ustavili smo se v tamkajšnji stolnici sv. Petra in sv. Pavla, ki je letos dobila novega nadškofa, Indijanca - kmalu bo prvi kardinal tega rodu - in bili priče slovesnosti umeščanja novih organistov; v izredno veličastni stolnici je bilo slišati zelo lepo petje. V Baltimoru smo prenočili in si drugi dan ogledali zelo velik in lep akvarij; predstava delfinov je zaradi pomanjkanja časa izpadla iz programa. Tisti dan je bilo potrebno priti še do Washingtona, si ogledati veliko cerkev Brezmadežnega spočetja, kjer so mnogotere narodne kapele posvečene Materi Božji, tudi slovenska kapela Marije Pomagaj, kjer smo imeli sveto mašo. Po obisku te cerkve smo se odpeljali do frančiškanske cerkve sv. Božjega groba, ki pripada kustodiji Svete dežele. Ta biserček resnično predstavlja Sveto deželo in Assisi v malem, tako po notranji kot zunanji ureditvi. Na izredno lepem in skladno urejenem kraju si moreš dobro odpočiti in naužiti duha. Vso stvar je potrebno videti, kajti na papir je izredno težko vse popisati, kar pa velja za skoraj vse stvari, ki smo jih doživeli. V Washingtonu smo si naslednji dan ogledali še znamenito pokopališče Arlington kjer je pokopan nekdanji predsednik Kennedy in tudi grobnico neznanemu vojaku, z menjavo straže. Številna letala, ki so letela nad nami, so kazala na bližnje letališče. Okrog najbolj znamenitih stavb v Washingtonu je potekalo ogro-

mno prenovitvenih del, tudi Belo hišo so prenavljali, tako da smo si vse ogledali bolj iz avtobusa; peš smo obiskali samo spomenik predsedniku Lincolnu in spomenik vojakom v korejski vojni.

Zapustili smo Washington in se popeljali do Pittsburgha

Pot je bila zelo dolga in polna klancev, ki jih je avtobus premagoval s precejšnjo težavo in zaradi tega smo izgubili nekaj ur. Nismo šli v Johnstown do cerkve sv. Terezike in še kam

drugam, kar je pisalo v naši skripti. Peljali smo se mimo velikih koruznih polj, kjer se je v 19. stoletju odvijala velika bitka med severom in jugom velike države Amerike. V bližini Pittsburgha smo obiskali Idrijčanko Marijo in njenega moža Žirovca, ki sta nas prijazno sprejela in nam pokazala nekaj znamenitosti tiste okolice: zgrajeno naselje, ki ga je gradil s svojim podjetjem mož, potem slovenski klub, kjer smo odšli na druženje in drugi dan center SNPJ – Slovenske Narodne Podporne Jednote. Videli smo zelo lep muzej slovenski kulturi in običajem ter raznovrstnim slovenskim pokrajinam. Slovenske besede je bilo slišati malo. V samem mestu Pittsburghu smo se peljali mimo znamenite univerze, ki je povezana tudi z Ljubljansko; ustavili smo se na razgledni točki, Washingtonovem hribu nad mestom, šli pozdravit Jezusa v katedralo sv. Pavla: preden smo nadaljevali pot proti severu, smo se ustavili pri sotočju dveh rek v Ohio River, kjer so nas pozdravile številne kanadske gosi. Pot nas je nato vodila do slovenskega rekreativnega centra SNPJ, kjer lahko Slovenci preživljajo počitnice in kjer je tudi postavljen velik muzej slovenski kulturi. Vsi ti kraji pričajo, da je bilo tod okrog pred leti veliko Slovencev, danes jih je z vsako generacijo seveda manj. Zaradi pomanjkanja časa nismo videli Amišev, ljudstva, ki živi med sodobno civilizacijo, brez elektrike in drugih sodobnih pridobitev, po skoraj samostansko strogih pravilih.

Srečanje s Slovenci v Clevelandu

Pot iz Pittsburgha nas je pripeljala v eno najbolj slovenskih mest v Ameriki, to je Cleveland. Večerno mašo smo imeli v cerkvi Marijinega vnebovzetja in drugo jutro v cerkvi sv. Vida, obe cerkvi sta slovenski. Mimo-

grede, po radiu Ognjišče sta ti dve župniji najbolj predstavljeni s strani poročevalca Toneta Ovsenika. Povsod nas je prijazno sprejel domači župnik. Prvi večer smo imeli večerjo z domačo hrano v centru hrvaške skupnosti, ki je izredno lep in mogočen; pa tudi Hrvatje so se po zadnji vojni na Hrvaškem močno okrepili in pomladili, česar pa za Slovence ne morem zapisati. Slovence načenja starost, selitev na rob mesta in ob vsem tem močna asimilacija, torej jih je vedno manj. Pri eni maši je ministrirala ministrantka v beli halji, stara preko 80 let. Tam-

kajšnji župnik pa nam je povedal, koliko žalostnih trenutkov spremlja to slovensko skupnost, ki pa se ne da. Domača glasba in jedača je dala pravi pečat prvemu večeru, drugo jutro pa obisk velikega centra Slovencev v Clevelandu, ki je

potreben temeljite prenove, saj je že star, kot prej omenjena ministrantka. Vendar zagnanost Slovencev je razvidna iz izredno velikih in lepo urejenih cerkva; žal pa so morali eno cerkev pred leti zapustiti in jo prodati; tako je odločila škofija. Nekaj iz te cerkve hranijo v cerkvi Marijinega vnebovzeta. Okolje okrog cerkve sv. Vida kaže slovenska imena ulic in raznih trgovin, kar priča o tem, da so tod resnično živeli sami Slovenci, danes pa so to okolje naselili ljudje iz črne Afrike, Slovenci pa so odšli v predmestje Clevelanda.

Od Clevelanda preko Detroita v Fenton

To je bil že 7. dan potovanja, ki nas je tako prevesil v drugi del romanja in skorajšnji vstop v Baragove kraje. Mesto Detroit, na zahodni obali reke sv. Klare, ki je pretok iz jezera Huron v jezero Erie, smo zaradi stiske s časom obšli in tako prenočili v kraju Fenton pri Flintu. Tako Detroit kot Flint sta bili dve mesti, ki sta imeli veliko tovarn ameriških avtomobilov, ki pa so danes večji del zaprte in izdelava avtomobilov se je preselila v Kanado in Mehiko. Zato sta obe mesti zaradi kriminala postali izredno nevarni. Dotaknila se nas je maša v kapeli župnije v Fentonu; imeli smo jo sami, po maši pa nam je prijazni domači župnik razkazal še veliko župnijsko cerkev in povedal, da vsako nedeljo pride k maši več tisoč ljudi. Pred kapelo je po končani maši čakalo veliko ljudi, okrog 50, za njihovo običajno delavniško mašo. Poleg cerkve je kot drugod po Ameriki tudi katoliška šola in vrtec; starši so ravno vozili otroke v šolo, precejšnja kolona velikih avtomobilov se je počasi in disciplinirano pomikala mimo šole, kjer so oddali otroka in potem odšli naprej svojo pot, verjetno v službo. V Ameriki težko vidiš, nekoga, da bi šel v službo peš ali s kolesom, saj so razdalje predolge.

Od Fentona preko Traverse Cityja do Gaylorda

Velika država Michigan z Michinganskim jezerom je bila država, kjer smo se nahajali več dni, saj je večina Baragovih krajev prav v tej državi. Prijazen upokojen Američan, ki rad obišče Slovenijo in se ukvarja s pridelavo vina, nam je razkazal majhen polotok, kjer pridelajo veliko česenj in grozdja. Po obisku vinske kleti in pokušini različnih vin je bilo s strani Slovencev strokovno ugotovljeno, da na tem kraju primanjkuje sonca in da so naše slovenske kleti mnogo večje in lepše. Pa vendar je pokrajina precej razgibana in lepa. Tudi samo mesto Traverse City daje slutiti, da je tu razvit poletni turizem – lahko ga primerjamo z našim Portorožom. Tako smo vstopili v mesto Gaylord, sedež škofije, ki je letos v dveh mestih svojega področja, Harbor Springsu in Petoskeyu gostila Baragove dneve. Dan pred večerno slovensko mašo smo zapolnili z obiskom nekaterih znamenitih Baragovih krajev. Najprej smo se peljali do kraja Križ v gozdu, kjer je postavljen menda največji leseni križ na svetu, nedaleč stran stoji cerkvica sv. Križa, ki jo vodijo bratje frančiškani. Frančiškani vodijo tudi katoliški radio Baraga. V kapeli blizu cerkve so na predvečer Baragovih dnevov odkrili in blagoslovili novo veliko sliko Friderika Ireneja Barage. Nato smo šli do kraja ob Michinganskem jezeru imenovan Križna Vas (Cross Village), kjer je cerkvica sv. Križa in ob njej muzej krščanskega dogajanja med Indijanci. Pot nas je popeljala tudi do cerkvice sv. Ignacija v Good Hart. Ta del obale Michinganskega jezera se je nekoč imenoval Arbre Croche, Krivo drevo, kjer je prva leta po prihodu goreče deloval naš misijonar. Po obisku teh Baragovih biserčkov smo prišli v Harbor Springs, ki danes nadaljuje poslanstvo župnije Krivo drevo. Kraja Krivo drevo danes ni več najti, saj od lesenih koč ni moglo dosti ostati.

Baragovi dnevi 2011

Dnevi, posvečeni velikemu Slovencu, misijonarju Frideriku Ireneju Baragi, so bili torej letos v petek v Indian Springsu, v soboto v Harbor Springsu in v nedeljo v Petoskeyu. Posamezne centralne dogodke so nam priporočali povezovati z obiski indijanskih cerkvenih postojank, kakršne sem tri že opisal in jih je bilo naštetih kakih

dvanajst, na področju velikem za pol Slovenije. V Harbor Springsu je bila drugi dan, v soboto zvečer, sveta maša v slovenskem jeziku, ki jo je daroval ob somaševanju pretežno slovenskih duhovnikov in

ob navzočnosti domačega škofa iz Gaylorda Bernarda A. Hebda, dveh marquetteških škofov, sedanjega in upokojenega ljubljanski upokojeni nadškof g. Alojzij Uran, ki je prišel v Ameriko s sedmimi romaricami. Ne preveč veliko cerkev, posvečeno Jezusovemu otroštvu smo dodobra napolnili ; v glavnem oltarju je originalna podoba »izgubljenega« Jezusa v templju, ki je bila prej v ljubljanskem semenišču in jo je upodobil veliki umetnik Šubic, ki je za Baragove misijonske cerkvice naredil veliko oljnih slik. Med mašo se je tako slišala slovenska pesem in beseda; prišli so tudi Slovenci iz Lemonta s frančiškonom p. Metodrom Ogorevcem in Slovenci iz Clevelanda, Toronta ter Hamiltona. Še posebej ostaja v spominu zapet psalm Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka ob znanem tenorju škofa Urana in glasovih treh slovenskih duhovnikov. Zanimivo je bilo videti da petju navdušeno dodaja svoj glas tudi dokaj mlad škof iz Marquette. Ta nas je vse udeležence pozval, da damo svoj podpis na petico, ki jo bo dobrohotno poslal v Vatikan, kot podporo prošnji, da se v najkrajšem času zaključi postopek za razglasitev misijonarja Barage za blaženega; škof upa, da se bo to zgodilo že drugo leto, ko bo v Marquetteu gostil Baragove dneve.

Zadnji dan Baragovih dni je bil v Petoskeyu, v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija. Tudi ta maša je bila lepo pripravljena in seveda v angleškem jeziku. Somaševanje v podobni zasedbi kot v soboto je vodil domači gaylordski škof. Tako pri slovenski kot angleški maši so zbudili zanimanje liturgični sodelavci, ki imajo ime Kolumbovi vitezi in imajo prvenstveno nalogo da varujejo katoliško vero in misijonarje. Prijetno in domače slovensko vzdušje se je ob slovenski domači glasbi in dobri hrani nadaljevalo v eni izmed univerzitetnih dvoran, nedaleč stran od cerkve. V Petoskeyu smo po končanem banketu obiskali še Baragovo misijonsko cerkev sv. Frančiška Solana, ki je zavetnik frančiškanskih misijonov. Slikali smo se z našim nadškofom. Potrebno je bilo zapustiti lepo mesto in se popeljati do Marquettea, ki je oddaljen nekje tri ure vožnje.

Preko mostu Mackinac naprej do Marquettea v osrčje Baragove dežele

Danes škofijsko mesto Marquette kaže vse prej kot bogastvo, preprostost in uboštvo. Prav pomanjkanje sredstev pa je menda eden glavnih razlogov, poleg seveda še ne potrjenega čudeža, da še danes ni Baraga na oltarju. Zato smo močno molili, da se to res čimprej zgodi. Prvi večer ni bilo časa, smo pa drugi dan obiskali stolnico sv. Petra. Zmolili smo v grobnici, kjer je položeno Baragovo telo in poleg njega še telesa drugih marquetteških škofov, med katerimi sta še dva Slovenca: Mrak in Vertin. Svoje prošnje pa smo tudi vpisali v priložnostno spominsko knjigo oziroma zvezek. Kakšne večje razlage tega kraja nismo bili deležni. Pot nas je nato iz Marketa vodila proti severozahodu do mesta Baraga in še prej do največjega spomenika velikemu misijonarju v vasi L'Anse. V bližnji indijanski vasi Assinins smo v pred kratkim po požaru obnovljeni Baragovi leseni indijanski cerkvi imeli sveto mašo in si ogledali muzej v nekdanji Baragovi šoli, ki nam jo je odklenil kot gora velik Očipvejec.

Iz Amerike v Kanado

V Marquetteu smo torej prenočili dve noči. Po drugi je sledil obisk prvotne Baragove stolnice (prokatedrale) v Sault Ste. Marie (pomeni Brzice Sv. Marije, zato ker mesto leži na obeh bregovih začetka 120 km dolge reke sv. Marije, iztoka velikega Gornjega jezera v Huronsko jezero). Pred vstopom v samo stolnico je tudi manjši muzej Baragovega imetja (stol in še nekaj predmetov, ki jih je misijonar potreboval pri maševanju). Ogledali smo si še kanal z zapornicami, ki velikim ladjam omogoča dvig oz. spust med Gornjim in Huronskim jezerom, ki sta si glede na gladino različni za 7 metrov. Po ogledu te znamenitosti pa smo se preko visokih kovinskih mostov popeljali v Kanado do mesta Sudbury, ki je

poznano po velikih rudnikih nikljeve rude. Tamkajšnji Slovenci, ki pripadajo hrvaški župniji, so aktivirali župnijo, da nas je sprejela v cerkev za sv. mašo, po maši pa so nam skupaj s Hrvati pripravili, dobro domačo večerjo. Večer je minil v prijetnem druženju in domači slovenski pesmi. Naslednje jutro nas je čakala dolga pot do Toronta.

Prihod v veliko kanadsko mesto Toronto

Ob Huronskem jezeru nas je proti jugu peljala dolga cesta. Nekje na pol poti smo imeli daljši postanek v mestu Midland, kjer smo si ogledali božjepotno cerkev kanadskim mučencem; tam smo imeli tudi sv. mašo

skupaj z srednješolci; mašo je vodil tamkajšnji rektor svetišča, pater jezuit. Jezuiti, ki praznujejo 400 letnico prihoda v Kanado, namreč vodijo to svetišče, ki je izredno lepo na hribčku z zelo velikim vrtom okrog cerkve. V bližini cerkve je postavljen tudi križ slovenskim mučencem, ki so ga postavili naši rojaki v Kanadi. Čez cesto, ki je tik ob svetišču, je postavljen muzej, ki predstavlja jezuitski misijon (Saint – Marie among the Hurons, Midland, Ontario, Canada), takšen kot je bil takrat, ko so tukaj delovali jezuiti in so jih nekoč osem eni pogani – indijansko pleme pobili. Sprehodili smo se mimo lesenih hišic, ki predstavljajo najrazličnejše prostore, ki so jih imeli misijonarji za Indijance. Našel sem krajši zapis o teh mučencih: SV. IZAK JOGUES IN DRUGI KANADSKI MUČENCI (19.10.) Francoz Izak je z sedemnajstimi leti vstopil v jezuitski red z željo, da bi odšel v misijone. Čez približno dvanajst let so ga določili za kanadski misijon. Leta 1636 je prišel v Quebec. Mladi redovnik je več let deloval ob Huronskem jezeru. Leta 1642 so Izaka ujeli poganski Irokezi in ga hudo mučili. Uspelo mu je pobegniti in se vrniti v Francijo, kjer sta mu papež in kralj izkazala čast. Pozneje se je ponovno vrnil v Kanado kot mirovni posrednik. Mir je bil kratkotrajen; oktobra 1646 so ga prijeli in ga nekaj dni pozneje umorili na mučilnem kolu. Izak Jogues je bil prvi duhovnik, ki je obiskal New York. V istem obdobju je podobna usoda doletela še druge misijonarje v Severni Ameriki.

Po obisku romarskega svetišča in muzeja misijona, smo nadaljevali pot proti Torontu, kjer smo si zvečer samo pogledali slovensko župnijo, posvečeno Brezmadežni s čudodelno svetinjo, ki jo vodijo slovenski lazaristi; po ogledu smo se odpeljali do hotela v mestu Niagara; zvečer je sledil še romantičen ogled z barvnimi reflektorji zelo lepo osvetljenih Niagarskih slapov.

Predzadnji dan v Kanadi

Dan smo pričeli z ogledom znamenitosti Niagarskih slapov in preko meje v Združenih Državah smo opravili še nakup, ker je »Amerika« precej cenejša od Kanade. Zvečer smo imeli še sv. mašo v cerkvi sv. Gregorja Velikega v Hamiltonu, ki jo vodijo salezijanci. Sv. Gregor spominja Slovence na škofa Rožmana.

Pot nas je vodila nazaj v mesto Niagara k počitku in to je bila zadnja noč v postelji na našem romanju, ker potem naslednja noč je bila nočna vožnja preko oceana.

Zadnji dan romanja po Ameriki in Kanadi

Po zajtrku smo se ustavili v že videni in obiskani cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo in tam imeli sv. mašo, nakar smo obiskali torontsko pokopališče, kjer je pokopan naš rojak, konec avgusta preminuli kardinal dr. Alojzij Ambrožič; zmolili smo za pokoj njegove duše in odhiteli naprej proti centru Toronta, da se po načrtu dvignemo nekaj 100 metrov nad mesto, ki je zelo lepo videno iz ptičje perspektive CN stolpa. Nato je sledila precejšnja smola, saj je šofer na nekem semaforju in prehodu za pešce zbil žensko, ki je na cesto stopila pri rdeči luči. Tako smo čakali skoraj dve uri, da so minile policijske formalnosti. Zvečer nas je namreč čakal še sprejem pri prijazni Slovenki, doma iz Žirov; na romanju je bilo namreč nekaj romarjev iz Žirov. Gospa živi s svojim možem v zelo lepem delu Hamiltona; izredno prijazno smo bili sprejeti in nato sta nas zakonca odpeljala v bližnjo (vožnja je trajala skoraj pol ure!) kitajsko restavracijo na večerjo. Močno se nam je že mudilo na letalo, vendar smo z veliko spretnosti prišli pravi čas in se tako iz Toronta podali proti Amsterdamu, tam počakali en »šiht« (8 ur – po starem!) na zadnji polet proti Benetkam in iz Benetk z avtobusom v Ljubljano, kamor smo prispeli ob enih ponoči novo nastajajočega Gospodovega dne 2. oktobra.

Ali je to sploh bilo romanje?

Morda si bo kdo ob tem potopisu zastavil vprašanje: »Ali je sploh bilo to potovanje romanje in še po Ameriki, ki je izredno velika?« Na romanju smo bili trije duhovniki, ki smo vsak dan darovali sv. mašo z nagovorom. Vsak dan je bila tudi jutranja in večerna molitev, ki smo jo ponavadi združili z molitvijo rožnega venca. Seveda pa smo se vsak dan ustavili v eni izmed cerkev; v New Yorku smo se ustavili v konkatedrali ameriško–anglikanske protestantske cerkve, ki je izredno velika in lepa; ob tem smo se

spomnili sobratov kristjanov, ki prva tako veruje v Kristusa, vendar na drugačen način izpoveduje vero vanj. Še posebej pa se nas je kot romarje dotaknil življenjepis našega rojaka Friderika Ireneja Barage, ki smo ga vsak dan spoznavali po delih, ki nam jih je prebiral p. Peter Lavrih. Na dolgih poteh je bilo veliko možnosti za premišljevanje, tako skupno kot osebno.

Pečat, ki ostaja in te zaznamuje

Najprej je tukaj dolga pot iz domovine preko oceana na drugi kontinent. Potem druženje s soromarji, skupne maše in obroki. Močno pa se je vtisnil v dušo naš misijonar Friderik Irenej Baraga, predvsem njegov duh. Preden greš v njegove kraje je prav, da prebereš knjigo o njegovem življenju. Sam sem to storil in tako še bolj podoživljal zelo naporno, a izredno goreče misijonarjenje ob velikih jezerih, dolge zasnežene poti, ki jih je Baraga prema-

goval s krpljami. Pečat mi pušča njegova močna in trdna vera, predvsem pa vsakodnevna molitev, ki je bila del njegovega železnega delovnega urnika.

Zahvala

Ob koncu naj zapišem zahvalo najprej ljubemu Bogu, ki mi je naklonil to milost, da sem lahko bil poleg na tem doživetem romanju. Potem hvala vsem dobrim ljudem, predvsem iz župnije Nova Gorica Kapela, bratom in sestram iz molitvene skupine Prenova v Duhu – Goriška, ki sedaj slavi v Šempetru pri Gorici za denarno podporo pri romanju. Hvala frančiškanski provinci za dovoljenje na to romanje in tudi sobratom na Brezjah, da so podprli moje romanje. Molimo in prosimo vedno znova, da naš veliki Slovenec misijonar Friderik Irenej Baraga kmalu postane blaženi.

p. Krizostom, romar

Zemeljski Jeruzalem

Jeruzalem, Jeruzalem, kako si ti lepo mesto. Trdno zidano in urejeno. K tebi hodijo številni narodi molit in slavit Boga... tako in podobno so pesnili svetopisemski pisatelji v psalmih in tako podoba kaže mesto še danes, leta Gospodovega 2011. Vesel sem, še posebej pa Bogu hvaležen ter vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da lahko živim v mestu, ki je verjetno eno najbolj opevanih mest na svetu; mestu, kjer se veliko moli enega Boga, mestu, kjer se različni narodi in različne vere trudijo za sobivanje v vsakdanjem življenju.

Ko sem napisal prošnjo za sobotno leto, je bil eden od predlogov, da nekaj časa preživim v Sveti deželi. Sprejeta je bila prošnja in dano dovoljenje, da najprej z eno skupino romam po standardnem programu od Galileje do Judeje ali od Nazareta do Jeruzalema, oziroma Betlehema, nato pa lahko ostanem v samostanu Presvetega odrešenika, kjer so me prijazno sprejeli in mi dali majhno sobico ter vse, kar je potrebno za življenje. Živim torej v enem največjih frančiškanskih samostanov na svetu, saj nas živi skupaj preko 80 bratov; cela Kustodija Svete dežele šteje preko 320 frančiškanov iz 32. dežel. Pestra družčina različnih kultur, narodov in jezikov. Sicer kdor bi si želel kaj več prebrati o Kustodiji Svet dežele, je veliko na njihovi spletni strani, in tudi v knjižici, ki je prevedena v slovenščino. Sam sem bil v Sveti deželi drugič pred štirimi leti in zdaj v tretje se mi zdi, da je dežela, vsaj mesta in avtoceste, čisto spremenjena. Zgradili so namreč veliko lepih in modernih avtocest in tudi sama mesta, še posebej Jeruzalem, so se čisto spremenila.

Jeruzalem ima sedaj sodobni tramvaj, ki je letos pol leta deloval brez potnikov, da so preverili vse varnostne ukrepe, ker se bojijo onih, ki so se za Boga pripravljali razstreliti. Zdaj so nekje tri mesece in še več vozili ljudi zastoj. Od 1. decembra pa ga bo potrebno plačati. Ne vem ali se bo gneča ob določenih uradih in krajih nadaljevala še naprej...

Kaj delam? Mnogo več kot doma molim in berem ter razmišljam o Bogu, frančiškanih, sebi in tudi zgodovini same Svete dežele, velikokrat v roke vzamem Sveto pismo, ki ga berem z drugačnim pristopom in razumevanjem kot doma; na nek način ponavljam geografijo in tudi Sveto pismo in samo zgodovino Jeruzalema; obiskal sem nekaj zanimivih muzejev, predvsem pa se trudim, da bi se me kraji dotaknili. Ko romaš, moraš v nekaj dneh videti vse in to na hitro, zdaj pa lahko na enem kraju sediš in razmišljaš, ter dopustiš, da se te duh in vsebina kraja dotakneta. Greš peš preko Oljske gore, greš na tempeljsko ploščad, se sprehodiš po starem mestnem obzidju, greš v različne cerkve, tam moliš in

hvališ Boga, opazuješ ljudi in množice romarjev iz vsega sveta. Ko sem v Jeruzalemu, če se le da, sem vsak dan pri procesiji v baziliki Božjega groba, morda sem trikrat manjkal v treh tednih. Ta procesija je nekaj posebnega, saj jo frančiškani že več stoletij vodijo in preko različnih postaj ljudi in sebe spominjajo na trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Začne se v kapeli z Najsvetejšim, ki jo opravljajo frančiškani in se konča prav tako v isti kapeli ob postaji, ko se vstali Jezus prikaže svoji Materi Mariji. Procesija se nekako stopnjuje in ima recimo štiri dele; prvi del so postaje: pri stebru bičanja, v ječi in pri oltarju, kjer se spominjamo razdelitve (kockanja!) Jezusove suknje; nato drugi del: v kapeli najdenja svetega križa, kapela sv. Helene in kapela Jezusovega kronanja in zasramovanja; potem se procesija povzpne na Kalvarijo, kjer je spomin na pribijanje Jezusa na križ, Jezusovo smrt na križu in žalostno Mater Božjo; zadnji del pa se začne pri skali, kjer je bilo položeno Jezusovo telo za mazičenje, nato pri Božjem grobu in še pri dveh oltarjih, kjer se spomnimo vstalega in Marije Magdalene in srečanja Vstalega z Materjo Marijo. Procesija se zaključuje z molitvami: naprej pozdrav Najsvetejšemu, po izpostavitvi sledi Raduj se Kraljica nebeška, nato vsak dan, glede na dan v tednu je molitev v čast: sv. Frančišku, sv. Antonu, sv. Jožefu in za mir, sledi pesem pred blagoslovom z Najsvetejšim in še zaključna molitev čast Materi Božji. Pri vsaki postaji je najprej pesem, ki opeva določeno skrivnost, in so molitve, kot je Očenaš in Zdrava Marija ter Slava očeta. Veliko se kadi in od Kalvarije naprej se pesmi pojejo ter od Božjega groba naprej je poleg petja še orgelska spremljava, vsaj za vikend, če ne vsak dan. V procesiji se hodi s svečkami, ki rade ugasnejo, ker je v cerkvi precej prepriha. Ob vsem moram omeniti še velike množice turistov, ki so vse prej kot tiho, torej so glasni in nadležni; redarji in tudi frančiškani, eden ali trije, morajo tako delati red, da je pred procesijo prosta pot; še posebej so nadležni številni šklocarji, snemalci in drugi »digitalci«; včasih smo take klicali »japončki«, danes pa smo vsi postali isti, ne glede na barvo in vero. Morda omenim še pri procesiji, da je v latinščini, so pa knjižice, kjer je

prevedeno v italijanščino, angleščino in španščino, sam pa sem dodal še prevod v slovenski jezik, ki sem ga dobil v romarskem priročniku za romanje po Sveti deželi. Lepo je, da se človek kdaj tudi usede in premišljuje pesmi in molitve ob posameznih postajah, ima kaj razmišljati.

Ob bivanju v Jeruzalemu lahko omenim še nekaj cvetk. Morda je prva ta, da sem ob obisku tempeljske ploščadi moral iz nahrbtnika vzeti Sveto pismo in ga dati na eno škarpo pod grm in skriti obešen tau, da sem lahko v miru šel na za muslimane najsvetejši prostor. Od kar so te zaostrene razmere med muslimani in drugimi verami (judi in kristjani), muslimani ne puščajo v nobeno mošejo na tempeljski ploščadi. Druga cvetka je odkritje kapele z Najsvetejšim, v kateri zelo rad molim, saj je izpostavljeno Najsvetejše od 8. ure zjutraj do 20. ure zvečer; ta kapela je pod cerkvijo Armenske katoliške cerkve in zanjo skrbijo sestre Kraljice miru; skupnost je povezana z Medžugorjem in v kapeli je bil tudi sedanji sveti oče Benedikt XVI., ki jo je ob tej priliki tudi blagoslovil; prostor je razmeroma velik in je neizmeren dar za Jeruzalem, je kot živa oaza miru in Božje ljubezni ter dobrote. Monštranca je narejena v obliki Marije z Jezusom in kjer je Jezus je Najsvetejše – torej Marija drži v rokah Jezusa, ki ga mi molimo ali adoriramo. In tretja cvetka so frančiškovi bratje, tako v samostanu in tudi drugod, kjer bivam. Frančiškov brat je s svojo držo in duhom preprostosti ter karizmo miru in dialoga zmogel ostati v tem mestu preko toliko stoletij, vse od začetka 14. stoletja. Še danes pričajo frančiškani za Kristusa ubogega in ponižnega z prej omenjeno procesijo na Božjem grobu, križevim potom ob petkih ter prijaznim sprejemanjem resnično reke romarjev iz vsega sveta. Zato si Jeruzalema brez frančiškanov danes ne moremo več predstavljati, če ravno dajejo druge stvari nekje močnejši utrip mestu. Lahko in moram dodati še ČETRTO cvetko: to je sobivanje treh velikih monoteističnih ver z vsemi predstavniki, od najbolj gorečih do najbolj mlačnih. Prav vsakemu sobratu bi želel, da preživi nekaj časa, leto ali več, v času vitalnega redovniškega življenja, v Sveti deželi. Prebral sem, da je Kustodija Svete dežele biser vseh provinc in biser vseh misijonov. Mislim, da vsak, ki se prepusti duhu Svete dežele, v polnosti začuti vesoljnost Frančiškovega duha in pozabi, da pripada samo eni mali deželi pod Triglavom, ampak da je njegova vera katoliška in da je njegov red apostolski in misijonarski.

Dragi bratje, ko boste to brali, bo verjetno že blizu Božič; sam ostajam v sveti deželi do konca tega leta, tako bom Sveto noč zapel v Betlehemu. Kako je bilo, boste mogli prebrati drugo leto. Pred mano je torej še nekaj dni bivanja v Nazaretu, potem en teden pri Božjem grobu in ostale dni v samostanu Presvetega odrešenika na sedežu Kustodije. Pogovori med brati potekajo v glavnem v angleščini, v italijanščini pa bolj čutim kot razumem; molitve so v italijanščini in latinščini. Znanje in razumevanje jezikov pa je predpogoj za bivanje v teh krajih.

Želim Vam miren in doživet Božični praznik. Bog je postal človek zato, da bi mi mogli priti nazaj k Bogu. Od vseh ver, živečih v Jeruzalemu, priznava to resico samo krščanska vera in samo naša vera, predvsem katoliška, priznava ali izpoveduje vero v Sveto Trojico, ki je en Bog v treh osebah; to pa je nekaj, kar je nad vsemi verami in o tem velja razmišljati. Sveti Duh te v moči vere dvigne, te odlepi od postave, predpisov in drugih ograj, ki jih je človek postavil. Zato praznujmo Božič v moči Svetega

Duha, ki je bil na delu tako pri spočetju, rojstvu in vstajenju ter razodetju Besede. In ta beseda, Jezus, nam zagotavlja, da bo Sveti Duh jemal iz Njega in dajal nam. Zato je vse razumljivejše in doumljivo, če smo v Svetem Duhu. Želim MIR – ŠALOM, vsem skupnostim in vsakemu posebej.

p. Krizostom

Predsednik ND Gorica na Sveti Gori

Veseli smo, da se je g. Robert Vrtovec, predsednik ND Gorica, odzval povabilu patra gvardijana Bogdana Knavsca in v petek, 18. novembra, v popoldanskih urah obiskal Sveto Goro. Beseda je tekla o pomenu športa in radosti, ki jih šport prinaša pri vzgoji naše mladine. Dotaknila sta se tudi vprašanja neuradne himne ND Gorica. Himne, ki je sicer zelo ritmična in vesela, ne vrtijo več pred začetkom domačih tekem. Del himne (po novem brez spornega besedila) vrtijo samo ob doseženem голу.

Ob koncu sta se dogovorila, da bodo novogoriški nogometaši spomladi obiskali Sveto Goro, od koder je čudovit pogled tudi na novogoriško športno igrišče. Že sedaj našim fantom želimo veliko športne sreče in poguma ter jim kličemo: Dobrodošli na Sveti Gori! Pri nas ste vselej dobrodošli in Sveta gora vas bo vedno gostoljubno sprejela. Da bi bilo stikov še več, je g. Robert Vrtovec patra Bogdana prijazno povabil na domače tekme.

Predsedniku ND Gorica, g. Vrtovcu, še enkrat hvala za obisk, za njegovo prijateljsko besedo in za najdeno rešitev glede neuradne himne ND Gorica, ki bo odslej spoštljiva za vse navijače, ne glede na njihovo versko pripadnost.

p. Bogdan Knavs

Delo, torek 29. nov. 2011

Iztok Ilich

Dokazi slovenskih korenin

Zgodovina hiš južne Koroške – Hišna in ledinska imena na Unescovem seznamu kulturne dediščine

Zgodovinsko, domoznansko in imenoslovno pomembna dvojezična slovensko – nemška zbirka *Zgodovina hiš južne Koroške / Die Geschichte der Häuser in Südkärnten*, ki jo je izdaja Celovška Mohorjeva, je stara dvajset let.

Od leta 1991 je izšlo petnajst knjig, zadnji dve že po smrti njihovega avtorja, frančiškanskega pata Bertranda Kotnika. Pogled nazaj pokaže, da je narodopisec in šolnik Pavle Zablatnik prvo knjigo z opisom občine Bilčovs pospremil med bralce z misijo, da se domača ledinska imena vedno bolj umikajo nedomačim in da je prešibka zavest, »da so domača imena izrazito slovenskega porekla, del našega jezika, pomembna sestavina naše narodne kulture in identitete. Zato je naša dolžnost in neovrgljiva pravica zavestno skrbeti za njihovo obnovitev.«

Po dvajsetih letih je stanje še slabše, predvsem zato, ker je vedno manj starejših informatorjev, ki so bili patru Kotniku opora pri delu. Predzadnjo knjigo o pražupniji Marija na Zilji/Maria Gail je prizadeveni raziskovalec izvora krajevnih in hišnih imen ter z njimi povezanega izročila pri 96 letih še dokončal in pripravil za tisk, njenega izida na ni dočakal. Da je prišla med bralce, jo poskrbel njegov nečak, dolgoletni prvi mož celovške Mohorjeve založbe, Franc Kattinig. Njemu gre zahvala, da je iz večidel zbranega, vendar ponekod nepopolnega in ne v celoti preverjenega gradiva za objavo pripravil še petnajsti zvezek zbirke.

V tej knjigi se je pater Kotnik posvetil tržni občini Železna Kapla-Bela/Eisenkappel-Vellach. Domača hišna imena, iz Bele na primer 57, z Jezerskega vrha 59 in iz Železne Kaple (v obliki seznama) ker 175, so nanizana po abecednem redu. Slavist dr. Ludvik Karničar (pd. Varhov z Obirskega) je v spremni besedi Bogastvo hišnih imen med drugim opozoril, da stara hišna in ledinska imena »pričajo o močni zakoreninjenosti slovenščine na Koroškem in so sestavni del kulturne in geografske identitete slovenske skupnosti. Hkrati so dediščina evropske kulture, ki postavlja jezikoslovce pred nalogo ukvarjati se z onomastičnim gradivom jezikovno-geografsko, pa tudi etimološko.«

Kot zanimivost omenja navado, da so nekoč, pred uvedbo hišnih števil, novo postavljeni hiši dali ime sosedje, ne lastniki. Poimenovali so jo, podobno kot so se oblikovala ledinska imena, po legi, morfologiji tal ali kakšnem posebnem dogodku

oziroma lastnikovem imenu, poklicu, neki posebni lastnosti... V kapelški občini so hišna ali domača imena, mnoga še iz 16. stoletja, kot je pokazala raziskava, preživela in ostala med domačimi marsikje bolj v rabi kot uradni priimki. Primerjava njihove pisne, pogosto nemškemu izgovoru in pravopisu približane podobe, s prvotnejšo govorno obliko lahko pokaže, kako se je prikril njen pravi pomen. Pa primer pri vrsti krajev z imenom Glanz se izkaže, tako Karničar, da nimajo opravka z bliščem in sijem, pač pa v sebi skrivajo čisto navaden klanec...

Zemljevid z domačimi ledinskimi imeni

Skoraj sočasno je bil natisnjen tudi dvojezični zemljevid nekoč po sodarstvu poznane Šmarjete v Rožu/St. Margareten im Rosental, ki ga je spodbudilo in izdalo slovensko Kulturno društvo Šmarjeta-Apače. Zemljevid vsebuje ohranjena domača ledinska in hišna imena, osnova zanj pa so bili karta narečnih imen Jozija Paka, arhivski zapis imen Josipa Šašla in objavljena literatura Antona Feiniga, patra Bertranda Kotnika in Pavla Zdovca. Največ terenskega gradiva so prispevali domačini, strokovno pa so podatke uredili in obdelali na Slovenskem narodopisnem inštitutu Urbana Jarnika v Celovcu. Na zemljevidu je prvič zapisana vrsta doslej le v pogovornem izročilu ohranjenih slovenskih ledinskih, krajskih in hišnih imen, ki so bila ljudem svoj čas v pomoč pri orientaciji v domačem okolju. Imena so sestavljavci poknjižili po pravopisnih pravilih; kjer je bil izvor jasen, so jih poknjižili etimološko, kjer se je poknjižena oblika oddaljila od knjižne, pa so izhajali iz narečne oblike. Zemljevid so namenili tujim gostom, ki jih zanima jezikovna in kulturna raznolikost tega dela Koroške, še bolj pa domačinom, da bi znova spoznali večidel zakrito ali popačeno jezikovno in kulturno ozadje pred nekaj desetletji še razširjenih imen.

Hišna imena so bila v časih, ko še ni bilo zemljiške knjige, več rodov pomembna za prepoznavanje hiš in posesti ter njihovih prebivalcev. Ohranjala so se tudi, ko je obrt zamrla ali so se spremenili – tudi z zamenjavo lastnikov. Drugi razlogi, ki so hiši dali ime. Iz hišnih in ledinskih imen so se pogosto razvili družinski priimki in krajevna imena, zato so bila lani na pobudo Martine Piko-Rustia in Milke Olip iz Narodopisnega inštituta Urbana Jarnika kot del krajevne in narodne kulturne dediščine Slovencev na Koroškem in vir za raziskovanje njihovega družbenega in gospodarskega razvoja uvrščena na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine v Avstriji.

.....

Marjan Pavločič – Fr. Ksaverij OFM

Pavle Borštnik

Včasih, ko me prevpije preteklost in brez spanja strimim v ameriško noč, vidim tudi njega: Sredi mračnega gozda gorijo ognji; ob vsakem stojijo oboroženci in si krajšajo čas med čakanjem na nov „trop“ ... Rdeče zvezde se krotovičijo na njihovih nizkih pokrivalih, rokave imajo zavihane, delo jih čaka in noč je topla in vlažna...

Potem se skozi gozd do jase približa čudna procesija: vrsta zvezanih, napol nagih bitij se sunkoma poganja proti jasi in slabo zaznavni „vdrtni“ za njo ... ustavijo jih razvežejo žico, s katero so zvezani po parih ...

Štirje oboroženci z brzostrelkami se postavijo na rob brezna, ostali prično poganjati ujetnike proti njemu ... potem se oglasijo strelji. Nagi ujetniki se drug za drugim približujejo breznu in padajo vanj, nekateri s smrtnimi kiki, drugi spokojno, vdano, brez kakršne volje, v popolnem obupu nad svetom, ki jih je izdal in ga zato brez obžalovanja zapuščajo, pa četudi na ta nečloveški način...

Marjan Pavločič, frančiškanski brat Ksaverij OFM, stopa proti breznu z dvignjeno glavo: vere mu niso vzeli, ne ubili. Vrača se k Očetu, v katerega naročju bo živel večnost ... „Gospod z vami ...“ zašepeta skozi okrvavljene ustnice ... v njegova prsa trešči svinčena smrt, omahne, zakrili z rokami in pade v brezno ...

Slovenija, tista, ki prisega na rdečo zarjo, se je osvobodila še enega „farja“ ...

Marjan Pavločič je bistven del moje mladosti; bistven del mene samega; brat, ki ga nisem imel; brez njega bi danes ne bil, kar sem. Bil je samo nekaj mesecev starejši od mene in na domačem dvorišču sva skupaj doživljala mladost: od prvih korakov, do tistega poslednjega slovesa leta 1945, ko naju je življenje zajelo v svoj neusmiljeni vrtinec ...

Ko je moj oče dogradil hišo na ljubljanskih „Glincah“, nedaleč od viške cerkve sv. Antona, se je v gornje stanovanje vselila družina primorskih beguncev; nono in nona, pa dve sestri, katerih ena je imela sina, Marjana.

Nono, nekdanji krojač na gradu v Rubiji pri Gorici, je bil v mojem spominu že častitljiv starec, s košato belo brado in prodirnim pogledom; nona je bila prijetna, gibčna ženska, z odgovorom na vsa vprašanja in rešitve kakršnekoli zadrege; sestri, Marjanova mama in teta Angela, pa sta skrbeli za splošno dobrobit družine, ki je živela v znamenju upanja na eventualno vrnitev v Goriško Brdo.

Marjan je bil njihova zveza med starim, primorskim svetom in „kranjsko realnostjo“. Tako je minilo 15 blaženih let.

V zadnjih sem dodobra zaznal Marjanovo prizadevanje, da se čimbolj vključi v življenje Cerkve. Viški frančiškani so pri tem odločno vplivali nanj, še bolj pa morda prijatelj, Bine Valentinov, ki je bil že ministrant v cerkvi sv. Antona. Pritegnil je še Mar-

jana in kmalu sta mi oba nakazala, da hočeta biti – duhovnika.

Takrat se je pokazala prva razlika v naših življenjih in ciljih, ki smo jih pričeli identificirati in si prizadevali, da jih dosežemo. Sam sem pri tem daleč zao-stajal, toda Marjan in Bine sta že jasno videla svojo pot in se pripravljala nanjo. Včasih sta „maševala“ v naši drvarnici in jaz sem jima bil ministrant.

Bine, ki je bil nekoliko starejši, je že takrat „posegal“ tudi v literaturo, čeprav se je, preudarno, držal samo otroške poezije in pri tem dosegal lepe uspehe. Marjan literarnih ambicij ni imel, oba pa sta si tudi že na samem začetku začrtala pot: misijoni. In to v Bengaliji. Tako je bilo ustanovljeno društvo „Bangla Hristeri“, katerega član sem bil tudi sam, saj nisem imel ne razloga, ne poguma, da bi jima odrekel ...

Čas pa je hitel. Poleti leta 1940 mi je Marjan zaupal, da bosta s Binetom v kratkem odšla v Novo mesto in tam vstopila v frančiškanski „noviciat“. Že nekaj tednov kasneje sem hitel tja. Bineta nisem več videl, Marjan pa je prišel, resen in nekoliko bled, v rjavi kuti, sicer pa – ko sem ga o tem pobaral – srečen ... Potem je završalo in naslednji dve leti so me dosegala samo njegova sporočila: pot v Novo mesto je bila domala nemogoča, negotova, če ne nevarna. Usodnega leta 1943, po kapitulaciji Italije, se je s skupino sobratov preko Brežic in Krškega prebil v Ljubljano in odtlej živel v frančiškanskem samostanu. Takrat sva imela nekaj mesecev rednih stikov. Obiskoval sem ga, hodila sva po samostanskem vrtu, oba negotova, kaj in kako.

Zunaj je divjala revolucija, pri frančiškanih pa je bil mir... Tudi on sam ga je izžareval: imel je čisto jasen cilj, medtem, ko sem se jaz še lovil. Življenje „zunaj“ je bilo seveda bolj razburkano, kot za samostanskimi zidovi, pa vendar ... Njega vse tisto prerivanje, pobijanje, divjanje po vaseh, ni prizadelo neposredno in njegova pot je bila jasno določena, njegov cilj – kljub vsemu – dosegljiv.

Spomladi leta 1944, pa so stvari dozorele. Oba, on in jaz, sva se morala odzvati mobilizacijskemu razpisu in oba sva se znašla v slovenskem domobranstvu. Marjan in Bine, ki je medtem tudi prispel v Ljubljano iz Novega mesta, sta bila določena k bolničarjem, jaz pa k signalistom. Z Binetom (umrl kot p. Bazilij Valentin v Avstraliji) sva se potem znašla na postojanki Koreno nad Horjulom, Marjana pa so poslali v bolnico, kjer je stregel ranjenim in bolnim domobrancem.

Bil je to čas, ko je ameriško letalstvo praktično nemoteno opravljalo svoje delo nad zasedeno Evropo in vztrajno rušilo nemško moč, dokler je ni strlo. Seveda nas je vse prizadevalo do določene meje, ko so zatulile svarilne sirene in se smo morali podati v zaklonišča. Marjan pa je pri tem doživljal popolnoma drugačne težave.

Ko sva se nekoč srečala, sem pripomnil, da se mi zdi utrujen, pa se je samo nasmehnil, utrujeno, seveda: „Veš, ko se oglasijo sirene, znosimo vse

ranjence v klet in ko sirene zatulijo konec alarma, jih spet odnesemo – nazaj v njihove sobe ... če to narediš dvakrat ali trikrat v istem dnevu, si zvečer pošteno utrujen ...“ Umolknil je in vedel sem, da mi v resnici ne pripoveduje nobene šale, temveč bridko, okrutno resnico.

Kdaj sva se zadnjič videla, ne vem več. Po vsej verjetnosti v zadnjem mesecu vojne, ko sem bil nekaj dni ilegalno v Ljubljani. Bilo je v začetku marca in vem, da sem se vračal v svoj odred dan potem, ko je bila Ljubljana bombardirana.

V prvih dneh maja, med umikanjem iz Ljubljane, je bil Marjan dodeljen ranjenskemu vlaku, ki so ga pri Lescah ustavili partizani. Ko je postalo jasno, da vlak ne bo nadaljeval poti v sosednjo Avstrijo, so ga zapustili vsi zdravniki, vsi strežniki in strežnice in vsi ranjenci, ki so bili tega zmožni.

Kaplan Jenko, Marjan, še en kolega, semeniščnik ter nekaj deklet, pa so se odločili, da ostanejo s težkimi ranjenci, naj se zgodi, kar hoče. – Na odprti progi, pod gorenjskimi vrhovi so jih zajeli „osvoboditelji“. Vlak je bil vrnjen v Ljubljano, Marjan se je znašel v zasilnem zaporu v Šentvidu, kjer sta ga mati in teta Angela, še dvakrat videli. Tretji dan ga ni bilo več ... Kje je zapel svojo prvo in zadnjo „glorijo“, ve z gotovostjo samo Bog. Ko me je v taborišču v Italiji dosegla vest, da je tudi on med padlimi, me je to prizadelo v dno srca. Dolga leta kasneje sem slišal, da je prištet med „pričevalce vere“, kandidate za beatifikacijo. Stara bolečina v srcu je spet zagorela s tisto vseobjemajočo silo, ki me je obhajala vselej, kadar sem premišljeval o tem življenju: če kdo, je on zasluži svetništvo avreolo. Marjan, župnik Jenko, oni drugi semeniščnik in vsa tri dekleta, so zavestno ostali pri težkih ranjencih, čeprav so vedeli kaj jih čaka. Lahko samo upam, da jim bo Cerkev v doglednem času priznala mučeništvo.

Že v Ameriki sem izvedel, da sta njegova mama in teta Angela v Brdih umrli in kjer ima družina svoj grob. Odločil sem se, da ga obiščem ob prvi priliki in res sem se nekega dne znašel na pokopališču na odprtem bregu. Bilo je to majhno, vaško pokopališče v Goriških Brdih. V rokah sem imel šopek domačega cvetja in pričakoval sem, da bom brez težav našel grob in se poklonil spominu mladostnega vrstnika, ki je bil „zapisan“ na nagrobnemu kamnu, čeprav trupla v zemlji ni bilo.

Vendar groba nisem našel. Prehodil sem vse pokopališče enkrat, dvakrat, trikrat – groba nisem našel. Slednjič sem odložil cvetje pri križu in odšel. Čakala me je tujina.

Zanimalo pa me je seveda, kaj in kako. Vsekakor sem bil na pravem pokopališču, imel sem celo fotografijo groba, kjer se je s kamna v neznano oziral resen mladenič v frančiškanski kuti: fr. Ksaverij OFM – Marjan Pavločič. Pa vendar, kje je grob?

Potem sem dobil sporočilo; prav v času, ko sem se tam zadrževal, je nekdo grob oskrunil in prevrnil spomenik ... Medlo se spominjam, da sem res na nekem mestu videl razmetano kamenje in plošče,

a mi ni prišlo na misel, da bi si to podrobneje ogledal. Zdaj me je pretreslo: Moj Bog, kakšno sovraštvo!...

Marjan je o Brdih vedel samo tisto, kar mu je pripovedoval nono, ko ga je „ujčkal“ na kolenih. Videl ni nikoli ne Krasa, ne novih Brd. Bil je sicer vojak „na napačni strani“, a ni opravljal drugega kot človekoljubno delo, saj je lajšal trpljenje ranjencev in bolnikov in je zavestno vztrajal na svojem „službenem“ mestu, ko bi lahko tudi on brez težav pobegnil in si morda rešil življenje...

In zdaj se je nad njegovo PODOBO znesel s tujo učenostjo zastrupljen človek!

„Ave, Marjan! Ave, anima pia“!

(Članek je bil objavljen v časopisu Slovenski Ameriški časi, 15. septembra 2011)

Franc Rode: V nebesih bo veliko lepše, ko ne bo kardinalov

Delo, Jožica Grgič, kultura, nedelja 27.11.2011, 19:00

Cankarjev dom je bil tudi zadnji dan slovenskega knjižnega sejma poln obiskovalcev, mnogi so prišli posebej zaradi pogovora med pisateljem Alojzom Rebulo in kardinalom Francem Rodetom.

Že četrte ure pred začetkom so bili kljub zgodnji popoldanski uri vsi stoli zasedeni in številni poslušalci so enourni pogovor spremljali stoje.

Izhodišče za pogovor je bila Rebulova knjiga *Credo* (založba Družina). Pogovor je vodil dr. Edvard Kovač, ki je spomnil, kako je dr. Rode kot profesor na teološki fakulteti v Ljubljani navduševal za umetnost njegovo generacijo. Dr. Rodeta je predstavil kot občudovalca lepote, tudi v literaturi, s čimer se je kardinal strinjal z besedami, da je zanj lepota dovršenost v obliki, najsi gre za drevo, človeka, morje, gore ... Lepota ima resda več razsežnosti, ampak vidna lepota ima po njegovem mnenju neko sporočilo. Dr. Rebula ni zapel hvale zunanji lepoti tako kot kardinal, ampak je spregovoril o duhovni lepoti. Dejal je, da moderna doba odklanja transcendenco in sploh na marsikaterem področju odklanja lepoto. Tako na primer v Evropi izginja prava literarna kritika, saj da lepota v kritikah sploh ni omenjena, kot da kritični bralec ne čuti več lepote v literarnih delih.

A) ŽIVLJENJSKI JUBILEJI

90 let: P. ATANAZIJ LOVRENČIČ, Lemont, ZDA, 3.10.
80 let: BR. LEON RUPNIK, Brezje, 1.5.
75 let: P. ALOJZIJ KOS, Kostanjevica, 29.12.
70 let: P. SIMEON MAVEC, Ljubljana – M. oznanjenje, 3.3.
65 let: P. KRIZOLOG CIMERMAN, New York, ZDA, 10.4.
50 let: P. MARJAN ČUDEN, Ljubljana – Vič, 12.8.
45 let: P. DARKO ŽNIDARSIČ, Sydney, Avstralija, 23.9.
40 let: P. TOMAŽ HOČEVAR, Maribor, 7.12.
35 let: P. TADEJ INGLIČ, Novo mesto, 15.1.
35 let: P. JANEZ PAPA, Ljubljana – Šiška, 6.2.
35 let: P. ANDRAŽ ARKO, Ljubljana – Vič, 24.3.
35 let: BR. BOŠTJAN HORVAT, Ljubljana – M. oznanjenje, 16.4.
35 let: P. BOGDAN RUS, Brezje, 21.6.
30 let: BR. DOMINIK PAPEŽ, Ljubljana – M. oznanjenje, 19.12.
25 let: BR. JANI JERICEK, Ljubljana – M. oznanjenje, 10.8.

B) PRVE ZAOBLJUBE

70 let: P. MIRKO SILVESTER, Nazarje, 24.8.
65 let: P. BLAŽ CHEMAZAR, Lemont, ZDA, 20.8.
65 let: P. EVGEN KETIS, Maribor, 15.10.
60 let: P. FILIP RUPNIK, Nova Štifta, 31.8.
55 let: P. PASHAL GORJUP, Kamnik, 23.9.
45 let: P. SIMEON MAVEC, Ljubljana – M. oznanjenje, 11.2.
45 let: P. TOMAŽ MENART, Ljubljana – Vič, 16.3.
45 let: P. FELICIJAN PEVEC, Novo mesto, 19.8.
45 let: P. EDVARD KOVAČ, Ljubljana – M. oznanjenje, 19.9.
45 let: P. VILJEM PUSTOSLEMSEK, Kostanjevica, 16.9.
40 let: BR. BONAVENTURA OBRAN, Brezje, 2.9.
40 let: P. MILAN KADUNC, Francoska Gvajana, 2.9.
35 let: BR. MARIJAN CVITAK, Nova Štifta, 1.9.
20 let: P. KRIZOSTOM KOMAR, Brezje, 16.7.
20 let: BR. AMBROŽ POŽUN, Sveta Gora, 16.7.
15 let: P. TADEJ INGLIČ, Novo mesto, 6.8.
15 let: P. JANEZ PAPA, Ljubljana – Šiška, 6.8.
10 let: P. TOMAŽ HOČEVAR, Maribor, 7.9.
10 let: P. AMBROŽ MUŠIČ, Ljubljana – M. oznanjenje, 7.9.
5 let: BR. JAN CVETEK, Maribor, 8.9.

C) SLOVESNE ZAOBLJUBE

65 let: P. MIRKO SILVESTER, Nazarje, 25.3.
55 let: P. ANDREJ VOVK, Koper, 1.8.
55 let: P. FILIP RUPNIK, Nova Štifta, 1.8.
50 let: P. HUGO DELČNJAK, Francoska Gvajana, 10.2.
50 let: BR. STEFAN REZEC, Brezje, 26.9.
45 let: BR. LUCIJ FORTE, Koper, 4.10.
45 let: P. DR. VIKTOR PAPEŽ, Ljubljana – Bežigrad, 8.10.
40 let: P. SIMEON MAVEC, Ljubljana – M. oznanjenje, 3.1.
40 let: P. DR. SILVIN KRAJNC, Brezje, 4.10.
40 let: P. JANKO ŽAGAR, Ljubljana – M. oznanjenje, 4.10.
35 let: P. BERNARD BOLJČNIK, Sveta Trojica, 27.11.
35 let: P. BORIS MARKEŽ, Koper, 31.12.
25 let: P. MARJAN ČUDEN, Ljubljana – Vič, 3.10.
25 let: P. MARI OSREDKAR, Ljubljana – Šiška, 3.10.
20 let: P. DARKO ŽNIDARSIČ, Sydney, Avstralija, 3.10.
20 let: P. ROBERT BAHČIČ, Rim, 3.10.
15 let: P. PETER VRABEC, Brezje, 5.10.
10 let: BR. KSAVER BABNIK, Ljubljana – M. oznanjenje, 5.10.
5 let: P. ANDRAŽ ARKO, Ljubljana – Vič, 14.9.

D) DUHOVNIŠKI JUBILEJI

60 let – BISERNA MAŠA: P. VALERIJAN JENKO, Sydney, Avstralija, 18.5.
55 let: P. ANDREJ VOVK, Koper, 4.10.
40 let: P. SIMEON MAVEC, Ljubljana – M. oznanjenje, 29.6.
30 let: P. DR. CHRISTIAN GOSTECNIK, Ljubljana – M. oznanjenje, 28.6.
30 let: P. PAVLE JAKOP, Ljubljana – M. oznanjenje, 28.6.
20 let: P. METOD OGOREVC, Lemont, ZDA, 29.6.
20 let: P. DR. MIRAN SPELIČ, Ljubljana – M. oznanjenje, 29.6.
15 let: P. SIMON PETER BERLEC, Novo mesto, 29.6.
5 let: P. TOMAŽ HOČEVAR, Maribor, 29.6.

Naslovnik province

Elektronski naslovi skupnosti

BREZJE
Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00
fax: (04) 537 07 20
brezje@ofm.si
Za pos. brate:
01 - Bogdan; 02 - Peter;
03 - Leopold; 04 - Polikarp;
05 - Bonaventura; 06 - Štefan;
07 - Rafael; 08 - Leon;
09 - Krizostom; 11 - Herman;
18 - Silvin;

KAMNIK
Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50
kamnik@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
6 - Pashal; 7 - Ernest;
831-80-42 - Peter L.

KOPER
Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (0590) 73 470
fax: (0590) 73 475
koper@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Lucij; 2 - Andrej

LJUBLJANA-CENTER
Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13
lj.center@ofm.si

PROVINCIALAT
tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

LJUBLJANA-BEŽIGRAD
Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel.: (0590) 717 **
lj.bezigrad@ofm.si

Za pos. brate namesto **: 20 - Gregor; 21 - Regalat; 22 - Viktor; 25 - Jernej;

LJUBLJANA-ŠIŠKA
Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99
lj.siska@ofm.si
Za pos. brate namesto 70:
77 - Janez; 80 - Mari;
82 - Marjan; 83 - Andrej

**LJUBLJANA - VIČ
in Komisariat za
Sv. deželo**
Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53
lj.vic@ofm.si
Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hireonim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat;

SESTRE KLARISE
Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

MARIBOR
Ul. škofa Maksimilijana
Držečnika 7
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12
maribor@ofm.si
Za pos. brate namesto 10:
13 - Tomaž H.; 14 - Bogoljub;
16 - Lavrencij; 15 -
19 - Jože;

MOŠNJE
Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

NAZARJE
Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 17 53
nazarje@ofm.si

SESTRE KLARISE
Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

NOVA GORICA
Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51
info@samostan-kostanjevica.si
Za pos. brate namesto 0:
2 - Tomaž; 3 - David;
4 - Vili; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno

NOVA ŠTIFTA
Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44
nova.stifta@ofm.si

NOVO MESTO
Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79
novo.mesto@ofm.si
Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter
7 - Tilen

STRUNJAN
Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48
strunjan@ofm.si

PROVINCIALNA HIŠA
Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

SVETA GORA
Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38
sv.gora@ofm.si
Za pos. brate namesto 20:
22 - Bogdan; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 30 - Miha
36 - Zdravko

SVETA TROJICA
Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56
sv.trojica@ofm.si

Tujina

AVSTRALIJA

**ADELAIDE - WEST
HINDMARSH**
Holy Family Slovenian
Mission
51 Young Avenue
AU - WEST HINDMAR-
SH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

**MELBOURNE - KEW
SS. Cyril and Methodius'
Slovenian Mission**
19 A Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY - MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak
Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane Francaise

P. Milan Kadunc
Presbytere IRACOUBO
Le Bourg 97350 IRACOUBO
Guyane Francaise

ITALIA

P. Robert Bahčič
Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

ZDA

JOHNSTOWN
St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JOHNSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT

St. Mary's Friary
14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 64 32
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

**Slovensko versko
središče**
tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK

St. Cyril's Friary
62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

Provincialat: provincialni.minister@ofm.si
Definitorij: definitorij@ofm.si
Tajništvo province: tajnik@ofm.si
Prokuratura: prokuratura@ofm.si
Založba BF: zbf@ofm.si
Komisariat: komisariat@ofm.si
Generalna kurija: http://www.ofm.org
e-mail: [ime]@ofm.org
[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr.
mingen, secgen, formgen, missgen,
econgen, pax, acta, ipd.)

Elektronski naslovi bratov

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk - andrej.vovk@ofm@rkc.si
Anton Jerman - anton.jerman@email.si
Bernard Goličnik - bernard.golicnik@rkc.si
Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net
Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež - boris.markez@rkc.si
Bruno Korosak - bruno.korosak@rkc.si
C. Gostecnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com
Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si
darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net
Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si
Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si
Evgen Ketis - evgen.ketis@gmail.com
Filip Rupnik - filipr@volja.net
Franci Seničar - franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše - kovse.franc@siol.net
Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si
Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com
Jani Jeriček - jani.jericcek@gmail.com
Janez Papa - janez.papa@rkc.si
Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com
Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si
Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net
Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si
Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net
Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si
Matej Papež - pmatej.papez@gmail.com
Melhior Grošelj - mage.maister@gmail.com
Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net
Mihael Ambrožič - mihael.ambrozic@gmail.si
Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si
Miroslav Batarilo - pater.miroslav@gmail.com
Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net
Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih - pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slejko - rafael@libero.it
Regalat Razbočan - regalat@gmail.com
Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si
Stane Zore - stane.zore@rkc.si
Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec - tadej.strehovec@gmail.com
Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si
Tomaž Hočevan - tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com
Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek - vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop - zdravko.jakop.ofm@gmail.com

Sicer pa velja za vse člane naše province, ki
imajo svoj osebni e-naslov tudi načelo: ime.
priimek@ofm.si

poročila:

■ slovenske frančiškanske province
svetega Križa

